

1. Bu testte sırasıyla, Tarih-2 (1-11), Coğrafya-2 (12-22), Felsefe Grubu (23-34), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi (35-40), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar için Felsefe Grubu (41-46) alanlarına ait toplam 46 soru vardır.

2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Sosyal Bilimler-2 Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. • Konya'nın Çumra ilçesinin 10 km güneydoğusunda yer alır.
• MÖ 7000'li yıllardan kalma bir yerleşim yeridir.
• Neolitik Çağ'a ait buluntulara rastlanmıştır.
• Penceresiz ve girişleri çatıdan olan kerpiç evler bulunmaktadır.

Tarih öncesi döneme ait bu yerleşim yeri, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Alacahöyük B) Göbeklitepe C) İkiztepe
D) Çatalhöyük E) Alishar

2. Göçebe Türklerde bozkır hayatı içerisinde, taşınabilir mesken ihtiyacına cevap verdiği söylenebilecek unsur aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kurgan B) Tuğ C) Otağ
D) Balbal E) Ongun

3. Aşağıdakilerden hangisi, Büyük Selçuklu Devleti'nin hüküm sürdüğü yıllarda, ortaya çıkan kollarından biri değildir?

- A) Irak B) Kirman C) Horasan
D) Suriye E) Türkiye

4. Osmanlı Devleti'nin Haçlılarla imzaladığı Edirne-Segedin Antlaşması öncesinde Haçlılarla ittifak yaparak Osmanlıları zor durumda bırakan beylik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aydınoğulları B) Ramazanoğulları
C) Dulkadiroğulları D) Karamanoğulları
E) Candaroğulları

5. Aşağıdakilerden hangisi Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde Osmanlı Devleti'nin, Avrupalılar karşısında üstünlük sağlamasında etkili olan gelişmelerden biri değildir?

- A) Osmanlıların Akdeniz'de deneyimli korsanlarla iş birliği yapması
B) Osmanlı Devleti'nin Fransa'ya kapitülasyonlar vermesi
C) Osmanlıların, Şarlken'in Avrupa'yı egemenliği altına almasına engel olması
D) Avrupa'da Reform hareketlerinin etkili olması
E) Portekizlilerin Hint Okyanusu'ndaki faaliyetlerini artırması

6. Aşağıdakilerden hangisi Avrupalı devletlerin isteğiyle 1841 yılında, Londra Boğazlar Antlaşması'nın imzalanma nedenlerinden biri olarak gösterilemez?
- A) Avusturya'nın, Rusya ile Balkanlarda nüfuz mücadelesine girmesi
- B) Rusya'nın Akdeniz'de güç kazanmasının, İngiltere ve Fransa'nın ekonomik ve siyasi çıkarlarına ters düşmesi
- C) Avrupalı devletlerin Boğazlar'ın kapalılığı ilkesini, uluslararası bir statüye bağlamak istemeleri
- D) Hünkâr İskelesi Antlaşması ile Rusya'nın Boğazlar üzerinde elde ettiği gücün ortadan kaldırılmak istenmesi
- E) Mehmet Ali Paşa İsyanı'nın da etkisiyle Osmanlı Devleti'nin Avrupalı devletlerin desteğini araması

7. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin Balkan savaşlarında kaybettiği yerler arasında gösterilemez?
- A) Arnavutluk B) Bosna-Hersek
- C) Makedonya D) Ege Adaları
- E) Batı Trakya

8. Sivas Kongresi'ne katılan delegelerin İttihat ve Terakki Fırkasının yeniden canlandırılmasına çalışılmayacağı ve var olan siyasi partilerden hiçbirinin siyasi emellerine hizmet edilmeyeceği konusunda yemin etmelerinin amacı aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Mustafa Kemal Paşa'nın başkanlığı konusundaki tartışmaları önlemek
- B) Yeni partilerin kurulması için uygun zemin oluşturmak
- C) Hürriyet ve İtilaf Fırkasının desteğini almak
- D) Siyasi bölünmelerin önüne geçerek bütünlüğü sağlamak
- E) Yeni siyasi liderlerin ortaya çıkmasına ortam hazırlamak

9. Cumhuriyet'in ilanından sonra Mustafa Kemal Atatürk'ün cumhurbaşkanı seçilmesiyle başlayan yeni dönemde Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk Başbakanı ve ilk Meclis Başkanı aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

<u>Başbakan</u>	<u>Meclis Başkanı</u>
A) İsmet İnönü	Ali Fethi Okyar
B) Ali Fethi Okyar	Rauf Orbay
C) Kâzım Karabekir	Ali Fethi Okyar
D) İsmet İnönü	Ali Fuat Cebesoy
E) Rauf Orbay	İsmet İnönü

10. ABD; Orta Doğu'nun SSCB'nin kontrolüne girmesini engellemek ve bölge halkını kendi yanına çekmek için Orta Doğu ülkelerine ekonomik ve askerî yardım yapmak, bu ülkelere komünist bloktan bir saldırı gelmesi hâlinde silahlı kuvvetleriyle onları savunmak amacıyla çalışmalar yapmış, böylece Orta Doğu ile ilişkilerini geliştirmiştir.

Bu politikaların dayanağı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Balfour Deklarasyonu
B) Eisenhower Doktrini
C) Marshall Planı
D) Truman Doktrini
E) Schuman Bildirgesi

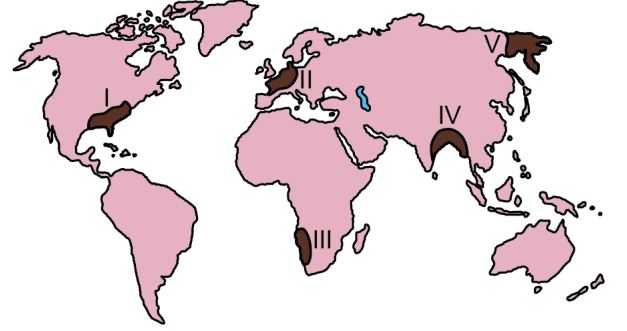
11. 1996 yılında "Dolly" adlı koyunun kopyalanmasıyla gerçekleştirilen canlı kopyalama uygulamasının;

- I. soyları tükenmekte olan canlı türlerinin varlığını sürdürebilme,
II. doku ve organ nakli gerektiren hastalıkların tedavisine katkıda bulunma,
III. nanoteknoloji uygulamalarının tıp dışındaki alanlarda da yaygınlaşmasını sağlama

beklentilerinden hangilerine yönelik olarak gerçekleştirildiği söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

12. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak koyu renkle gösterilmiştir.

Bu alanların hangilerinde, insan faaliyetlerinin biyoçeşitliliğe olan olumsuz etkilerinin daha az olması beklenir?

- A) I ve II
B) I ve IV
C) II ve III
D) III ve V
E) IV ve V

13. İnsan faaliyetlerine bağlı olarak doğal sistemlerdeki bazı değişimler gelecekte birçok olumsuz durumun ortaya çıkmasına neden olacaktır.

Buna göre;

- I. küresel ısınmaya bağlı olarak buzulların hızla erimesi,
II. artan nüfusa bağlı olarak yerleşmelerin dikey yönlü büyümesi,
III. orman alanlarının hızla yok edilmesi,
IV. gelişen teknolojiye bağlı yeni araçların yapılması

faaliyetlerinden hangileri bu olumsuz durumlara daha fazla neden olacaktır?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

14. Aşağıdaki şehirlerden hangisinin nüfuslanması ve büyümesinde sanayi fonksiyonunun etkisi belirleyici olmuştur?

- A) Roma B) Tokyo C) Hong-Kong
D) Dubai E) Johannesburg

15. Günümüz toplumlarının bir bölümünün gelecek için en önemli hedefleri arasında, bilginin ve nitelikli insan gücünün artırılması ve refah seviyesinin yükseltilmesi bulunmaktadır.

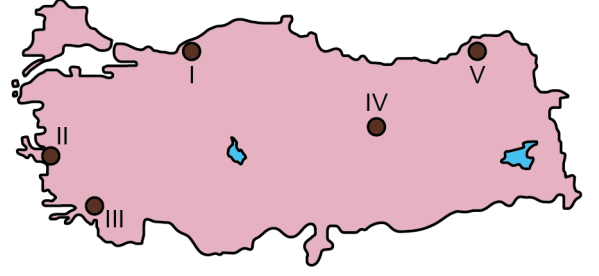
Bu hedeflere ulaşmada;

- I. bilgi ve teknolojinin geliştirilmesi,
- II. kaynak verimliliğinin artırılması,
- III. modern şehirlerin kurulması,
- IV. nüfus artışının sağlanması

faaliyetlerinden hangileri daha fazla etkili olacaktır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

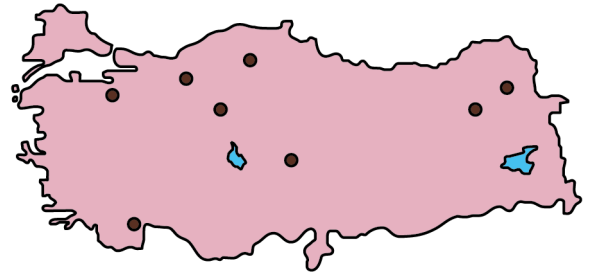
16. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak koyu renkle gösterilmiştir.

Bu yerlerdeki maden ve enerji kaynaklarıyla ilgili olarak aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) I numaralı yer, Türkiye’de taş kömürü üretiminde büyük bir paya sahiptir.
B) II numaralı yerde Türkiye’nin en büyük doğal gaz çıkarımı yapan tesisi bulunmaktadır.
C) III numaralı yer, Türkiye’nin önemli krom rezervine sahip sahalarından biridir.
D) IV numaralı yer, Türkiye’nin önemli demir cevheri sahalarından biridir.
E) V numaralı yerde Türkiye’nin önemli bakır işletmelerinden biri kurulmuştur.

17. Aşağıdaki haritada bazı turizm merkezleri koyu renkli noktalarla gösterilmiştir.

Bu merkezlerin tümü aşağıdaki turizm türlerinden hangisine uygun yerleri göstermektedir?

- A) Termal B) Rafting C) Kış
D) Mağara E) Yayla

18. Güneydoğu Anadolu Projesi ile Fırat ve Dicle nehirleri üzerinde kurulacak barajlarla tarım alanlarının sulanması ve hidroelektrik üretimi hedeflenmiştir. Günümüzde projenin büyük bir bölümü tamamlanmış ve bölge ekonomisindeki etkileri görülmeye başlanmıştır.

Bu proje, bölge ekonomisinde aşağıdaki sektörlerden hangisini daha az etkilemiştir?

- A) Sanayi B) Ulaşım C) Enerji
D) Tarım E) Turizm

19. XX. yüzyılda yaşanan iki dünya savaşı ve 1950-1990 yılları arasında yaşanan soğuk savaş ya da farklı zamanlarda ekonomik, siyasi veya askerî alanlarda görülen uygulamalar, ülkeleri bölgesel ya da küresel çapta bir araya getirerek iş birliği yapmaya zorlamıştır. Bu iş birliğine bağlı olarak dünya üzerinde farklı ülkelerin oluşturduğu küresel veya bölgesel ölçekte örgütler kurulmuştur.

Aşağıdaki örgütlerden hangisinin böyle bir süreçten geçerek oluştuğu söylenemez?

- A) Birleşmiş Milletler B) NATO
C) Greenpeace D) Avrupa Birliği
E) OPEC

20. Tarımda çalışan nüfusun fazlalığı ve üretimin geleneksel yöntemlerle yapılması, az gelişmiş ülkelerin özelliklerinden biridir.

Aşağıdakilerden hangisi, bu ülkelerin tarımsal faaliyet özelliklerine örnek gösterilemez?

- A) Modern tarım uygulamalarına dönük yatırımlarının düşük olması
B) Tarımdan elde ettikleri gelirin düşük olması
C) Anız yakma ve nadas uygulamalarına rastlanması
D) Tarımsal üretimlerinin öncelikle dış satıma dönük olması
E) Tarımsal faaliyetlerinin büyük ölçüde iklim koşullarına bağlı olması

21. Son yıllarda yeryüzünde;

- göl alanlarının küçülmesi,
- bitkilerin erken çiçek açması,
- göçmen kuşların göç dönemlerinin değişmesi,
- ilkbaharın erken gelmesi, sonbaharın gecikmesi

gibi çevre sorunları daha sık yaşanmaya başlanmıştır.

Bu sorunların temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dünya nüfusunun artması
B) Tarım ilacı kullanımının artması
C) Atmosferdeki sera etkisinin artması
D) Çok sayıda hidroelektrik santral kurulması
E) Yeni maden yataklarının işletmeye açılması

22. Günümüzde çevre sorunlarının küresel boyutlara ulaşması, bütün ülkelerin ortak kararlar alıp bunları uygulamasını zorunlu hâle getirmiştir. Ancak birtakım kaygılar sebebiyle bu kararlar bazı ülkeler tarafından gözardı edilip hâlen çevreye zarar veren faaliyetlerini sürdürmelerine neden olmaktadır. Dünyadaki kimi çevre örgütleri de, bu ülkelerin tutumlarına karşı şiddet içermeyen eylemler yapmaktadır.

Çevre örgütlerinin bu faaliyetlerinin temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çevre sorunlarına yol açan faaliyetleri engellemek
- B) Toplumu çevre sorunlarına karşı bilinçlendirmek
- C) Ülkelerin çevre konusunda politika üretmelerini sağlamak
- D) Uluslararası düzeyde çevresel iş birliğine öncülük etmek
- E) Doğal kaynakların daha verimli kullanılmasını sağlamak

23. Newton olmasaydı veya bilimle ilgilenmeseydi Evrensel Çekim Kanunu hep sır olarak mı kalacaktı veya elbet birisi bu kanunu keşfedecek miydi? Örneğin gazların hacim ve sıcaklık ilişkisiyle ilgili yasalar J. Charles ve ondan daha sonra gelen J. Gay-Lussac tarafından birbirinden bağımsız olarak bulundu. Bu nedenle yasalar Charles veya Gay-Lussac kanunları olarak ifade edilir. Oysa Mimar Sinan Selimiye'yi tasarlayıp yapmasaydı, bu eser hiç olmayacaktı. İşte felsefi eserler de sanat eserleri gibidir. Eğer Hobbes, *Leviathan* adlı eserini yazmasaydı, bu eseri bir başkası yazamayacaktı.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Felsefeyi, bilim ve sanattan farklı kılan, hayatı sorgulamasıdır.
- B) Bilim evreni keşfeder, sanat ise evrendeki güzelliklerin peşindedir.
- C) Sanatçı da bilim insanı gibi doğanın evrensel bir tablosunu çizmeye çalışır.
- D) Filozofu bilim insanından ayıran nitelik, onun eserlerindeki özgünlüktür.
- E) Sanat ve felsefe, duygu temelinde gerçekleştirilen etkinliklerdir.

24. Kant'ın amacı, metafizikte de bilimlerdeki gibi bilgilerin elde edilip edilemeyeceğini göstermektir. Bunun için önce bilginin oluşumunu açıklamaya çalışır. O, aklın kullanımını teorik ve pratik olarak ikiye ayırır. Teorik aklın sınırları içindeki doğa bilginin temelinde şekilsiz bir sıvıya benzeyen duyu verileri bulunur. Bu duyu verileri, anlama yetimizde önceden hazır olarak bulunan (apriori) ve bir kap gibi iş gören kategorilere yerleştirilerek bilgi hâline getirilir. Teorik akıl; ruh, tanrı vb. ideler üzerinde düşünmeye başladığındaysa çelişkilere düşer. Çünkü bu ideler duyuyla algılanamadığından kategorilerle de biçimlendirilemez. Artık duyu üstüyle ilgili olan pratik aklın alanına girilmiş demektir.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisi çıkarılamaz?

- A) Metafizik bilgi ancak teorik akıl vasıtasıyla elde edilebilir.
- B) Bilginin oluşum sürecinde zihin ve duyum birlikte çalışır.
- C) Aklın çeşitli alanlarda geçerli farklı işlevleri vardır.
- D) Görünenin dışında akılla kavranan dünyaya pratik akılla geçilir.
- E) Doğa ile ilgili bilgilerimizin temelinde duyu verilerinin kategorilerle işlenmesi vardır.

25. Belirlenimcilik (determinizm), evrende meydana gelen bütün olayların daha önce gerçekleşmiş başka olayların sonuçları olduğunu, dolayısıyla olaylar arasında neden sonuç bağıntısı bulunduğunu savunur. Bu bakımdan gelecekte ortaya çıkacak olaylar, geçmişte ortaya çıkan olayların kesinliği ve değiştirilemezliği oranında kesin ve değiştirilemezdir. William James'in "demirden evren" dediği tam da böyle bir evrendir. Evrendeki her şey olması gerektiği gibi olur. Her sonuç, zorunlu ve değiştirilemez olan nedene bağlıdır.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) İnsan demirden evrende özgür iradeye sahip olmadığından eylemlerinden sorumlu tutulamaz.
- B) İnsanın hiçbir eylemi özgür seçimlerinin sonuçlarından bağımsız değildir.
- C) İnsan, akıl sahibi olması bakımından özgür ve sorumlu bir varlıktır.
- D) İnsan eylemleri demirden evrenin dışında gerçekleştiği için önceden öngörülemez.
- E) İnsan eylemleri nedensellik dışında olduğu için kişiye seçim sorumluluğu yükler.

26. Birinci sınıf öğrencisi Ceyhun, yazı yazmaktan hoşlanmadığı için öğretmeninin verdiği yazma ödevlerini yaparken çok sıkılıyor ve çoğu zaman ödevlerini tamamlayamıyordu. Bunu fark eden öğretmen, Ceyhun'un eksiksiz tamamladığı her ödevi için defterine bir mutlu yüz çıkartması; tamamlayamadığı her ödev için ise bir üzgün yüz çıkartması yapıştırır. Ailesi;

- I. Ceyhun beş mutlu yüz çıkartması topladığında, hafta sonu bilgisayarda oyun oynama süresini otuz dakika uzatır.
- II. Ceyhun'un defterinde beş üzgün yüz çıkartması olduğunda, hafta sonu bilgisayarda oyun oynama süresini otuz dakika kısaltır.

Ceyhun'un ödev yapma davranışını artırmak için yapılan bu uygulamalar, aşağıdaki kavramlardan sırasıyla hangisine örnektir?

I	II
A) Olumsuz pekiştirme	Ceza
B) Olumlu pekiştirme	Ceza
C) Olumlu pekiştirme	Olumsuz pekiştirme
D) Söndürme	Olumsuz pekiştirme
E) Olumlu pekiştirme	Söndürme

27. Bir bilgiyi hatırlamak istediğimizde; bilgiyle ilgili ne kadar çok ipucu varsa, bilgiyi hatırlamamız o kadar kolay olur.

Buna göre bir sınavda yer alan;

- I. Bilimsel psikolojinin kurucusu aşağıdakilerden hangisidir?
A) W. Wundt B) W. James C) J. B. Watson
- II. Bilimsel psikolojinin kurucusu olarak kabul edilir.
- III. Bilimsel psikolojinin kurucusu kimdir? Yazınız.

soru tiplerinden hangilerinde, istenen bilgi bellekten daha kolay çağrılır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve II E) II ve III

28. Bir profesör üniversitede geçmişten günümüze popüler kişilik kuramları konusunda ders vermektedir. Öğrencilerinden; Freud'un psikanalitik kuramı bağlamında, kişilik konusunun temel kavramlarını anlatan karakterlere bürünerek kısa bir canlandırma yapmalarını ister. Bu canlandırma için gönüllü olup olmadığını sınıftakilere sorduğunda bir öğrenci "Beni seçin, beni seçin!" diye bağırarak sırasından kalkar. Bunun üzerine profesör "Hadi gel, karakterlerden biri belli oldu." der.

Buna göre profesörün, öğrencisinin canlandırması için uygun gördüğü karakter aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Çatışma B) Ego
C) Süperego D) İd
E) Savunma mekanizmaları

29. Grupların veya toplumların yararlı, cazip, istenilen ve beğenilen olarak benimsedikleri ve kullandıkları kültürel olarak belirlenmiş standartları vardır. Bu standartlar adeta sosyal yaşamın anahtarlarıdır. Kültürel olarak belirlenen kolektif fikirler, toplum olmaktan kaynaklı paylaşılan ortak bazı amaçları kapsar. Buna göre toplumdan topluma farklılık gösteren ve bir kültürü diğerinden ayıran en önemli özellik kültürde nelerin istenilir ve uygun olduğu hakkındaki kolektif onaylamalardır. Örneğin ataeril sistemde; gençlerin aile rızası olmadan evlenmeleri ya da gencin aile büyüklerinin yanında bacak bacak üstüne atarak oturması hoş karşılanmazken eve gelen konukların ağırlanması ve memnun edilmesi beklenen bir durumdur.

Bu parça aşağıdaki kavramlardan hangisine örnek oluşturur?

- A) Toplumsal sapma B) Toplumsal değer
C) Toplumsal statü D) Toplumsal etkileşim
E) Toplumsal farklılaşma

30. Toplumun devamı ve istikrarı onu oluşturan birey ve grupların bir arada yaşamasına ve ortak hedeflere yönelmesine bağlıdır. Örneğin bir ülkeden başka bir ülkeye göç eden halkların burada karşılıklı evlilik, komşuluk ve ticaret yapmaları ile hızlı bir şekilde göç ettikleri ülkenin dilini öğrenmeleri o ülkenin millî kimliğini benimsemelerine etki etmiştir.

Bu parçada vurgulanan kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Toplumsal gelişme B) Toplumsal ilişki
C) Toplumsal hareketlilik D) Toplumsal bütünleşme
E) Toplumsal değişme

31. İnsanlığın ilk dönemlerinden bu yana var olan aileyle ilgilenen birçok sosyolog, ailenin evrensel tek bir modeli olamayacağını belirtir. Aile kurumu zaman içinde ve kültürler arasında farklılık gösterir. Örneğin İngiltere'de Viktorya Dönemi'ndeki aile içi ilişkilerde günümüzde kabul edilemez katı kurallara dayalı fiziksel cezalandırmalar, kadının ev ortamına kapatılması ve çocukların çalıştırılması söz konusuysa bugün birçok toplumda aile içi ilişkiler daha demokratikleşmiştir. Günümüzde dünya genelinde farklı toplumlarda geniş aile, çekirdek aile, tek ebeveynli aile gibi çeşitli aile türleri tanımlanmaktadır.

Bu parçada "aile kurumu"nun hangi özelliği vurgulanmaktadır?

- A) Yetişkin üyelerin çocuklarının bakımından sorumlu olduğu
B) Zaman içinde diğer toplumsal kurumlarla ilişkisinin zayıfladığı
C) Modernleşmeyle birlikte bireylerin ihtiyaçlarına cevap veremediği
D) Ortaya çıktığı zamana göre daha çok işlev yüklendiği
E) Tarihsel süreç içinde değişim geçirse de varlığını koruduğu

32. Özdeşlik ilkesi: "Bir şey ne ise odur.", "Bir başka ifadeyle A, A'dır." anlatımıyla ortaya konulabilir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi özdeşlik ilkesine uygun bir ifadedir?

- A) Aynı malzemeden aynı şartlarda aynı fabrikada üretilen ürünler özdeşdir.
B) Aynı kaynaktan farklı şişelere doldurulmuş sular özdeşdir.
C) Aynanın karşısında duran bir kişi ile onun aynadaki görüntüsü özdeşdir.
D) Gazi Mustafa Kemal ile Atatürk özdeşdir.
E) İnsan ve ağaç birbirinden farklı iki yapı olsa da bunları oluşturan atomlar özdeşdir.

33. Aşağıdakilerin hangisinde, kavram çeşitlerine uygun örnekler doğru verilmiştir?

<u>Kolektif</u>	<u>Olumsuz</u>	<u>Soyut</u>
A) Doğa	Yerli	Erdem
B) Tenisçi	Güvensiz	Kitap
C) Takım	Bulutlu	Toprak
D) Üniversite	Kararsız	Bardak
E) Sendika	Kaygısız	Kötülük

34. $(p \vee \sim q) \Rightarrow r$ önermesinin eş değeri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(\sim p \vee \sim q) \vee r$ B) $(\sim p \wedge q) \vee r$
C) $(p \Rightarrow q) \vee r$ D) $\sim (p \vee \sim q) \Rightarrow \sim r$
E) $(p \Rightarrow \sim q) \wedge r$

35.-40. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olanlar ve İmam Hatip Okulları öğrencileri/mezunları cevaplayacaktır.

35. Hz. Muhammed "Sizin en hayırlınız Kur'an'ı öğrenen ve öğreteninizdir." buyurmuş ve bu konuda Müslümanları teşvik etmiştir. Birçok ayette de Kur'an-ı Kerim'in okunması ve okunduğu zaman dinlenmesi tavsiye edilmiştir. Bu tür ayet ve hadislerin etkisiyle Müslümanlar, Kur'an'ı başından sonuna kadar okumaya ve hatta ezberlemeye özel bir önem vermişler; özellikle Ramazan ayında, bir kişinin okunuşla ilgili kurallara uyarak doğru ve güzel bir şekilde okuması ve diğerlerinin de takip etmesiyle toplu okuma faaliyetleri gerçekleştirilmişlerdir.

Bu parçada Kur'an ile ilgili aşağıdaki kavramlardan hangisine değinilmemiştir?

- A) Mukabele B) Hafızlık C) Hatim
D) Tefsir E) Tecvit

36. İyilik yapmanın yanı sıra kötülük yapma temayülüne de sahip olan insan, işlediği bir günah veya yaptığı bir hatadan duyduğu pişmanlığı Allah'a arz eder. Bu arz ediş bağışlanma talebidir ve buna tövbe denir. Mümin, Hz. Muhammed'in bir sözünde belirttiği gibi, işlediği küçük bir günahı bile tepesinde dikilip üzerine düşeceğinden korktuğu bir dağ gibi görür. Bu yüzden vakit kaybetmeden, duyduğu pişmanlığı Allah'a arz edip kulluğunun bilincinde olduğunu, sözüne sadık kalacağını ifade ederek bağışlanma talebinde bulunur.

Bu parçadan hareketle tövbe ile ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

- A) Ümitsizliğin yansımasıdır.
B) Allah'la yapılan ahdin tazelenmesidir.
C) Nefsi arındırma çabasıdır.
D) Yanlışını düzeltme iradesidir.
E) Affedilme arzusudur.

37. Sünnet çeşitleriyle ilgili olarak Hz. Muhammed'in;

- I. herhangi bir mesele hakkında yaptığı açıklamalara,
- II. davranış ve uygulamalarıyla ilgili sahabenin nakletmiş olduğu haberlere,
- III. sahabe tarafından söylenen bir sözü ya da işlenen bir fiili onaylamasına

verilen isimler aşağıdakilerin hangisinde doğru sıralanmıştır?

I	II	III
A) Sözlü	Fiilî	Takrîf
B) Takrîf	Fiilî	Sözlü
C) Fiilî	Sözlü	Takrîf
D) Sözlü	Takrîf	Fiilî
E) Takrîf	Sözlü	Fiilî

38. Hz. Muhammed; ibadetlere verdiği önemin yanında Allah'a bağlılığıyla örnek olan, sade ve mütevazı bir hayat yaşayan, zaman zaman toplumdan uzaklaşarak tefekküre dalan, ahlaki erdemleri yaşamaya ve yaşatmaya çalışan bir kişidir. İslam kültüründe onun bu yönünü öne çıkaran ve İslam'ın ahlak esasları üzerinde yoğunlaşan bir yorum biçimi, düşünce sistemi ortaya çıkmıştır. Zaman içerisinde sistematik bir yapıya kavuşan bu düşünce sistemi, İslam dininin temel ilkeleri doğrultusunda nefsi arındırmayı, üstün bir ahlaka sahip olmayı ve ibadetleri samimiyetle yapmayı gaye edinmiştir.

Bu parçada bahsedilen düşünce sistemi aşağıdaki kavramlardan hangisiyle ifade edilmektedir?

- A) Fıkıh B) Tefsir C) Tasavvuf
D) Kelam E) Hadis

39. "... Şayet onlara karşı kırıncı ve sert olsaydın, doğrusu senden koparlardı. Artık onları bağışla ve affedilmeleri için dua et. Ve toplumu ilgilendiren her konuda onlarla müşavere et; sonra bir hareket tarzına karar verince de Allah'a güven. Zira Allah, kendisine dayanıp güvenenleri sever." (Al-i İmran, 3:159)

Bu ayette aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

- A) Nezaketli davranmak
B) Tevekkül bilinciyle hareket etmek
C) Merhamet sahibi olmak
D) Danışmaya özen göstermek
E) Emanete riayet etmek

40. Sidharta Gotama, Hindistan'ın kuzeyinde bir sarayda kralın oğlu olarak dünyaya gelir. En iyi öğretmenlerden ders alır, en iyi askerlerden silah kullanmayı öğrenir. Acı, üzüntü ve sıkıntı nedir bilmeden yetişir. Ancak gençliğinde bazı üzücü olaylara tanık olur ve hayatın anlamı üzerine düşünmeye başlar. İçinde bulunduğu durumun kendisini hakikate iletmediğini görüp saraydan ayrılır ve mevcut dinî geleneği sorgulamaya başlar. Bu çerçevede din adamlarının şekilciliğine karşı çıkar. İnsanlara dinî ve ahlaki konularda vaazlar verir. Bu vaazları ölümünden sonra takipçileri tarafından kutsal kabul edilerek *Tipitaka* (*Üç Sepet*) adıyla bir araya getirilir ve kendisinin de heykelleri yapılarak zamanla kutsal bir varlık ve bir din kurucusu olarak kabul edilmeye başlanır.

Bu parçada ortaya çıkış süreci hakkında bilgi verilen din aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hinduizm B) Taoizm C) Budizm
D) Sihizm E) Caynizm

41.-46. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar cevaplayacaktır.

41. Umberto Eco sanat dilinin özelliği nedeniyle hiçbir sanat yapıtının gerçekte "kapalı" olamayacağını; her yapıtın belli bir görüşün ötesinde, sayısız olası "okuma" ya da "yorumlama"ya yatkınlık gösterdiğini söyler. Resimden şiire, müzikten yazına dek her sanat yapıtı, sayısız çoklukta tadıma açık bir nesnedir; kendi başına tükenmek bilmeyen bir deney kaynağıdır. Eğer bir sanat yapıtı, süjenin gözünde anlamlı olabiliyorsa, bu da aynı biçimde, onun daha önceki deneylerinden gelen ve sanat yapıtının sunmuş olduğu niteliklerle eriyip kaynaşabilen değerlerin ve anlamların varlığı sayesinde.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Sanat yapıtının yetkinliği, temsil ettiği düşünceyi yansıttığı oranda artar.
- B) Sanat yapıtının esas anlamı onu yaratan sanatçının zihnindedir.
- C) Sanat yapıtı daima kendisinde nesnel ve evrensel bir anlam taşır.
- D) Sanat yapıtının taşıdığı mesaj onu yaratan sanatçının imgeleminde gizlidir.
- E) Sanat yapıtının anlamı alımlayıcısıyla kurduğu bitimsiz bir ilişkide açığa çıkar.

42. Diyelim ki okullarda öğretildiği şekliyle, suyun 100 °C'de kaynadığının bilimsel bir yasa olduğuna inanıyoruz. Sayısı ne kadar çok olursa olsun doğrulayıcı durumlar bu yasaı tam olarak kanıtlamaya yetmez; çünkü yasanın geçerli olmadığı durumların bir araştırması henüz yapılmamıştır. Yasanın geçerli olmadığı durumların araştırılması, örneğin suyun kaynama derecesinin kapalı kaplarda ve deniz seviyesinden yüksek yerlerde daha farklı olduğunun gözlemlenmesi, yasanın "Su deniz seviyesinde ve açık havada 100 °C'de kaynar." şeklinde yeniden düzenlenmesine yol açacaktır. Bu şekilde bir yasanın geçerli olmadığı durumların araştırılması aslında yasanın hakikate daha çok yaklaştırılması anlamına gelecektir.

Bu parçada bilimsel bir yasanın denetlenmesiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Dolaylı doğrulanabilir olması
- B) Doğrudan doğrulanabilir olması
- C) Yanlışlanabilir olması
- D) Bilimsel bir devrime yol açması
- E) Bilimsel paradigmayı değiştirmesi

43. I. Doğrudan gözlemlenebilen davranışlar
II. Doğrudan gözlemlenemeyen zihinsel süreçler
III. Fizyolojik tepkiler

Yukarıdakilerden hangileri, günümüz psikoloji araştırmalarının kapsamında yer almaktadır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

44. 1950'lerde Türkiye'de başta İstanbul olmak üzere sanayileşen kentlere göçler başlamıştır. Göç edenler, çoğunlukla kamu arazilerine izinsiz ve düşük standartlı evler yaparak barınma ihtiyaçlarını karşılamaya çalışmışlardır. Kentte tutunmaya çalıştıkları mekânlar genellikle akraba ve köylülerine yakın yerler olmuştur. Gecekondu olarak tanımlanan bu yerleşim yerlerine yol, su, elektrik gibi altyapı hizmetleriyle eğitim ve sağlık hizmetleri daha sonraları gelmiştir. Buralarda yaşayan insanlar düşük ücretli işlerde çalışmışlardır.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Gecekondulaşmayla birlikte kentlerde suç oranı artmıştır.
B) Hızlı kentleşme toplumsal çözölmeyi artırmıştır.
C) Göçlerle birlikte kentlerde eğitim önem kazanmıştır.
D) Kentleşme göç edenlerin uyum sorunlarını ortaya çıkarmıştır.
E) Hızlı ve plansız toplumsal değişme çarpık kentleşmeye neden olmuştur.

45. I. Kuzey Avrupa ülkelerinde görülen kalıtsal Akdeniz anemisi vakalarının Akdeniz ülkelerindekinden az olması
II. Modern yaşamdan uzak bir kabilenin dilinde aynı sözcüğün "böcek", "uçak" ve "pilot" anlamlarına gelmesi
III. ABD'nin bazı eyaletlerinde erkeklerin selamlaşmak için yanaktan yanağa öpüşmelerinin yadırganması

Yukarıdakilerden hangileri kültür kavramı ile ilişkilendirilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

46. **Aşağıdakilerden hangisi tümdengelim dayalı bir akıl yürütme biçimi değildir?**

- A) Tüm A'lar B'dir, X bir A'dır. O hâlde X bir B'dir.
B) Şimdiye kadar çalıştığım tüm okul müdürleri erkekti. O hâlde bütün okul müdürleri erkektir.
C) Bütün insanlar ölümlüdür. Ahmet de bir insandır. O hâlde Ahmet de ölümlüdür.
D) Bir şey insan ise o şey kuştur. Ahmet bir insandır. O hâlde Ahmet de kuştur.
E) Başlangıcı olan her şeyin bir sonu vardır. Dünyanın da bir başlangıcı vardır. O hâlde dünyanın da bir sonu vardır.

2018 ALAN YETERLİLİK TESTLERİ (AYT)

YKS 2. OTURUM ALAN YETERLİLİK TESTLERİ (AYT)

01-07-2018

SOSYAL BİLİMLER-2 TESTİ

1. D
2. C
3. C
4. D
5. E
6. A
7. B
8. D
9. A
10. B
11. C
12. D
13. B
14. B
15. A
16. B
17. C
18. E
19. C
20. D
21. C
22. A
23. D
24. A
25. A
26. B
27. A
28. D
29. B
30. D
31. E
32. D
33. E
34. B
35. D
36. A
37. A
38. C
39. E
40. C
41. E
42. C
43. E
44. E
45. D
46. B

1. Bu testte sırasıyla, Tarih-2 (1-11), Coğrafya-2 (12-22), Felsefe Grubu (23-34), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi (35-40), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar için Felsefe Grubu (41-46) alanlarına ait toplam 46 soru vardır.

2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Sosyal Bilimler-2 Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Tarih bilimi; ferman, berat, vakfiye ve benzeri belgelerin yazılarının okunabilmesi için aşağıdaki bilgi alanlarının hangisinden yararlanır?

- A) Paleografi B) Nümizmatik C) Epigrafi
D) Antropoloji E) Etnografya

2. İslamiyet öncesi dönemde Orta Asya'da kurulan Türk devletleri hakkında bilgi almak isteyen bir araştırmacının, aşağıdakilerden hangisinin kaynaklarından faydalanması beklenir?

- A) Babil B) Mısır C) Roma
D) Çin E) Hitit

3. Karahanlılar düzenli bir posta teşkilatı kurmuş, kervansaraylar ve hastaneler inşa etmişlerdir. Bunların yanında Türk-İslam kültürüne ait yazılı eserler de ortaya koymuşlardır.

Bu bilgiye dayanarak Karahanlılar ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Ticareti geliştirmek istediklerine
B) Haberleşmeye önem verdiklerine
C) Sosyal kurumlar oluşturdıklarına
D) Türkçenin gelişimine katkı sağladıklarına
E) İnanç özgürlüğü sağladıklarına

4. Osmanlı Devleti'nin XIV. yüzyılda kısa sürede gelişmesinde;

- I. Ahilerin desteğinin sağlanması,
II. hoşgörü politikası izlemeleri,
III. diğer beyliklerin Osmanlı sultanını halife olarak tanımaları

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

5. Aşağıdakilerden hangisi, XVI. yüzyılda Martin Luther'in görüşlerinin Avrupa'da hızla yayılmasının nedenlerinden biri değildir?

- A) Sanayi Devrimi'nin yaşanması
B) Matbaanın rolü
C) Alman prenslerin desteği
D) İncil'in Almancaya çevrilmesi
E) Hümanizm'in etkisi

6. Fatih Sultan Mehmet, ikinci kez tahta çıktıktan sonra kuruluş yıllarından beri güçlü olan ailelerin etkisini kırmak üzere kul sistemine dayalı bir düzen oluşturmuş, yeniçerileri kontrol altına almış ve yeniçeri ağasını doğrudan kendisine bağlamıştır.

Fatih Sultan Mehmet bu uygulamalarıyla aşağıdakilerden hangisini hedeflemiştir?

- A) Aristokrat bir zümre oluşturmak
- B) Mutlak ve merkezî bir yönetim kurmak
- C) Veraset usulünü sistemleştirmek
- D) Devşirme sistemini etkisiz kılmak
- E) Eyalet askerlerinin sayısını artırmak
7. Osmanlı Devleti'nde, II. Meşrutiyet'in ilanından saltanatın kaldırılmasına kadar (1908-1922) geçen on dört yıl içinde İstanbul'da yirmi dört hükümet kurulmuştur.

Bu bilgidен hareketle, Osmanlı Devleti'nin sözü edilen dönemiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Kanunuesasi'nin yürürlükten kaldırıldığı
- B) Padişahların sıklıkla değiştiği
- C) Çok partili bir siyasal yapının oluşturulduğu
- D) Parlamento seçimlerinin sık sık tekrarlandığı
- E) Ülke yönetiminde istikrarsızlığın yaşandığı

8. 1914-1918 yılları arasında İttifak Devletleri tarafında Birinci Dünya Savaşı'na katılan Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Alman subaylar, Osmanlı ordusunda görev almışlardır.
- B) Osmanlı ordusu Irak'ta bir İngiliz birliğini esir almıştır.
- C) Kafkas Cephesi'nde Ruslarla mücadele edilmiştir.
- D) Savaş başladığında padişah VI. Mehmet Vahdettin'dir.
- E) Osmanlı Devleti kapitülasyonları tek taraflı olarak kaldırmıştır.

9. Millî Mücadele Dönemi'nde, Bizans İmparatorluğu'nu yeniden kurmak amacıyla faaliyet gösteren cemiyet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Makabi B) Mavri Mira C) Taşnak
- D) Pontus Rum E) Hınçak

10. Aşağıdakilerden hangisi, İngiltere'nin Doğu Akdeniz politikasının Fransa tarafından eskisi kadar desteklenmediğini gösteren bir gelişmedir?

- A) Amiral Bristol Raporu'nun hazırlanması
- B) Ankara İtilafnamesi'nin imzalanması
- C) Fransa'nın Çukurova'da Ermenilerle iş birliği yapması
- D) İstanbul'un resmen işgal edilmesi
- E) Milne Hattı'nın sınır olarak düzenlenmesi

11. 1930 yılında çıkarılan Umumi Hıfzıssıhha Kanunu'yla vatandaşlara; kolera, veba, çiçek, kızamık, kuduz, sıtma gibi hastalıkları yerel yönetimlere bildirme mecburiyeti getirilmiş ve devlet tarafından karşılanmak suretiyle bu gibi hastalıkların tedavisinin parasız yapılması için kararlar alınmıştır.

Bu bilgiden hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Koruyucu sağlık hizmetleri konusuna önem verildiği
- B) Salgın hastalıklarla mücadelede halktan katkı beklendiği
- C) Bütçeden halk sağlığı adına pay ayrıldığı
- D) Nüfus artışının kontrol altına alınmasının hedeflendiği
- E) Sosyal devlet anlayışına uygun hareket edildiği

12. Tropikal Yağmur Ormanları, bitki ve hayvan türleri bakımından Dünya'nın en zengin alanlarıdır.

Bu alanların tür bakımından zengin olmasının nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisi bulunmaz?

- A) Mutlak konumları
- B) Sürekli yağış almaları
- C) Su kaynaklarının bolluğu
- D) Tarımın yaygın olması
- E) Yıllık sıcaklık farklarının düşük olması

13. İnsan etkisine bağlı olarak doğal sistemlerde meydana gelen değişimler bütün canlı yaşamını ciddi oranda etkiler. Bu etkinin artarak devam etmesi hâlinde doğal sistemlerde geri dönülmez sorunların yaşanacağı öngörülmektedir.

Aşağıdakilerden hangisinin devam etmesi durumunda gelecekte bu sorunlar daha fazla ortaya çıkacaktır?

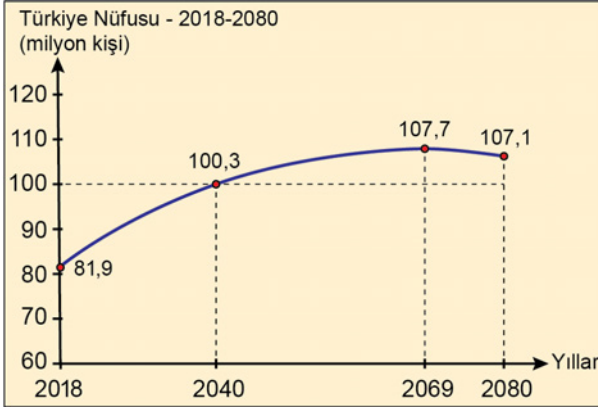
- A) Enerji üretiminde fosil kaynakların kullanımının teşvik edilmesi
- B) İhtiyaç duyulduğu kadar tüketim yapılarak israfın önlenmesi
- C) Enerji verimliliği yüksek teknolojilere geçilerek enerji tasarrufunun sağlanması
- D) Mevcut ormanların korunması ve ağaçlandırma faaliyetlerinin artırılması
- E) Atıkların geri dönüştürülerek tekrar kullanımının sağlanması

14. Şehirlerin etki alanları birbirinden farklıdır. Örneğin New York'un günümüzdeki küresel etki alanı Kiev'den daha geniştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun temel nedenidir?

- A) Mutlak konumları
- B) Yüz ölçümleri
- C) Fonksiyonları
- D) Yeryüzü şekilleri
- E) Bulundukları kıta

15. Aşağıda, Türkiye'nin 2017 yılı nüfusu baz alınarak TÜİK tarafından hazırlanan ve Türkiye'nin 2018-2080 yılları arasındaki nüfusunun olası durumunu gösteren bir grafik verilmiştir.

Yalnızca grafikteki bilgiler dikkate alındığında nüfusun geleceğiyle ilgili olarak,

- I. 2069 yılından sonra toplam nüfus miktarı azalacaktır.
- II. 2040 yılına kadar olan nüfus artışında göçler etkili olacaktır.
- III. 2040-2069 yılları arasında nüfus miktarı sürekli artacaktır.

yargılarından hangilerinin gerçekleşmesi beklenir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

16. Türkiye'de bölgesel gelişmişlik bakımından bazı farklılıklar bulunmaktadır. Bu gelişmişlik farklılıklarını azaltmak ve kaynakları daha etkin kullanmak için bazı bölgesel kalkınma projeleri geliştirilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu projelerden biri değildir?

- A) Doğu Karadeniz Projesi
B) Yeşilirmak Havzası Gelişim Projesi
C) Konya Ovası Projesi
D) Doğu Anadolu Projesi
E) Kalkınmada Öncelikli İller Projesi

17. Ülkelerin sahip olduğu nadir doğal ve kültürel varlıklar, UNESCO tarafından Dünya Kültür Mirası Listesi'ne alınmaktadır. Bu listeye girecek değerler belirlenirken, doğal özelliklerin yanında, kültürel varlıklar da dikkate alınmaktadır. Türkiye'de, bu listede bulunan çok sayıda eser ve alan bulunmaktadır.

Bu listede bulunan aşağıdaki alanlardan hangisinde Türk kültürüne ilişkin unsurlar daha baskındır?

- A) Pamukkale-Hierapolis (Denizli)
B) Safranbolu Şehri (Karabük)
C) Troya Antik Kenti (Çanakkale)
D) Nemrut Dağı (Adıyaman)
E) Efes (İzmir)

18. Avrupa Birliği'nin ve G-8'in önemli ülkelerinden biri olan Almanya'da sanayileşme XIX. yüzyılın ilk çeyreğiyle birlikte başlamıştır. Almanya bu süreçte günümüzün önemli sanayi ülkelerinden biri hâline gelmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu ülkenin sanayileşme sürecinde yaşanan özelliklerden biri değildir?

- A) Sürecin başında özellikle İngiltere'den ve diğer ülkelerden ithal edilen makineler taklit edilmiştir.
B) Gümrük vergileri yüksek tutularak ülkenin yerli üretimi korunmuş ve sanayileşme geliştirilmiştir.
C) Kömür madenleri kullanılarak demir-çelik üretimine önem verilmiş ve demir yolları geliştirilmiştir.
D) Sanayi teşvik edilerek teknik eğitime önem verilmiş ve teknolojiye ilerleme sağlanmıştır.
E) Sürecin başından itibaren sanayi yatırımlarını devlet üstlenmiş, özel sektörün yatırım yapmasına izin verilmemiştir.

19. Uluslararası turizm, ülkeler arası etkileşimde önemli bir rol oynar. Bu etkileşim sonucunda birtakım olumlu sonuçlar ortaya çıkar.

Aşağıdakilerden hangisi bu sonuçlardan biri değildir?

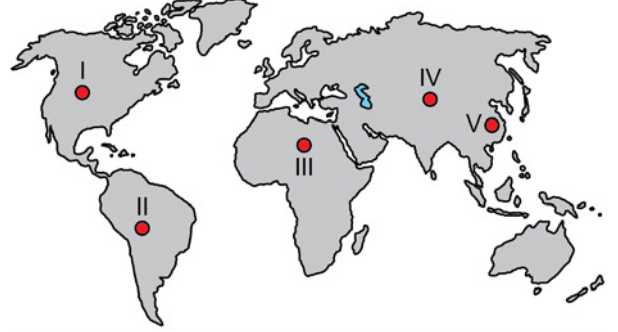
- A) Döviz girdisinin artması
- B) Kültürel etkileşimin artması
- C) İstihdam olanaklarının artması
- D) Yoğun yapılaşmanın artması
- E) Ülkeler arası ticaretin canlanması

20. Ülkelerin gelişmişlik seviyelerinin belirlenmesinde uluslararası kuruluşlar tarafından çeşitli ölçütler belirlenmiştir. Bu ölçütlerin bir kısmı ekonomik, bir kısmı da sosyal ve kültürel niteliklerle ilgilidir.

Aşağıdakilerden hangisi bu ölçütlerden biri değildir?

- A) Ülkelerin yer altı ve yer üstü kaynaklarının rezervi
- B) Temel hak ve özgürlüklere sahip olma düzeyi
- C) Ülkelerde üretilen mal ve hizmetlerin değeri
- D) İhracata konu olan ürünlerin ekonomik değeri
- E) Sağlık ve eğitim hizmetlerinin yeterliliği

21. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu yerlerin hangisinde, sanayide fosil yakıt tüketimine bağlı hava kirliliği yaygın olarak görülür?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

22. Günümüzde doğal ve kültürel miraslara yönelik tehlikeler devam etmektedir. Her ne kadar doğal ve kültürel mirasların korunmasında devlet yönetimleri sorumluluklarını yerine getirmeye çalışsa da zaman zaman bazı tehditler ortaya çıkmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu tehditlerden biri değildir?

- A) Tarihî miras alanlarının millî park hâline getirilmesi
- B) Doğal ve kültürel miras alanlarındaki madencilik faaliyetleri
- C) Sel, kaya düşmesi ve yangın gibi afetlerin tarihî eserlere zarar vermesi
- D) Bazı endemik bitki türlerinin yerel pazarlarda gıda maddesi olarak satılması
- E) Savaşlarda kültürel miraslara yönelik saldırıların olması

23. Bazı insanlar, kişisel bilgi dağarcığını yalnızca kendi deneyimleriyle oluştururlar ve bunların gerçeklikle uyuşup uyuşmadığını sınamakla pek ilgilenmezler. Bu insanlar herhangi bir yargıyı doğru saymak için başka ölçütleri dikkate alırlar: İlk olarak, karşılarına çıkan yeni yargının önceden sahip olduklarıyla çelişip çelişmediğine bakarlar. Çelişmiyorsa, bu yargıyı benimsemenin işlerini kolaylaştırıp kolaylaştırmayacağını anlamaya çalışırlar. Bunu da başarıyorsa, içinde yaşadıkları toplumun buna karşı çıkıp çıkmayacağını kontrol ederler. Bu ölçütlerin sıralaması zaman zaman değişse de, doğru sayılan yargı kümesinin büyük kısmı işte böyle oluşur.

Bu parçada sözü edilen insanlar bilgilerini oluştururken sırasıyla aşağıdaki ölçütlerden hangilerine başvurmaktadır?

- A) Uygunluk - Tutarlılık - Yarar
- B) Apaçıklık - Tümel uzlaşım - Yarar
- C) Tutarlılık - Yarar - Tümel uzlaşım
- D) Uygunluk - Apaçıklık - Tümel uzlaşım
- E) Tutarlılık - Uygunluk - Apaçıklık
24. Yapılabilecek bütün üçgen tanımları, üçgenin özünü verir. Bu tanımlar üçgenin varlığı konusunda bize bir bilgi vermez; hatta üçgenin var olmasını zorunlu kılmaz. O hâlde bir şeyin özü sadece "Bu nedir?" sorusunun cevabıdır. Farabi'ye göre de şeyler özünde varlıklarını barındırmaz. Kendisine varlık veren bir varlık olmadıkça her öz, sadece bir kavram olarak kalır ve gerçekleşmez. Dolayısıyla evren, insan, ağaç ve benzeri bütün özler varlığını sonradan elde etmiş varlıklardır. Bu durumda onları varlığa getiren; özünde var olmayı içeren, yani var olmaması düşünülemeyen başka bir varlık olmalıdır. Biricik olan bu varlık da var olmak için başka bir varlığa ihtiyaç duymayan Tanrı'dır.

Farabi'nin varlık anlayışını yansıtan bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Form kazanmadıkça madde var olamaz.
- B) Şeyler, özlerini gerçekleştirdiğinde varlığa gelir.
- C) Zorunlu varlığın dışındaki her şey mümkün varlıktır.
- D) Töz, özünde değişmeden kalandır.
- E) Varlıklar, tek bir gerçekliğin görünüşleridir.

25. Biri size Eyfel Kulesi'nin güzel olup olmadığını sorduğunda, yalnızca durup bakılsın diye yapılmış bir şey veya işe yaramaz bir metal yığını olduğunu söyleyebilirsiniz. Fakat bunlar, sorulan sorunun cevabı değildir. Çünkü bir şeyin güzel olup olmadığı sorulduğunda, nesnenin bizde bir hoşlanma duygusu yaratıp yaratmadığı öğrenilmek istenir, yoksa nesnenin var olmasının gerekliliği değil.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Objenin estetik değerini onun yapılış amacı belirler.
- B) Estetik haz duygusunun kaynağı objenin nesnel varoluşudur.
- C) Bir nesneyi güzel yapan şey, o nesnenin biçimsel özellikleridir.
- D) Doğadan esinlenerek yapılan nesneler beğeni yaratır.
- E) Beğeni, objeyi estetik nesne hâline getirir.

26. Büşra, Kadir ve Can stresin etkilerini araştıran psikologlardır. Büşra, erken yetişkinlikten yaşlılığa kadar stresin yaşa bağlı psikolojik etkilerini incelerken Kadir, yetişkinlerin çevrelerindeki insanlarla ilişkilerinin stresli durumlarda gösterdikleri davranışları nasıl etkilediğini araştırmaktadır. Can ise stresin, yetişkinlikte depresyon gibi duygudurum bozukluklarının ortaya çıkmasındaki etkisine odaklanmaktadır.

Buna göre Büşra, Kadir ve Can'ın araştırmaları psikolojinin aşağıdaki alt dallarından sırasıyla hangilerinin çalışma konusuyla ilgilidir?

- A) Klinik - sosyal - gelişim
- B) Gelişim - sosyal - klinik
- C) Sosyal - gelişim - klinik
- D) Gelişim - klinik - sosyal
- E) Klinik - gelişim - sosyal

27. Sosyal psikolojide, insan davranışlarının nedenlerini anlamaya çalışma sürecine yükleme adı verilir. Sosyal psikologlar bu süreci “içsel” ve “dışsal” olmak üzere ikiye ayırır. Bir kişinin herhangi bir davranışının, o kişiye ait özelliklerden kaynaklandığını düşünme “içsel yükleme” olarak adlandırılır.

Buna göre, aşağıdaki cümlelerin hangisi “içsel yükleme”ye örnektir?

- A) O kadar cimri ki garsona bahşış bırakmadan masadan ayrıldı.
- B) Karnı ağrıdığı için bugün yemek yemedi.
- C) Sınavda şansı yaver gittiği için tıp fakültesini kazandı.
- D) Bugünkü buluşmamızı hava koşullarından dolayı iptal etti.
- E) Sorular çok zor olduğu için sınavdan yüksek puan alamadı.

28. Lise öğrencisi Özgür;

- I. Beş aylık küçük kardeşi uykusundan uyanıp ağlamaya başladığında annesinin yaptığı gibi kardeşinin başını okşayarak yeniden uyumasını sağlar.
- II. Çözmekte zorlandığı bir fizik problemiyle bir süre uğraştıktan sonra çözüm yolunu aniden bulur.

Özgür’ün birinci ve ikinci durumdaki öğrenme biçimi, aşağıdaki öğrenme türlerinden sırasıyla hangisine örnektir?

I	II
A) Kavrayarak (Sezgisel)	Örtük (Gizil)
B) Model olarak	Kavrayarak (Sezgisel)
C) Model olarak	Örtük (Gizil)
D) Kavrayarak (Sezgisel)	Model olarak
E) Örtük (Gizil)	Kavrayarak (Sezgisel)

29. Sosyolog, üyeleri tarafından hâlihazırda anlaşıldığı varsayılan bir dünyayı yeniden anlamaya çalışan kişidir. Fakat o sadece bir gözlemci ya da öznel bakışına göre yorum yapan herhangi bir kişi de değildir. Sosyolog, görünenin, aşikâr olanın altında yatan nedenleri bilimsel dayanaklarıyla araştırır. Sosyoloğun rolü, sosyal yaşama ilişkin gerçeklikleri, hiçbir olguyu mutlaklaştırmadan, bilimsel kuşkuculuk ve değerlendirme ölçütleri çerçevesinde ortaya koymaya çalışmaktır. Sosyolog, düşünsel temeller ve bilimsel pratikler kapsamında tanımlamaya çalıştığı sosyal gerçekliği, onun çok boyutlu yapısını ve değişkenliğini dikkate alarak analiz etme çabasıdır.

Bu parçadan sosyologla ilgili aşağıdaki yargıların hangisine ulaşamaz?

- A) Bilimsel ölçütleri esas alarak hareket etmelidir.
- B) Görünene değil, görünenin arkasındaki gerçekliğe odaklanmalıdır.
- C) Sosyal yaşamı bireylerin anladığı şekilde anlamaya çalışmalıdır.
- D) Sosyal gerçekliği tüm boyutlarıyla ortaya koymalıdır.
- E) Olguları mutlaklaştırmadan sorgulayıcı bir biçimde incelemelidir.

30. Bir yetişkin mi, yoksa bir ergen misiniz? Reşit olmak sizi yetişkin yapar mı? ABD'de yapılan bir araştırma, bir genci yetişkin statüsünde tanımlamanın birçok etkene bağlı olduğunu göstermektedir. Bu araştırmaya göre Amerikan toplumunda yetişkin kabul edilmek için en önemli etkenler, lise dengi bir okuldan mezun olmak, tam zamanlı işte çalışmak, aileyi ekonomik yönden desteklemek ve evlenip yuva kurmaktır. Aynı araştırma, görece düşük gelirli ailelere mensup ve üniversiteye gitmeyen gençlerin, 20'li yaşların başında yetişkinlik ölçütlerini karşıladığını, daha yüksek gelir gruplarındaki gençlerden eğitimlerine üniversiteden sonra devam edenlerin ise, ancak 30'lu yaşlarda "yetişkin" olduğunu ortaya koymaktadır.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Gelişim evrelerinin değişimini belirleyen ölçütler toplumdan topluma farklılık gösterir.
- B) Yetişkin olarak kabul edilmek için yasal açıdan reşit olmak yeterlidir.
- C) Yetişkinlik için bir işe sahip olunması, eğitime devam etmekten daha önemlidir.
- D) Toplumsal sınıf ergenlikten yetişkinliğe geçiş yaşını belirlemede etkilidir.
- E) Bireylerin eğitim sürelerinin uzaması yetişkinlik yaşlarını etkilememektedir.

31. Jean Baudrillard, medya egemenliğindeki bir çağda anlamın, TV programlarında olduğu gibi, imajların akışıyla yaratıldığını söyler. Bizim dünyamızın çoğu bir tür yap-ınan evreni hâline gelmiştir; bu evren içinde bizler gerçek kişilere ve yerlere değil, medya imajlarına tepki vermekteyiz. Nitekim 1997'de Galler Prensesi Diana öldüğünde sadece Britanya'da değil, dünyanın her tarafında büyük bir üzüntü vardı. Ancak insanlar gerçek bir kişinin yasını mı tutuyorlardı? Baudrillard buna hayır, diyecekti. Çoğu insan için Diana medya yoluyla mevcuttu. Diana'nın ölümü insanların gerçek yaşamda gerçek birinin ölümünü tecrübe etmesi olayından çok, dizi veya filmde meydana gelen bir olay gibiydi. Baudrillard buna "yaşamın TV içine çözülmesi" demektedir.

Bu parçada aşağıdaki yargılardan hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Medya gerçekleri olduğu gibi yansıtan önemli bir kitle iletişim aracıdır.
- B) Televizyon insan davranışı üzerinde en çok etkiye sahip olan kitle iletişim aracıdır.
- C) Medya bireyler için farklı bir anlam ve gerçeklik dünyası yaratır.
- D) Bireylerin davranışlarındaki tutarsızlık medyanın gücünün yansımasıdır.
- E) Medyanın birey davranışlarındaki etkisi kalıcı olmamaktadır.

32. Hafta sonu Kuşulu Park'a gittim. Orada yedi kuşu dolaşıyordu ve yedisi de beyazdı. Parkta otururken çocukluğumda hayvanat bahçesinde gördüğüm kuşları anımsadım. Onlar da beyazdı. Parktan kalkıp bir kitapçıya gittim. Orada hayvanlar üzerine bir kitap gördüm ve kitapta iki kuşunun resmi vardı. Bu resimdeki her iki kuşu da beyaz renkteydi.

Bu parçadan tümevarım yöntemi kullanılarak akıl yürütülürse aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşılır?

- A) Dünyada en az bir siyah kuş vardır.
B) Bir şey beyaz ise o kuşudur.
C) Hiçbir kuş beyaz değildir.
D) Bir şey kuş ise o beyazdır.
E) Bazı kuşlar beyaz değildir.

33. Aşağıdaki ifadelerden hangisi bir önermedir?

- A) Bugün hava sıcak olsa da balığa gitsek.
B) Bu çocuğu sevmemek mümkün mü?
C) Zor durumda olanlara yardım etmelisin!
D) Bugün umarım karnım ağrımaz.
E) Dünya dönmemektedir.

34. Bütün yorumlamaları doğru değeri alan önermeye totoloji denir.

Buna göre aşağıdaki önermelerden hangisi bir totolojidir?

- A) $\sim p \wedge p$ B) $\sim p \vee p$ C) $\sim p \Rightarrow p$
D) $p \Rightarrow \sim p$ E) $\sim \sim p \wedge p$

35-40. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olanlar ve İmam Hatip Okulları öğrencileri/mezunları cevaplayacaktır.

35. "...İnsanlardan, 'Ey Rabbimiz! Bize (vereceğini) bu dünyada ver.' diyenler vardır. Bunların ahirette bir nasibi yoktur. Onlardan, 'Rabbimiz! Bize dünyada da, ahirette de iyilik ver ve bizi ateş azabından koru.' diyenler de vardır. İşte onlara kazandıklarından bir nasip vardır. Allah, hesabı pek çabuk görendir." (Bakara, 2:200-202)

Bu ayetlerde aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Ahiret inancı, insanı ölçülü olmaya yönlendirir.
B) Allah, dünyayı isteyen dünyayı; ahireti isteyen ahireti verir.
C) Ahiret nimetlerini dünyadakilere tercih edenler zararlı çıkar.
D) Hakkından fazlasını istemek elindekini kaybetmeye sebep olur.
E) İslam dini, dünya ve ahiret saadetini bir arada sunar.

36. Lise öğrencisi Safa, tesadüfen açtığı bir televizyon kanalında "İslam'da İmamet" konusunun tartışıldığını görür ve merakla programı izlemeye başlar. Programdaki konuşmacılardan biri, imameti bir inanç esası kabul ettiğini söyler. Ayrıca, Hz. Ali'nin, Hz. Muhammed'den sonra ilk imam (yönetici) olması gerektiğini, bunun ayet ve hadislerden de çıkarılabileceğini ve imametın Hz. Ali'nin soyundan gelenlerin hakkı olduğunu dile getirir.

Bu parçadaki konuşmacının bahsettiği mezhep aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hanbelilik B) Maturidilik C) Eşarilik
D) Şia E) Malikilik

37. İslam düşüncesindeki yorum biçimlerinden biri de ahlakla ilgili konular üzerinde yoğunlaşan tasavvufi yorumlardır. Bu yorum biçimlerinin birincil hedefi, İslam dininin kurucu ilkelerine dayanarak ahlakı güzelleştirmek ve bireyi manevi eğitimden geçirmektir. Bu yorumlar dinin ahlakla ilgili esasları üzerinde durur ve insanları Allah'a gönülden bağlanmaya özendirerek onları manevi yönden eğitmeyi ve olgunlaştırmayı amaçlar.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada bahsedilen tasavvufi yorumlara örnek gösterilemez?

- A) Ahilik B) Bektaşilik C) Kadirilik
D) Nakşibendilik E) Yesevilik

38. Daha doğmadan önce babasını, altı yaşında annesini kaybederek yetim ve öksüz olmanın getirdiği sıkıntılarla karşılaşan ve zor şartlarda yetişen Hz. Muhammed, karşılaştığı zor durumlarda bile haktan uzaklaşmamıştır. İnsanları İslam'a davet ederken haksızlıklara ve zulümlere maruz kalmış, hatta Taif şehrinde taşlanmış. Uhud Savaşı'nda mücadele ederken yaralanmış ve dişi kırılmış ancak davasından geri adım atmamıştır. Bütün bu yaşadıklarına rağmen güçlü bir konuma geldikten sonra da intikam alma yoluna gitmemiş ve her daim adaletli davranmıştır.

Bu parçada Hz. Muhammed'in aşağıdaki özelliklerinden hangisine değinilmemiştir?

- A) İleri görüşlülük B) Doğruluk
C) Sabır D) Merhamet
E) Kararlılık

39. Kur'an-ı Kerim'in başlangıç ve bitiş sayfalarında, satır ve sütun kenarlarında, metnin içinde ve dışında kalan zemin boşluklarında çeşitli teknik ve üsluplarla süslemeler yapılmıştır. Bu kapsamda en yaygın örnek altın tozu ve doğal boyalarla yapılan çiçek ve yaprak desenleri şeklindeki süslemelerdir. Bu süslemelerdeki motiflerde, simetri ve renklerin ahengi yansıtılmaya çalışılmakta ve bu şekilde başta Kur'an olmak üzere çeşitli yazma eserler süslenmektedir.

Bu parçada bahsedilen sanat aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hat B) Minyatür C) Tezhip
D) Ebru E) Çini

40. Hinduizm dinine göre inananlar; dinî ve sosyal olarak din adamları, yöneticiler/askerler, esnaflar, köleler ve toplum dışı sayılanlar olmak üzere beş gruba ayrılır. Kaynağını Hint kutsal metinlerinden alan bu inançta göre sınıflar doğuştandır ve sınıflar arası geçiş mümkün değildir. Ayrıca bu inanç, kişinin mesleğine, yaşayacağı yere ve hatta evleneceği kişiye kadar hayatının her alanındaki seçimlerinde belirleyici bir etkiye sahiptir.

Hinduizmdaki bu inanç aşağıdakilerden hangisiyle isimlendirilir?

- A) Nirvana B) Kast
C) Karma D) Reenkarnasyon
E) Brahma

41-46. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar cevaplayacaktır.

41. Felsefe tarihine bakıldığında büyük ölçüde İngiliz felsefesinin deneyci karakterinin, Fransız felsefesinin varoluşçu niteliğinin, Alman felsefesinin ise idealist yönünün öne çıktığı görülür. Bu farklı renklere karşın felsefe, örneğin insanı tüm genel özellikleriyle ele alıp inceler. Bir ülkenin insanını başka bir ülkenin insanından ayırmaz. Ne yalnızca Avrupa'daki insanı ne de yalnızca Asya'daki insanı merkeze alır. Felsefe coğrafyadan bağımsız genel olarak "insan" adını verdiğimiz varlığın doğasını araştırır. Başka bir deyişle, yetiştikleri toprakların kokusu sinmiş olsa da, filozoflar tüm insanlığı kapsayacak sonuçlara ulaşmaya çalışırlar.

Bu parçada felsefi düşüncenin aşağıdaki özelliklerinden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Eleştirel olma B) Çözümleyici olma
C) Öznel olma D) Evrensel olma
E) Refleksif olma

42. *İphigeneia Aulis* adlı tragedyada Menelaos, Truva seferi komutanı olan ağabeyi Agamemnon ile bir tartışmasında ona şunları söyler: "Ben bir şefi veya bir komutanı soyu ya da kraliyet ailesine mensubiyeti nedeniyle bir ülkenin başına getirme fikrinin bütünüyle karşısındayım. Bir devletin ordusunu kumanda edebilmek için akıl ya da siyasi yetenek gerekir. Buna sahip olan her adam baş olmaya layıktır."

Bu parça siyaset felsefesinin aşağıdaki sorularından hangisi ile ilişkilendirilebilir?

- A) Sivil toplumun anlamı nedir?
B) Devlet nasıl ortaya çıkmıştır?
C) Egemenliği kullanmanın koşulu nedir?
D) Bürokrasiden vazgeçilebilir mi?
E) Birey devlet ilişkisi nasıl olmalıdır?

43. Aşağıdakilerin hangisinde yaklaşma-yaklaşma çatışması yaşanmıştır?

- A) Canı dondurma isteyen Merve'nin kilo almaktan çekindiği için dondurma yemekten vazgeçmesi
B) Yeni bir televizyon almak isteyen Banu'nun istediği ürünün mağazada indirimde olmasına sevinmesi
C) Beğendiği iki araba arasında kararsız kalan Gülşah'ın bir süre düşündükten sonra ucuz olanı alması
D) Engin'in merakla beklediği konsere eski nişanlısıyla karşılaşma korkusuyla gitmekten vazgeçmesi
E) Riskli bir ameliyat ile ciddi yan etkileri olan ilaç tedavisi arasında kalan bir hastanın ameliyatı tercih etmesi

44. Sosyalleşme aracılığıyla öğrenilen değerler ve normlar, insanların toplum hâlinde ve bir düzen içinde nasıl yaşayacaklarını bilmelerini sağlayan sosyal kuralları oluştururlar. Ancak değerlerin ve normların bilinmesi insanların onlara zorunlu olarak uyacağı anlamına gelmez. Bu nedenle resmî ve resmî olmayan kurumlar, bireylerin bu kurallara uymalarını sağlamak adına bir takım yaptırımlar uygular. Böylece toplumsal düzen için tehdit olarak görülen sapmanın ve suçun önlenmesi amaçlanır.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Norm ve değerlerin etkisinin zayıflaması toplumsal çözülmeye neden olur.
B) Toplumsal kontrol, toplumdaki norm ve değerlere uyulmasını sağlar.
C) Sosyalleşme insan yaşamı boyunca devam eden bir süreçtir.
D) Toplumsal normlar, hukuka uygun olduğunda yaptırım gücü kazanır.
E) Toplumsal değerlere uymayan davranışlar suç olarak değerlendirilir.

45. Son yıllarda İngiltere’de oy kullananların sayısı azalmakta, daha az insan seçimlerde aday olmakta ve siyasi partilere katılmaktadır. Çoğu insan yaşadığı bölgede veya genel olarak ülkede karar mekanizması üzerinde etkisi olduğuna inanmamakta ve seçilmiş temsilcilerle çok az iletişime geçmektedir. İçinde yaşadıkları topluluklarda gönüllü işlere katılanların sayısında da ciddi bir düşüş yaşanmaktadır. Örneğin, 2009’da İngiltere’de yapılan bir araştırmada, nüfusun yarısından fazlasının, bir milletvekiliyle ya da belediye meclis üyesiyle iletişime geçmek veya siyasi bir mitinge gitmek gibi hiçbir siyasi aktiviteye katılmadığı tespit edilmiştir.

Bu parçada aşağıdaki kavramlardan hangisinin eksikliğinden bahsedilmektedir?

- A) Katılımcı demokrasi
- B) Hümanizm
- C) Kuvvetler ayrılığı
- D) Doğrudan demokrasi
- E) Temsilî demokrasi

46. $((p \Rightarrow q) \vee (r \wedge p)) \Leftrightarrow \sim((q \Rightarrow \sim r) \wedge r)$

bileşik önermesinin ana eklemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $\Rightarrow$
- B) $\wedge$
- C) $\sim$
- D) $\vee$
- E) $\Leftrightarrow$

2019 ALAN YETERLİLİK TESTİ (AYT)

YKS 2. OTURUM ALAN YETERLİLİK TESTİ (AYT)

16-06-2019

SOSYAL BİLİMLER-2 TESTİ

1. A
2. D
3. E
4. C
5. A
6. B
7. E
8. D
9. B
10. B
11. D
12. D
13. A
14. C
15. E
16. E
17. B
18. E
19. D
20. A
21. E
22. A
23. C
24. C
25. E
26. B
27. A
28. B
29. C
30. D
31. C
32. D
33. E
34. B
35. E
36. D
37. A
38. A
39. C
40. B
41. D
42. C
43. C
44. B
45. A
46. E

1. Bu testte sırasıyla, Tarih-2 (1-11), Coğrafya-2 (12-22), Felsefe Grubu (23-34), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi (35-40), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar için Felsefe Grubu (41-46) alanlarına ait toplam 46 soru vardır.

2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Sosyal Bilimler-2 Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. "Tarih yazmak, tarih yapmak kadar önemlidir. Yazan yapana sadık kalmazsa değişmeyen hakikat, insanlığı şaşırtacak bir mahiyet alır."

Mustafa Kemal, bu sözünüle tarihinin aşağıdaki niteliklerinden hangisine işaret etmemiştir?

- A) Öznellik
B) Bilimsellik
C) Tarafsızlık
D) Belgelere dayanma
E) Nesnellik

2. Kök Türk Devleti'nin yıkılmasının ardından Karadeniz'in kuzeyi ve Kafkaslar Bölgesi'nde kurulan ve yönetici zümresi Musevi olan Türk devleti, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Avar
B) İkinci Kök Türk
C) Bulgar
D) Uygur
E) Hazar

3. Darüşşifalar konusunu işleyecek olan Öykü Öğretmen, öğrencilerine "Darüşşifa deyince aklınıza neler geliyor?" sorusunu yönelmiştir. Öğrencilerden bazıları aşağıdaki cevapları vermiştir.

- I. Hükümdarlar için hazırlanmış anıt mezarlardır.
II. Tıp eğitimi veren kurumlardır.
III. Hastaların müzik ve suyla tedavi edildiği yerlerdir.
IV. Bir caminin etrafında yer alan medrese, kütüphane, hastane, hamam, türbe gibi yapılar topluluğudur.

Öğrencilerin verdiği bu cevaplardan hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
B) Yalnız IV
C) I ve II
D) II ve III
E) III ve IV

4. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı toprak rejiminin özelliklerinden biri değildir?

- A) Toprak sipahi tarafından ekip biçilir.
B) Tımar sisteminin esasını teşkil etmektedir.
C) Toprağın mülkiyeti devlete aittir.
D) Toprak sebepsiz yere boş bırakılmaz.
E) Hem toprak hem ürün üzerinden vergi ödenir.

5. Aşağıdakilerden hangisi XVIII. yüzyılda Avrupa'nın genel durumunu yansıtan gelişmelerden biri değildir?

- A) Veraset savaşlarının yaşanması
B) Ulus devlet düşüncesinin temellerinin atılması
C) Feodalitenin hâkim duruma gelmesi
D) Merkantilist ekonomi politikasının uygulanması
E) Mutlakiyete dayalı yönetim anlayışının hâkim olması

6. III. Selim Dönemi'nde İngiltere'den başlayarak Avrupa ülkelerinde daimi elçilikler açılmıştır.

Osmanlı Devleti'nin bu uygulamayla;

- I. Avrupa'da İslamiyeti yaymak,
II. diplomatik ilişkileri sağlıklı yürütmek,
III. Avrupa'daki gelişmeleri yakından takip etmek

amaçlarından hangilerini gözetmişti savunulabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

7. XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde uygulanan "millet sistemi" aşağıdaki unsurlardan hangisine dayanır?

- A) Coğrafi mekân B) Ekonomik durum
C) Sosyal statü D) Dil
E) Din

8. Mustafa Kemal Paşa, 19 Kasım 1918 tarihinde Vakıf gazetesine verdiği demeçte; "Millet ve memleketimizin pek muhtaç olduğu sulhü kararlaşdırarak hükûmetin, Meclisi Mebusanımıza dayanması kati bir zorunluluktur." demiştir.

Mustafa Kemal Paşa'nın bu demeciyle aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenebilir?

- A) Saltanat Şûrası'nın toplanmasını
B) Hükûmetin imzalayacağı antlaşmanın her durumda desteklenmesini
C) Hükûmetin antlaşma için meclisten yetki alması gerektiğini
D) Antlaşmanın Wilson İlkeleri'ne göre düzenlenmesini
E) Âyan Meclisinin daha aktif bir politika izlemesini

9. Aşağıdaki haberlerden hangisinin, Hâkimiyet-i Milliye gazetesinde yer alması beklenemez?

- A) Bugün kutlu bir gün, Büyük Millet Meclisi açıldı!
B) Rauf Bey dün Mondros Mütarekesi'ni imzaladı.
C) Yüreğimiz yanıyor, İstanbul İtilaf Devletleri tarafından işgal edildi!
D) Yunan kuvvetleri İnönü önlerinde geri püskürtüldü!
E) Sevr Antlaşması, Büyük Millet Meclisinde reddedildi.

10. Bir tarih öğretmeni, Batı Cephesi'ndeki savaşları anlatırken şu bilgiyi vermiştir: "Yunanların harekete geçtiği sırada TBMM Hükûmeti bir yandan Pontus çetelerinin saldırıları diğer yandan Koçgiri Aşireti'nin isyanı ile uğraşmak zorundaydı."

Öğretmenin, hakkında bilgi verdiği savaş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Birinci İnönü B) İkinci İnönü
C) Eskişehir-Kütahya D) Gediz
E) Sakarya

11. Atatürk İlkeleri, Atatürkçü düşünce sisteminin esaslarını belirlemek ve hayata geçirmek için oluşturulmuştur. Türk inkılabı ise Atatürk İlkeleri'nin uygulamaya dönüşmüş şeklidir.

Buna göre, aşağıdaki ilke ve inkılap eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Cumhuriyetçilik - Saltanatın kaldırılması
B) Halkçılık - Soyadı Kanunu'nun kabul edilmesi
C) Milliyetçilik - Takrir-i Sükûn Kanunu'nun çıkarılması
D) Laiklik - Tekke, zaviye ve türbelerin kapatılması
E) Devletçilik - Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı'nın uygulanması

12. Denizel ve karasal olmak üzere iki bölüme ayrılan su ekosistemleri biyoçeşitlilik açısından dünyanın önemli alanlarını oluştururlar. Bu ekosistemlerde; suyun fiziksel ve kimyasal özellikleri, durgun veya hareketli olması, sıcaklığı, derinliği, ışık ve besin madde miktarı gibi faktörler biyoçeşitlilik üzerinde önemli bir etkiye sahiptir.

Bu ekosistemlerdeki biyoçeşitlilikle ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Kıyılarda karalardan taşınan besin maddelerinin açık denizlerden daha fazla olması canlı çeşitliliğini artırır.
- B) Okyanus ve denizlerde 500 metreden daha derin ortamlarda canlı çeşitliliği daha fazladır.
- C) Akarsuların yukarı çığırlarında yatak eğiminin fazla, akış hızının yüksek ve suların soğuk olması biyoçeşitliliği artırır.
- D) Akarsuların okyanus veya denize döküldüğü ağız kısmı sıcaklık ve tuzluluk yönünden elverişsiz olduğu için biyoçeşitlilik düşüktür.
- E) Kapalı havzalarda bulunan göllerde su sıcaklığının ve seviyesinin mevsimden mevsime değişmesi biyoçeşitliliği artırır.

13. Herhangi bir yerde mevsim normallerinin üzerindeki yüksek sıcaklıkların belirli bir süre yaşanması, başta insanlar olmak üzere tüm canlıları etkilemektedir.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun ortaya çıkardığı bir olumsuzluk değildir?

- A) Tarımda verimliliğin azalması
- B) Orman yangınlarının artması
- C) Evsel enerji tüketiminin artması
- D) Barajlardaki su seviyesinin düşmesi
- E) Nöbetleşe ekim alanlarının azalması

14. I. Ulaşım sistemleri
II. Temiz su kaynakları
III. Sanayi kuruluşları
IV. Tarım toprakları

Küresel iklim değişikliğinin olumsuz etkileri yukarıdakilerden hangileri üzerinde daha fazla görülmektedir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

15. I. Dağlık ve eğimli alanların fazlalığı tarımsal etkinlikleri kısıtlamaktadır.
II. Topraktaki organik ve mineral madde miktarı her yerde yeterli değildir.
III. İç kesimlerdeki geniş düzlükler önemli tahıl üretim alanlarını oluşturur.
IV. Nadaşa bırakılan alanlar giderek azalmaktadır.

Yukarıdakilerden hangileri Türkiye’de yer şekillerinin bitkisel üretim üzerindeki etkisini göstermektedir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

16. Türkiye’de; doğum, ölüm ve göçler sonucu değişen nüfus özelliklerine bağlı olarak belirli dönemlerde farklı nitelikte nüfus politikaları uygulanmıştır. Bunlardan biri de 1923 ile 1963 arası dönem olup bu dönemde nüfusun artırılmasına yönelik politikalar izlenmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu dönemde uygulanan nüfus politikalarının gerekçelerinden biridir?

- A) Doğal kaynakları işleyebilecek nüfusun az olması
- B) İstihdam sorunları sebebiyle işsizliğin artması
- C) Çok çocuklu ailelerin sayıca fazla olması
- D) Nüfusa bağlı yatırımların artması ve tasarrufların azalması
- E) Makineleşme sonucu tarım alanında iş gücüne duyulan ihtiyacın azalması

17. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Taş kömürünün sanayide enerji kaynağı olarak kullanımı, ilk olarak bu alanların hangisinde başlamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

18. Sanayileşme sürecine bağlı olarak büyüyen şehirlerde;

- I. şehirlere olan göçün hızlanması,
- II. tarımsal üretimin artması,
- III. ulaşım hizmetlerine talebin artması

durumlarından hangileri ortak özellik gösterir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

19. Günümüzde teknolojik gelişmeler, refah düzeyinin artması, ulaşım sektöründeki gelişmeler gibi durumlar turizme katılan insan sayısını artırarak bu sektörün gelişmesini sağlamıştır. Uluslararası turizmin gelişmesi ülkeler arası etkileşimde önemli bir role sahip olduğu gibi, olumsuz bazı sonuçlar da ortaya çıkarabilmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi bu olumsuz sonuçlardan biri değildir?

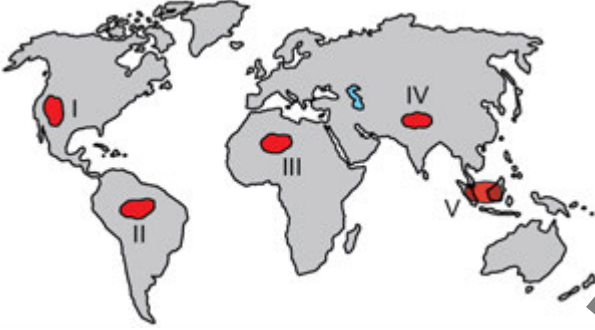
- A) Geleneksel yaşam biçiminde değişim
B) Yerel dilin yapısında bozulma
C) Konukseverliğin yerini ekonomik çıkarların alması
D) Doğal ve kültürel koruma alanlarının sayısının artması
E) Turizm faaliyetlerinin doğal dengede tahribat oluşturmaları

20. Ekonomik açıdan yeterince kalkınmamış bazı ülkeler çeşitli ham madde kaynaklarına sahip olmalarına rağmen bunları işleyerek mamul maddeye dönüştürecek sanayileri yetersiz olduğu için, ihtiyaç duydukları işlenmiş ürünleri diğer ülkelerden satın alırlar.

Kalkınmamış bazı ülkelerde görülen bu durum üzerinde, aşağıdakilerden hangisinin etkisi daha fazladır?

- A) Doğal kaynaklarının yetersiz olması
B) Sahip oldukları nüfus miktarının düşük olması
C) Teknoloji ve nitelikli insan gücünün yetersiz olması
D) Ülke yüzölçümlerinin küçük olması
E) Tarım topraklarının yetersiz olması

21. Dünya ormanlarındaki aşırı tahribat orman alanlarının daralmasına ve buna bağlı olarak çeşitli çevre sorunlarının ortaya çıkmasına neden olmaktadır.

Bu durum, haritada numaralandırılan alanların hangilerinde **daha fazla** görülmektedir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve V
D) III ve IV E) IV ve V
22. Enerji üretiminin sağlandığı doğal kaynaklardan bir bölümü belirli bir rezerve sahip olup bu kaynakların zaman içerisinde tükeneceği öngörülmektedir.
- Aşağıdaki enerji kaynaklarından hangisi bu öngörü içerisinde değerlendirilemez?**
- A) Petrol B) Doğal gaz C) Taş kömürü
D) Jeotermal E) Linyit

23. Hareket ediyormuş gibi görünen bir aslan heykeline bakan Ayşe, hayranlıkla "Ne güzel! Kim yaptı acaba bunu?" der. Sonra merakı daha da artarak "Heykeltraş hareket eden bir aslan biçimini buna nasıl verdi?", "Peki bunu yapmaktaki amacı neydi?", "Bu heykeli yaparken hangi malzemeyi kullandı?" sorularını peşpeşe sorar. Orada bulunan heykeltraş, Ayşe'nin yanına yaklaşıp "Gördüğüm kadarıyla Aristoteles'in varlık anlayışını gayet iyi kavramışsınız." der. Ayşe'nin hayranlığına bir de şaşkınlık ifadesi eklenir.

Bu parçada heykeltraş, Ayşe'nin sorularından hareketle Aristoteles'in hangi düşüncesine gönderme yapmaktadır?

- A) Felsefenin başlangıcının hayret olduğu görüşüne
B) Davranışlarda orta olma ilkesine
C) Madde-form öğretisine
D) Bilginin sanıdan (doks) farklı olduğu görüşüne
E) Dört neden görüşüne

24. Mutluluk erdemli olmanın bir ödülü değil erdem in kendisidir. Dünyevi isteklerimizi bastırdığımız için mutluluktan haz almayız; tersine, ondan haz aldığımız için dünyevi isteklerimizi bastırabiliriz.
- Spinoza'nın Etika adlı eserinden alınan bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?**

- A) Erdemli olma çabasının hedefi mutluluktur.
B) Erdemli olmak için hazların bastırılması gerekir.
C) Erdemli olmak kendi başına mutluluktur.
D) Mutluluktan haz almak olanaksızdır.
E) Mutluluk hak edilen bir şeydir.

25. Nietzsche'nin "güç istenci" anlayışı oldukça farklı şekillerde yorumlanmış hatta bu yorumların bazıları onu suçlayacak bir noktaya dahi ulaşmıştır. "Güç istenci"nin, insanın diğer insanlar üzerinde egemenlik kurma isteği olarak yorumlanışına karşı Nietzsche'nin çağdaş yorumcularından Deleuze, kavrama açıklık getirmek amacıyla şunları söyler: "İstencin gücü istemesi, gücü bir erek olarak arzulaması ve ardı sıra gitmesi demek olmadığı gibi, gücün, istencin dürtüsü olması demek de değil. Gücün iradesi özünde yaratıcı ve donandırıcıdır: Bir şeye iç geçirmez, aramaz, arzulamaz ve özellikle de gücü arzulamaz. Verir: Güç, istençte 'verici erdem' olarak vardır; istenç, güç vasıtasıyla bizzat anlam ve değer donatıcıdır."

Buna göre "güç istenci" için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) İnsanın ihtiyaçları tarafından belirlenir.
- B) İnsanın yeni değerler oluşturabilmesini sağlar.
- C) İnsanların birbirleriyle mücadelesinin ürünüdür.
- D) Zaman içerisinde egemenlik kurar.
- E) İnsanların mutluluğunu amaçlar.

26. I. Bireyin çocukluğunda yaşadığı travmatik olayların, yetişkinliğinde yaşadığı fobilerle ilişkisi var mıdır?
 II. Bir iş yerinde çalışanlar arasındaki çatışmalar, çalışanların iş yerine bağlılıklarını olumsuz yönde etkiler mi?
 III. Yeni doğmuş maymunların bir süre fiziksel temastan yoksun kalması maymunların yetişkinlikteki tepkilerini etkiler mi?

Yukarıdaki sorulardan hangileri, psikoloji biliminin konusu kapsamındadır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

27. **Duygularla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?**

- A) Bireyin engellendiği durumlar onda çoğu zaman öfke duygusuna yol açar. Öfke ise saldırgan davranışa neden olabilir.
- B) Kaygının aksine korkunun nesnesi yoktur. Birey kendisini korkutanın ne olduğunu somut olarak hiçbir zaman bilemez.
- C) Korkuların bir kısmı doğuştan var olsalar da bazı korkular bireyin deneyimleri sonucunda sonradan edinilir.
- D) Bireyin duyduğu hazzın kaynağı farklı gelişim dönemleri boyunca değişkenlik gösterebilir.
- E) Bazı fizyolojik tepkiler birden çok duygu türünde ortak olarak görülür. Örneğin kalp atım hızı artan bireyin öfkeli olduğundan emin olamayız.

28. Sosyal psikologların ilgilendikleri alanlar arasında şemalar, tutumlar, ön yargılar, yüklemeler gibi insanların sosyal bilişlerine yönelik çeşitli konular bulunmaktadır.

Yüklemeler konusunda çalışmalar yürüten bir psikolog, temel olarak aşağıdakilerden hangisine odaklanmaktadır?

- A) İnsanların, davranışların nedenlerine yönelik düşüncelerine
- B) İnsanların başkalarına hangi koşullarda yardım edeceğine
- C) Sosyal uyarıcıların ne olduğuna yönelik kalıplaşmış bilişlere
- D) Bir grubun tüm üyeleri tarafından paylaşıldığı düşünülen özelliklerine
- E) Kişilere veya gruplara yönelik olumlu ve olumsuz duygulara

29. Benim engelim konuşamamam, engelliliğim ise benimle nasıl iletişim kuracağını öğrenmek için insanların zaman ayıramaması ya da buna zahmet etmemesi gerçektir. Benim engelim yürüyememem, engelliliğim ise belediyenin engelliye uygun kaldırım ve yol yapmaması, toplu taşıma araçlarını engellilerin binış ve inişine uygun hâle getirmemesidir.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Engellilere her alanda pozitif ayrımcılık uygulanmalıdır.
- B) Engellilerin temel sorunu sosyal engellemelerdir.
- C) Sadece engellilerin faydalanabileceği özel otobüsler üretilmelidir.
- D) Engelliler arasında işaret dili yaygınlaştırılmalıdır.
- E) Engellilerin sağlık hizmetleri ücretsiz olmalıdır.

30. Toplumsal kurallar üzerine temellenen hukuk kurallarının, ahlak kurallarının nesnel boyutunu oluşturduğu söylenebilir. Hırsızlık ve yalan söyleme gibi davranışlar hukuk açısından olduğu gibi ahlak, din ve gelenekler açısından da yaptırımla karşılanır. Hukuk kurallarının ayırt edici özelliği ise yaptırımlarının niteliğidir. Ahlak kurallarından farklı olarak, hukuk içinde tanımlanmış kuralların ihlali durumunda, ihlal eden kişiye yönelik hak yoksunluğu, hapis cezası veya tazminat ödeme gibi yine hukuk içinde tanımlanmış maddi yaptırımlar uygulanır.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Değerler ve normlar toplumsal yaşamın vazgeçilmez unsurlarıdır.
- B) Hukuk kuralları evrensel ilkelere uygun olduğunda varlığını sürdürebilir.
- C) Ahlak ve hukuk kurallarının içerikleri, süreç içinde birbirinden farklılaşmıştır.
- D) Hukuk kuralları değerler ve normlardan bağımsız değildir ancak resmî yaptırımlara sahiptir.
- E) Toplumsal ilişkilerde ahlak kurallarının etkisi hukuk kurallarının önüne geçmiştir.

31. Bazı etkileşim tiplerine ait örnekler şu şekildedir:

- Fizik dersinde Eylül ve arkadaşlarının birlikte bir proje üzerinde çalışması
- Derslerine gerekli özeni göstermeyen Ela'ya ailesinin bilgisayar kullanmasını yasaklaması
- En çok kitap okuyana hediye verileceğini öğrenen Ada'nın her fırsatta kitap okuması
- Köyden kente göç eden bir ailenin kent yaşamına adapte olmaya çalışması

Buna göre aşağıdaki etkileşim tiplerinden hangisine örnek verilmemiştir?

- A) Rekabet
- B) Mübadele
- C) İş birliği
- D) Uyum
- E) Baskı

32. Theseus'un Truvalılara karşı zafer kazandığı gemisi, zaferi onurlandırmak için limanda ziyarete açılır. Fakat zamanla geminin parçaları eskimeye başlar. Eskiye her bir parça yenisiyle değiştirilir. Yıllar içinde görülür ki geminin tüm parçaları değiştirilmiştir. Bu duruma üzülen görevliler depoda saklanan eski parçaları birleştirerek Theseus'un gemisini tekrar oluştururlar. Limanda şimdi iki gemi vardır: Tümüyle yeni parçalardan oluşmuş gemi ve eski parçaların yeniden birleştirilmesinden oluşmuş gemi. Bu durumda Theseus'un Truvalılara karşı zafer kazanan gemisi hangi gemidir? Yeni parçalardan oluşmuş gemi mi, depodaki eski parçalardan oluşturulmuş gemi mi, her ikisi de mi yoksa hiçbirisi mi?

Bu parçada aşağıdaki ilkelerden hangisi tartışılmaktadır?

- A) Çelişmezlik
- B) Üçüncü hâlin imkânsızlığı
- C) Yeter - sebep
- D) Özdeşlik
- E) Nedensellik

33. Mantık disipliniyle ilgili,

- I. Tartışılan konu üzerinde ortaya konan bilginin doğru olup olmadığını denetler.
- II. Tartışılan konuya ilişkin kavramların tanımlarına uygun kullanılıp kullanılmadığını denetler.
- III. Tartışılan konuyla ilgili ortaya konan önermeler arası çıkarım ilişkilerini denetler.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

34. Aşağıdakilerden hangisi klasik mantıkta bileşik önerme olarak kabul edilemez?

- A) Ali gelirse tüm aile çok sevinir.
B) Ali ya bugün ya da yarın gelecek.
C) Ali pilotluk sınavını kazandı.
D) Ali hem hırslı bir insandır hem de çok çalışır.
E) Ali insanları sevdiği kadar onlara saygı da gösterir.

35.-40. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olanlar ve imam Hatip Okulları öğrencileri/mezunları cevaplayacaktır.

35. “Eğer yerde ve gökte Allah’tan başka ilahlar bulunsaydı yer ve gök, (bunların düzeni) kesinlikle bozulup gümüşti. Demek ki arşın Rabb’i olan Allah, onların yakıştırdıkları sıfatlardan uzaktır.” (Enbiya, 21:22)

Bu ayette vurgulanan husus aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Allah’ın, yaratılmış hiçbir varlığa benzemediği
B) Âlemde birden fazla tanrı olmasının imkânsızlığı
C) Kâinattaki düzenin kıyamete kadar süreceği
D) Allah’ın sadece olumlu sıfatlarla nitelenebileceği
E) Allah ile kul arasında aracılardan olamayacağı

36. Kur’an-ı Kerim’de; Müslümanın her türlü aşırılıktan uzak, ölçülü, dengeli bir yol, inanç ve yaşam biçimini benimsemesi gerektiği vurgulanmaktadır. Hz. Muhammed zamanında yaşanan bir olay da bu duruma örnek verilebilir: Sahabelerden birinin; çok sevap kazanmak için sürekli namaz kıldığı, bir diğerinin ise sürekli oruç tutmak üzere yemin ettiği bilgisi Hz. Muhammed’e ulaşır. O, bu durumdan hiç memnun olmaz ve söz konusu sahabelerin yanına giderek “Ben Allah’tan en çok korkunuzum. Ama ben bazen namaz kılar bazen dinlenirim, bazen oruç tutar bazen de yerim.” der ve onların da aşırıya gitmekten uzak durmalarını ister.

Bu parçada Hz. Muhammed’in eleştirdiği tutum aşağıdaki kavramlardan hangisiyle ifade edilir?

- A) Fitne B) Haset C) İfrat
D) İnkâr E) Taassup

37. “Andolsun, Allah’ın Resulünde sizin için; Allah’a ve ahiret gününe kavuşmayı uman, Allah’ı çok zikreden kimse için güzel bir örnek vardır.” (Ahzab, 33:21) **ayetinde, Hz. Muhammed’in dikkat çekilen yönü aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Temsil B) Tebyin C) Tevekkül
D) Teşri E) Tefekkür

38. Sınır boylarında İslam’ın ilk dönemlerinden itibaren güvenliği tesis etmek ve yeni fetihlere hazırlık yapmak amacıyla saldırılara karşı korunaklı yapılar inşa edilmiştir. Buralara savaş için gerekli teçhizat ve belli sayıda asker yerleştirilmiştir. Sınır boylarında inşa edilen bu yapılar sınırların genişlemesiyle birlikte iç bölgelerde kalmış, bunların bir kısmı kervansaray olarak hizmet vermiş, birçoğu da tekke ve zaviyeye dönüşerek ilim ve zikir yapılan merkezler hâline gelmiştir. Selçuklulardan itibaren Anadolu ve Balkanlar’a da yayılan bu yapılar sayesinde İslam’ın yayılması hız kazanmıştır.

Bu parçada bahsedilen kurum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dergâh B) Suffe C) Ribat
D) İmarethane E) Külliye

39. İslam kültür ve medeniyetinin gelişip zenginleşmesinde çeviri faaliyetlerinin önemli payı olmuştur. Bu faaliyetlerin sistemli bir şekilde yürütülmesi için Abbasiler Dönemi'nde ciddi adımlar atılmış ve Bağdat'ta bir merkez kurulmuştur. Burada çeşitli dillerde kaleme alınmış pek çok eserin çevirisi yapılarak zengin bir kütüphane oluşturulmuştur. İlmî tartışmaların da yapıldığı bu merkez, Orta Çağ'da ilimler akademisi niteliğinde hizmet vermiştir.

Bu parçada bahsedilen kurum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nizamiye Medresesi B) Daru'l-hadis
C) Daru'l-kurra D) Rasathane
E) Beytül-hikme

40. XX. yüzyıldan itibaren daha çok Batı toplumlarında ortaya çıkan ve Türkiye'de "Milenyum Tarikatları", "Kıyamet Tarikatları" gibi isimlerle anılan yeni dinî hareketlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bir kurtarıcının toplumu ıslah edeceği ve böylece geleceğin daha iyi olacağına dair inançları vardır.
B) Grup üyelerinin uymak zorunda olduğu birtakım kurallar söz konusudur.
C) Hızlı modernleşen ve geleneksel değerlerinden uzaklaşan toplumlarda daha yaygın görülür.
D) Grup üyeleri, hiyerarşik yapıdan uzaktır ve eşit haklara sahiptir.
E) Yeni üye kazanabilmek için misyoner faaliyetlere önem verirler.

41.-46. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar cevaplayacaktır.

41. Sokrates'e göre insanlar doğaları gereği mutlu olmayı ister. Dünyada insanı mutlu kılan ne varsa o şey özce iyi bir şey olduğuna göre insanların mutsuzluğa neden olan kötüyü istemeleri olanaksızdır. Buna karşın insanların sık sık kötü, zararlı ve değersiz bir şeyin peşine düştükleri olur ancak bu durum yalnızca onların bilgisizliklerinden kaynaklanmaktadır. Yani insan kötü bir eylemde bulunduyse o eylemin iyi olduğunu zannettiği için yapmıştır.

Bu parçadan Sokrates'in ahlak anlayışıyla ilgili aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Ahlakî davranışlar, edinilen alışkanlıkların ürünüdür.
B) Bilgi insanın ahlaklı ve erdemli olmasını sağlar.
C) Ahlakî doğrular toplumsal uzlaşıyla belirlenir.
D) Ahlak doğuştan gelen bir yetidir ve eğitimle kazanılamaz.
E) Ahlakî doğrulara sahip olmadan da bilgi sahibi olunabilir.

42. Bilimsel devrim dönemlerinde, olağan bilimsel gelenek değiştiği zaman, bilim insanı çevresini algılamayı yeni baştan öğrenmek zorundadır yani tanıdığı koşullar içinde yeni kalıplar görmeyi öğrenmesi gerekmektedir. Bunu yaptıktan sonra araştırma dünyası birçok noktada eskiden yaşadığı dünyayla bağdaşmayan ölçüler taşıyacaktır. Farklı paradigmaların içinde gelişen ekollerin her zaman birbirlerine biraz ters düşen amaçlar benimsemelerinin bir başka nedeni de budur.

Thomas Kuhn'un bu parçada öne sürdüğü bilim anlayışının temel savı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilim, paradigmaların değişmesi yoluyla sıçramalar ve kopuşlar sergiler.
- B) Bilim, ilk teoriden son teoriye kadar paradigmatik devamlılık sergiler.
- C) Bilim, burada ve şimdi gerçekleştirilen fakat tarihsel süreklilik taşıyan bir etkinliktir.
- D) Bilim, olgular üzerinde yapılan deney ve gözlemlerle birikimsel olarak ilerler.
- E) Bilim, bilim insanlarının çalışmaları sonucunda ortaya çıkan ürünlerin paradigmatik bütünüdür.

43. Bir araştırmacı, travmatik anıları hatırlamanın kaygı düzeyi üzerindeki etkisini incelemek ister. Bu amaçla düzenlediği araştırmada, katılımcılara "Şimdi travmatik bir anınızı düşünmenizi istiyorum." yönergesini verir. Katılımcılardan biri geçmişte yaşadığı travmatik bir anıyı düşünürken ağlamaya başlar ve araştırmacıya kendini çok kötü hissettiği için çalışmanın bu kısmını atlamak istediğini söyler. Araştırmacı, katılımcıya tüm kısımları eksiksiz tamamlaması gerektiğini bildirir.

Bu durumda araştırmacı;

- I. katılımcının araştırma sırasında yaşayabileceği risklerin azaltılması,
- II. katılımcının verdiği cevapların gizliliğinin sağlanması,
- III. katılımcının araştırmaya özgür iradesiyle devam etmesi

etik ilkelerinden hangilerini ihlal etmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
- D) II ve III E) I, II ve III

44. Kast sistemi, bireylerin toplumsal konumunun yaşam boyu belirli olduğu bir toplumsal düzendir. Bu sistemde her birey ailesinin ait olduğu kastın içinde doğar ve yaşamı boyunca da bu kastta kalır. Bundan dolayı kast toplumlarında, kesin olarak belirlenmiş olan farklı toplumsal seviyeler birbirine kapalıdır.

Bu parçadan kast sistemiyle ilgili aşağıdaki yargıların hangisine ulaşamaz?

- A) Kastlar arasındaki ayrımları belirleyen unsurlar değişken değildir.
- B) Bireylerin kastlar arasında toplumsal hareketliliği mümkün değildir.
- C) Bireylerin toplumsal konumları değişmeden devam eder.
- D) Bireylerin farklı kastlarda yer alması toplumsal etkileşimi güçlendirir.
- E) Bireylerin statü ve rollerini ait oldukları kast belirler.

45. Toplumsal değişmeyi anlamlı bir biçimde yorumlayabilmek için değişimin gözlenebileceği çeşitli genel görünüşleri anlamamız gerekir. Tüm değişimler geçicidir. Toplumsal değişme, insanların biyolojik yaşlanma sürecine benzemez; toplum veya kültür ne yorulur ne de güçten düşer. Davranış örüntülerinin yenilenmesi veya terk edilmesi belirli bir sürece bağlıdır.

Bu parçada toplumsal değişimin hangi unsurla olan ilişkisi vurgulanmaktadır?

- A) Ekonomi B) Çevre C) Nüfus
- D) Teknoloji E) Zaman

46. Klasik mantıkta ters döndürme, bir önermenin niteliğini ve doğruluk değerini değiştirmeden öznesinin karşıt hâlini yüklem, yüklemine karşıt hâlini özne yapma işlemidir.

Buna göre “Bütün martılar kuştur.” önermesinin ters döndürmesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bazı kuş olmayanlar martı olmayandır.
- B) Hiçbir kuş martı değildir.
- C) Hiçbir martı olmayan kuş olmayan değildir.
- D) Bütün kuş olmayanlar martı olmayandır.
- E) Bütün kuşlar martıdır.

ÖSYM

Bu soruların telif hakları ÖSYM'ye aittir. Sorular ÖSYM'nin yazılı izni olmaksızın hiçbir kişi, kurum veya kuruluş tarafından kullanılamaz.

28-06-2020

SOSYAL BİLİMLER-2 TESTİ

1. A
2. E
3. D
4. A
5. C
6. D
7. E
8. C
9. B
10. B
11. C
12. A
13. E
14. D
15. B
16. A
17. B
18. E
19. D
20. C
21. C
22. D
23. E
24. C
25. B
26. E
27. B
28. A
29. B
30. D
31. B
32. D
33. C
34. C
35. B
36. C
37. A
38. C
39. E
40. D
41. B
42. A
43. C
44. D
45. E
46. D

Bu soruların telif hakkı ÖSYM'ye aittir. Sorular ÖSYM'nin yazılı izni olmaksızın hiçbir kişi, kurum veya kuruluş tarafından kullanılamaz.

1. Bu testte sırasıyla, Tarih-2 (1-11), Coğrafya-2 (12-22), Felsefe Grubu (23-34), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi (35-40), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar için Felsefe Grubu (41-46) alanlarına ait toplam 46 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Sosyal Bilimler-2 Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Anadolu'daki Neolitik Dönem köy yerleşkelerinden olan Diyarbakır Çayönü ile ilgili araştırma yapan bir bilim insanı, aşağıdaki tarihe yardımcı bilim dallarının hangisinden yararlanabilir?

A) Antropoloji B) Nüvizmatik C) Paleografya
D) Epigrafi E) Diplomatik

2. Göktürklerle karşı sık sık ayaklanan, Uygurlar Dönemi'nde uğradıkları baskılar üzerine batıya göç eden ve Karahanlı Devleti'nin kuruluşunda rol oynayan Türk topluluğu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Avarlar B) Kıpçaklar C) Kimekler
D) Karluklar E) Peçenekler

3. Timur, "han" soyundan gelmediği için "han, hakan, sultan" yerine "emir" unvanını kullanmıştır.

Bu durumun ortaya çıkmasında;

- I. ülüş,
II. kut,
III. töre

kavramlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

4. "Biz ki Sultan Murat Han oğlu padişah Sultan Mehmet Han'ız; Galata halkının, bize bağlı olan diğer halklar gibi, âdet ve ibadetlerini serbestçe yapmalarına izin veriyoruz. Halkın barınakları, dükkân, bağ, değirmen, ticarethane ve diğer mallarına dokunulmayacaktır. Bu bölge halkı kiliselerinde diledikleri gibi ayin düzenleyebileceklerdir. Burada yazılı olduğu gibi vergisini verenler, kanunlara uyanlar serbesttir."

Bu metin aşağıda verilen Osmanlı yönetim uygulamasıyla ilgili terimlerden hangisinin karşılığıdır?

A) Müsadere B) Mukataa C) Ahidname
D) İltizam E) İcazetname

5. Orta Çağ sonlarında Avrupa'da bilimin, kilisenin baskı ve denetiminden kurtulmaya başlamasında;

- I. Feodal düzen,
II. Haçlı Seferleri,
III. Coğrafi Keşifler

unsurlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6. Aşağıdakilerin hangisi Yavuz Sultan Selim'in Mısır Seferi'nin sonuçlarından biridir?

- A) Erbil, Musul ve Kerkük'ün Osmanlı Devleti'nin egemenliğine girmesi
- B) Safeviler ile Osmanlı Devleti arasında Amasya Antlaşması'nın imzalanması
- C) Şahkulu öncülüğünde Anadolu'da büyük bir isyan çıkması
- D) Venediklilerin Kıbrıs için verdikleri vergiyi Osmanlılara ödemeye başlaması
- E) Akkoyunlu Devleti'nin siyasi varlığına son verilmesi

7. Osmanlı Devleti'nin Tanzimat Fermanı'nı ilan ederek aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenemez?

- A) Anayasayı ilan ederek parlamenter bir sisteme geçmeyi
- B) Farklı dinlere mensup Osmanlı tebaası arasında birlik sağlamayı
- C) Mısır Meselesi'nde büyük devletlerin desteğini almayı
- D) Ülkedeki ayrılıkçı eğilimlerin önüne geçmeyi
- E) Avrupalı devletlerin, ülkenin iç işlerine karışmasını engellemeyi

8. I. Ben size taarruz emretmiyorum, ölmeyi emrediyorum.
II. Hattı müdafaa yoktur, sathı müdafaa vardır. O satıh bütün vatandır.
III. Ordular ilk hedefiniz Akdeniz'dir. İleri!
IV. Geldikleri gibi giderler.

Mustafa Kemal Atatürk'ün birtakım olaylar ve gelişmeler karşısında söylemiş olduğu bu sözlerin kronolojik sıralaması aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) I - IV - II - III
- B) I - IV - III - II
- C) II - III - IV - I
- D) IV - II - I - III
- E) IV - I - III - II

9. Aşağıdakilerden hangisi Millî Mücadele Dönemi'nde faaliyet gösteren Temsil Heyeti'nin özelliklerinden biridir?

- A) İstanbul Hükûmeti'nin isteğiyle kurulmuştur.
- B) TBMM ile uyum içerisinde çalışmıştır.
- C) Başkanlığını Kazım Karabekir Paşa yapmıştır.
- D) Erzurum Kongresi'nde oluşturulmuştur.
- E) İstanbul'un resmen işgali üzerine dağıtılmıştır.

10. Türkiye'de ekonomiyle ilgili yapılan aşağıdaki yasal düzenlemelerden hangisi, Atatürk Dönemi'nde gerçekleştirilmemiştir?

- A) Yol Mükellefiyeti Kanunu
- B) Teşvik-i Sanayi Kanunu
- C) Kabotaj Kanunu
- D) Millî Korunma Kanunu
- E) Türk Ticaret Kanunu

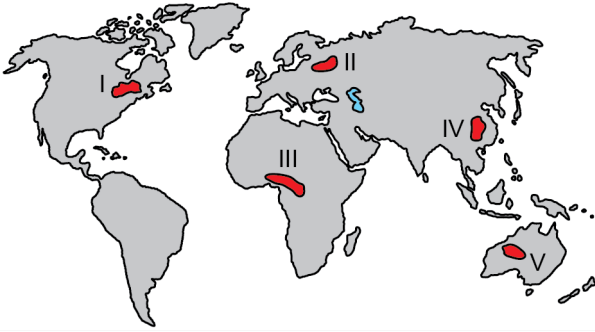
11. Türk kadınının 1930'da belediye, 1933'te muhtarlık ve 1934'te milletvekili seçimlerine katılma hakkı kazanması;

- I. Cumhuriyetçilik,
- II. Devletçilik,
- III. İnkılapçılık

ilkelerinden hangileriyle ilişkilidir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

12. Yıllık ortalama yağışın 200 mm'nin altına düştüğü alanlarda bitkilerin pek çoğu yaşayamaz.

Haritada numaralandırılan alanların hangisinde belirtilen koşuldan dolayı bitki yaşamının daha sınırlı olduğu söylenebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

13. Jeolojik ve jeomorfolojik kökenli ekstrem doğa olayları ortaya çıkardığı sonuçlar nedeniyle doğal ve beşerî süreçlerin işleyişini önemli oranda etkilemektedir.

Aşağıdakilerden hangisi bu türdeki ekstrem olaylar ve sonuçlarından biri değildir?

- A) Buz fırtınalarının enerji nakil hatlarına zarar vermesi
B) Tsunamilerin çok sayıda can ve mal kaybına neden olması
C) Volkanlarla püsküren küllerin hava ulaşımını engellemesi
D) Depremlerin yerleşmeleri tahrip etmesi
E) Kütle hareketlerinin kara yolu ulaşımını engellemesi

14. Bir coğrafya öğretmeni, dersinde sanayi faaliyetlerinin dağılışını etkileyen faktörleri anlatırken: "Türkiye'de genellikle tarım ürünlerini işleyen sanayi tesisleri, ürünlerin yetiştirildiği alanlara yakın yerlerde kurulmaktadır." demiştir.

Öğretmen, bu ifadesinde sanayi tesislerinin aşağıdaki kuruluş koşullarından hangisini vurgulamıştır?

- A) Enerji kaynakları B) Pazar
C) Ham madde D) İş gücü
E) Sermaye

15. Eski göl tabanlarındaki tortul depolar içerisinde gerçekleşen birtakım süreçlerin ürünü olarak ortaya çıkan ve enerji üretiminden kimya sanayisine kadar çok geniş bir alanda kullanılmakta olan bir madendir. Metalik olmayan söz konusu madene ait bilinen Dünya rezervlerinin % 70'inden fazlası Türkiye'de yer almakta ve ülke genelinde farklı sahalardan çıkarılmaktadır.

Haritada numaralandırılan alanların hangilerinde bu maden rezervi bulunur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV
16. Nüfusun fazla, sanayi ve hizmet sektörünün ağırlıkta olduğu kentlerde yaşayanlar; kentin sıkıcı yaşamından kurtulmak, eğlenmek, dinlenmek ve kendilerini geliştirmek amacıyla çeşitli sosyal ve kültürel faaliyetlere katılabilirler.
- Bu faaliyetlere;**
- I. boş zamanlarında sanatsal veya sportif etkinliklere katılmaları,
 - II. zorunlu çalışma zamanlarının dışında daha fazla gelir için ek işler yapmaları,
 - III. kendini geliştirmek isteyenlerin beceri ve hobi kurslarına devam etmeleri
- durumlarından hangileri örnek gösterilemez?**
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

17. Tarıma dayalı ekonominin ön planda olduğu Doğu Anadolu'da; çok parçalı tarım alanlarının, düşük verimliliğin, iklimle ilgili olarak özellikle ulaşım hizmetlerinde sorunlar yaşanmasının ve kırsal kesimin pazar ekonomisi ile bütünleşememesinin önüne geçmek için Doğu Anadolu Projesi geliştirilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu kalkınma projesinin temel amaçlarından biri değildir?

- A) Kentleşme, altyapı ve çevre sorunlarını azaltmak
B) Tarım ve hayvancılık sektöründe verim ve gelir artışı sağlamak
C) Bölge dışına göçü azaltmak ve göçlere bağlı olarak gelişen sorunları en aza indirmek
D) Bölge halkının refah seviyesini yükseltip bölgeler arası dengesizliği azaltmak
E) Bölgede ağır sanayiye bağlı bir ekonomiye geçiş yapmak
18. I. Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü
II. Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü
III. Bağımsız Devletler Topluluğu
- Yukarıdaki örgütlerin hangilerinde üye ülkelerin ekonomik iş birliğini artırmak ve ekonomik çıkarlarını korumak amaçları bulunmaktadır?**
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

19. Kapladığı alan bakımından dünyanın önemli kültür bölgelerinden birini oluşturan Avrupa Kültür Bölgesi, geçmişte sadece Avrupa kıtası ile sınırlı iken daha sonra Amerika, Avustralya ve Yeni Zelanda'yı içine alarak genişlemiştir.

Bu kültür bölgesinin genişlemesinde aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

- A) Tarımda makineleşme
B) Ulaşımındaki gelişmeler
C) Turizmin çeşitlenmesi
D) Uluslararası ticaretin artışı
E) Dünya nüfusunun artması

20. Gelişmekte olan bir ülkede, sektörlerin ekonomiye olan katkılarının son on yıla ait dağılımını gösteren bir tablo incelendiğinde tarım sektörünün ekonomideki payının azaldığı, sanayi ve özellikle de hizmet sektörlerinin paylarının arttığı görülmüştür.

Bu ülkenin sosyal ve ekonomik yapısıyla ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Enerji tüketimi artmaktadır.
B) Kentleşme oranı artmaktadır.
C) Ekonomik bakımdan gelişmektedir.
D) Tarımsal üretim miktarı azalmaktadır.
E) Eğitimli nüfus oranı yükselmektedir.

21. I. Meralarda planlamaya dayalı dönüşümlü otlatma yapılması
II. Tarım arazilerinin yerleşim alanına dönüştürülmesi
III. Ormanlık arazilerde gençleştirme için bazı ağaçların kesilmesi
IV. Sulak alanların kurutularak tarıma açılması

Yukarıdaki uygulamalardan hangileri arazi potansiyeline uygun olmayan yanlış arazi kullanım uygulamalarına örnek gösterilebilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

22. Gelişmiş ülkeler; çevre sorunlarının önlenmesine yönelik etkili politikalar, yasal önlemler ve çeşitli uygulamalar geliştirmiştir. Bu politika ve uygulamalar, küresel ekosistemin korunması ve sürdürülebilirliği açısından da önemlidir.

Aşağıdakilerden hangisi bu ülkelerin uygulamalarına örnek gösterilemez?

- A) Çevre sorunlarına karşı bütüncül ve katılıma dayalı bir çevre politikası geliştirmeleri
B) Sürdürülebilir doğal kaynak kullanımı için düzenlemeler yapmaları
C) Kirlenen öder ilkesi gereği çevre sorunlarına neden olanlara yasal yaptırımlar uygulamaları
D) Kamu ve özel sektör ile toplumun çevre sorunlarına karşı sorumluluk almalarını sağlamaları
E) Koruma alanlarındaki ekonomik değer taşıyan maden rezervlerini işletmeleri

23. Determinist evren modelinde gerçeklik, nedenin sonuç üzerindeki istisnasız etkisiyle ifade edilir. Yani eğer başlangıç koşulları ve fizik yasaları hakkında yeterli bilgiye sahipseniz bilardo masasında, topa vurmadan önce, topların birbirlerine hangi kuvvetle çarpacağını, topların hareket yönlerini ve masanın neresinde duracağını öngörebilirsiniz. Bilginiz yeterli ise sizin için masada hiçbir belirsizlik yoktur. Burada belirsizlik, sizin gerçekliği kuşatan ve belirleyen tüm koşulları bilmeniz veya bilmemeniz arasındaki farktan doğmaktadır.

Bu parçada söz edilen belirsizliğin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ön kabullerin ispatlanamazlığı
- B) Epistemik eksiklik
- C) Neden - sonuç ilişkisindeki kırılmalar
- D) Gerçekliğin ontolojik yapısı
- E) Kuramsal hatalar
24. Nasıl ki duyuşsal algı konusunda insanın bireysel algısı doğrunun tek ölçüsü ise aynı şekilde insan; hakikatin, ahlaki iyinin ve adaletin de ölçüsüdür. Güzel veya çirkin, iyi veya kötü, adil veya adaletsiz olan bir şey, onu bu şekilde gören insan için öyledir. Bu konularda bireyden bireye olduğu gibi toplumdan topluma da bir bilgelik farkı yoktur. Bu yüzden ahlaki ilkeler de ne ilahi bir otoritenin değişmez buyruğudur ne de herkes için geçerlidir. Onlar sadece ve sadece toplumsal uzlaşının ürünüdür ve bu iradenin değişmesine paralel olarak da değişirler.

Bu parçadaki görüşleriyle Protagoras'ın aşağıdaki sorulardan hangisini tartıştığı söylenebilir?

- A) Evrensel bir ahlak yasasından bahsedilebilir mi?
- B) Ahlaki eylemlerin bir amacı var mıdır?
- C) Neden ahlaklı olmak gerekir?
- D) Eylemleri ahlaki kılan özellikler nelerdir?
- E) Ahlaki yargıları diğer yargılardan ayıran nedir?

25. H. G. Gadamer'e göre hermeneutik, tarihin ve kültürün bütünü hakkında konuşmanın olanağı olarak "anlamanın anlamı" üzerine düşünmeyi ifade etmektedir. Bu düşünmeyi gerçekleştiren özne; düşünmesini belirleyen koşullardan bağımsız değildir, öznenin tarihi ve kültürü anlamasını sağlayacak araçlar olan dilsel eserler ve metinler de aynı koşullar içinde şekillenmektedir. Dolayısıyla hermeneutik, öznenin sahip olduğu anlam oluşturma araçlarının ve kendisine nüfuz edilecek kültürle tarihin bir arada ele alınmasını gerektirmektedir.

Bu parçadan hermeneutikle ilgili aşağıdaki yargıların hangisine ulaşamaz?

- A) Öznenin düşünsel süreçlerini dikkate alır.
- B) Yazılı kültür ürünlerini anlamanın kaynağı olarak görür.
- C) Geçmiş ve günümüz arasında köprü kurulmasını sağlar.
- D) Özneyi bağımsız ve kendi içinde anlamlandırmayı hedefler.
- E) Tarih üzerine refleksiyonda bulunma olanağı sağlar.

26. Psikolojide tanımlanan "güdü" ve "dürtü" kavramlarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi **yanlıştır**?

- A) Açlık, susuzluk gibi fizyolojik kökenli güdülere dürtü denir.
- B) Sosyal güdüler, yaşantılar sonucunda öğrenilir.
- C) Dürtüler, organizmanın yapısında doğuştan bulunur.
- D) Sevgi görme ve başarılı olma birer sosyal güdüdür.
- E) Her güdü aynı zamanda bir dürtüdür.

27. Şiddetli bir baş ağrısı yaşayan Yonca, ağrı kesici alır ve baş ağrısı kısa sürede hafifler. Yonca, o günden sonra şiddetli baş ağrısı çektiği her zaman ağrı kesici olarak baş ağrısından kurtulmaya çalışır.

Yonca'nın ağrı kesici olarak baş ağrısından kurtulması, aşağıdaki öğrenme kavramlarından hangisine örnektir?

- A) Sönme
B) Genelleme
C) Ayırt etme
D) Olumsuz pekiştirme
E) Kendiliğinden geri gelme

28. Kişiler bazen rahatsız edici buldukları, hoşla gitmeyen veya tehdit edici içerikli duygu ve düşüncelerini başkalarına yöneltirler. Bu durum, kişinin benliğini kaygıdan koruyan savunma mekanizmaları içinde yer alır ve yansıtma olarak adlandırılır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi "yansıtma"ya örnektir?

- A) Bir kişinin eşine yalan söylediği için yoğun suçluluk ve utanç duygusu yaşaması
B) Arkadaşına karşı sevgi dolu hisler besleyen birinin arkadaşının kendisinden hoşlanmadığını düşünmesi
C) İş yerinde çalışma arkadaşıyla tartışma yaşayan bir kişinin evde çocuğunu nedensiz yere azarlaması
D) Komşusunun yeni aldığı arabayı çekemeyen bir kişinin komşusunun sürekli onu kışkırdığını söylemesi
E) Hangi işi seçeceğine bir türlü karar veremeyen birinin psikolojik destek almaya karar vermesi

29. Sosyal davranış belirli bir yer ve zamandaki bireyler arasında gerçekleşir ve somut olarak gözlemlenebilir. Ancak sosyologlar bu davranışı analiz edebilmek için nerede gerçekleşmiş olursa olsun davranış biçimlerindeki benzerliği belirginleştiren kavramları formlaştırmak zorundadır. Örneğin Kanada'da veya Çin'de eğitime dair pratikler farklılaşsa da eğitim sistemi kavramıyla ne demek istendiği bilinir. Fransız köylülerinin aile içi davranışları, Amerikan gettolarında oturan ailelerin davranışlarından farklı olsa da ailenin ne olduğu ana hatlarıyla bellidir.

Bu parçadan sosyologlarla ilgili aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabılır?

- A) Kişisel düzeydeki davranışları geleneksel farklılıklara göre yorumlar.
B) Sosyal davranışları çözümleyerek toplumsal ilişkilerin oluşumunu inceler.
C) İnsanların özel ve farklı etkinlikleri üzerinden soyutlama ve genellemeler yapar.
D) Sosyal davranışı oluşturan bireysel unsurların toplumsal yapıya etkilerini araştırır.
E) Farklı kültürel verilerin yardımıyla ideal toplumsal davranışları tanımlar.

30. Sanayi öncesi toplumlarda ev ve çalışma hayatı iç içeydi. Üretim, zaten içinde yaşanılan çiftlik veya atölyelerde yapılıyordu. Ancak sanayileşmeyle birlikte büyük çaplı üretim alanları, fabrikalar ve ofisler yaygınlaştı; evde iş yapanların sayısı hızlı bir biçimde azaldı. Son dönemdeki teknolojik gelişmeler ise birçok iş alanının uzaktan yapılabilmesine olanak sağlayarak evden çalışma örneklerini yeniden çoğalttı. Covid-19 salgınının insanları evde kalmaya mecbur etmesi iş yaşamındaki bu dönüşümü hızlandırarak gelecekteki çalışma deneyimlerini de etkileyecek köklü değişimlere neden oldu.

Bu parçadan toplumsal değişimle ilgili aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Toplumsal gelişmeyi sağlayan, toplumların sahip olduğu kültürel değerlerdir.
- B) Toplumsal yaşam ile ekonomik koşullar arasında karşılıklı etkileşim vardır.
- C) Teknolojik gelişmeler her toplumda mesleki farklılaşmalara neden olur.
- D) Modernleşme sürecinde çalışma hayatı daha konforlu hâle gelmiştir.
- E) Sanayileşme sonrasında toplumlar gelişimlerini teknolojik bilgiye dayandırmıştır.

31. Uzak coğrafyalarda farklı dinlere mensup, başka dilleri konuşan ve çok değişik yaşam biçimleri olan milyarlarca insan var. Yalnız başka ülkelerde değil, aynı şehirde hatta oturduğumuz apartmanda bile bizden farklı giyinen, konuşan ve bizimkinden farklı davranışlara sahip insanları görebiliriz. "Burada değil, orada doğmuş olsaydım." diye düşünmek, bizim kendi kültürümüzü anlamlı ve değerli bulduğumuz ölçüde başkalarının da kendi kültürlerini anlamlı ve değerli bulduklarını fark etmemizi sağlar.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Başka kültürleri tanıma sürecinde kendi kültür öğelerini benimsemek doğaldır.
- B) Çeşitli yaşam biçimleriyle empati kurmak, kültürel farklılıkları anlamayı kolaylaştırır.
- C) Başka kültürleri değerlendirirken kültürün maddi öğelerine odaklanmak gerekir.
- D) Nesnel bir bakış açısıyla kıyaslamak, kültürler hakkında hüküm vermeye yardımcıdır.
- E) Farklı yaşam biçimlerine sahip bireyler, içinde yaşadıkları baskın kültüre uyum sağlar.

32. Aşağıdaki akıl yürütmelerden hangisi geçerli bir kıyas örneğidir?

- A) Bazı insanlar mutludur. Bazı insanlar da neşelidir. O hâlde bazı insanlar hem neşeli hem mutludur.
- B) Bazı meyveler tatlıdır. Bazı meyveler ekşidir. O hâlde hiçbir meyve acı değildir.
- C) Hiçbir insan hayvan değildir. Hiçbir hayvan bitki değildir. O hâlde hiçbir insan bitki değildir.
- D) Mantık dersi alanlar nitelikli düşünen insanlardır. Ali nitelikli düşünen bir insandır. O hâlde Ali, mantık dersi alandır.
- E) Bazı çiçekler papatyadır. Bütün papatyalar beyazdır. O hâlde bazı çiçekler beyazdır.

33. J. L. Austin, dilin görevleriyle ilgili görüşlerini Söz Edimleri Teorisi'nde açıklar. Bu teoriye göre bazen bir şey söylemek, aynı zamanda bir şey yapmaktır. Örneğin, nikah salonunda gelin veya damat "Evet, bu kişiyi eş olarak kabul ediyorum." dediğinde hem bir şey söylüyor hem de evlenme işlemini gerçekleştiriyordur.

Bu parçada dilin görevlerinden hangileri vurgulanmaktadır?

- A) Bildirme ve Eylemsel B) Belirtme ve Törenselle
C) Bildirme ve Yaptırma D) Belirtme ve Eylemselle
E) Eylemsel ve Törenselle

34. Birden fazla önermenin birbiriyle tutarlı olması, bu önermeleri birlikte doğru kılan ortak doğrulayıcı yorumun bulunmasıyla mümkündür.

Buna göre bir arada tutarsız olan,

- I. Ali evdedir veya iş yerindedir.
II. Ali evde değildir.
III. Ali iş yerinde değildir.

önermelerinde aşağıdaki değişikliklerden hangisi yapılırsa önermeler birbirleri ile tutarlı hâle gelir?

- A) I. önerme "Ali hem evdedir, hem iş yerindedir." olursa
B) I. önerme "Ali evde değildir ama iş yerindedir." olursa
C) II. önerme "Ali evdedir." olursa
D) II. ve III. önermeler yer değiştirilirse
E) III. önerme "Ali evde olmadığı için iş yerinde değildir." olursa

35-40. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olanlar ve İmam Hatip Okulları öğrencileri/mezunları cevaplayacaktır.

35. Hicri II. ve III. yüzyıllar İslam hukuku gelişimi açısından önemli bir dönemdir. Abbasilerin hükümdarlığı dönemine denk gelen bu süreçte önemli âlimler yetişmiştir. Bunlardan biri ehli rey ve ehli hadisin birikimini özümsemiş ve ardından Mısır'da kendisine ait görüşleri açıklamıştır. Adına nispet edilen fıkhi mezhebi kuran bu âlim, İslam hukuk metodolojisinde ilk eser olarak kabul edilen *er-Risale* isimli kitabı yazmıştır. Ülkemizde de mensupları bulunan bu mezhep imamının görüşleri günümüzde de geçerliliğini korumaktadır.

Bu parçada anlatılan âlim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ebu Hanife B) Şafii
C) Malik b. Enes D) Ahmet b. Hanbel
E) Maturidi

36. Allah geçmiş, şimdiki zamanı ve geleceği açık ve gizli olan her şeyi bilir. İnsanın bilgisi bazı araçlara ve belli şartlara bağlı iken, Allah'ın bir şeyi bilmesi hiçbir şeye ihtiyaç duymadan gerçekleşir. Âlemdeki ahenk ve düzen O'nun sonsuz bilgisinin göstergesidir. Cehalet ise Allah için söz konusu değildir.

Bu parçada bahsedilen Allah'ın sıfatı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hayat B) İlim C) Semi
D) Basar E) Tekvin

37. Teizm; tek bir Tanrı'nın varlığını, şuurulu ve iradeli bir varlık olduğunu kabul eder. Tanrı'nın âlemi var ettiğine, vahiy göndererek insanlarla iletişime geçtiğine, âleme ve insana daima müdahil olduğuna vurgu yapar. Başka bir ifadeyle teizm, Tanrı'nın mutlak kudret sahibi olduğuna, her şeyi bildiğine, gördüğüne, duyduğuna ve takdir ettiğine inanır. Nitekim teist düşünceye göre Tanrı, değerlerin kaynağı ve koruyucusudur; insanın kendisine ibadet ve itaat etmesini ister. Bunlar, teizmi diğer Tanrı anlayışlarından ayıran temel özelliklerdir.

Bu parçadan hareketle teizmle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Tanrı yarattıklarını yeniden diriltip hesaba çekecektir.
B) Tanrı'nın âlemle ilişkisi her an devam etmektedir.
C) Tanrı, insanlara ne yapmaları gerektiğini bildirir.
D) Tanrı'nın yaratma sıfatını kabul etmektedir.
E) Tanrı, üstün niteliklere sahiptir.

38. Akif, babasının namaz kıldıktan sonra şu duayı yaptığını duyar: "Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla! Rabbim beni, senin yoluna, dosdoğru yola ilet. Sana iman edip emirlerine uyan, yasaklarından ve sana karşı gelmekten sakınan kullarından eyle. İbadetlerimi riyadan uzak, sadece senin rızanı gözeterek yapmamı ve seni görüyormuş gibi yaşamayı nasip eyle."

Bu parçada verilen duadan aşağıdaki kavramlardan hangisi çıkarılamaz?

- A) İhsan
B) Sırat-ı müstakim
C) İnfak
D) İhlas
E) Takva

39. Kavram

Tanım

Farz

Yapılması kesin olarak emredilen; yerine getirilmesi sevaba, özürsüz olarak terki günaha, inkârı ise küfre sebep olan davranışlardır.

Sünnet

Hz. Muhammed'in söz, davranış ve onaylarıdır.

İcma

Yapılması dinen hoş karşılanmayan fakat kesin ve açık delillerle de yasaklanmayan eylemlerdir.

Mübah

Mükellefin yapıp yapmamakta özgür bırakıldığı fiillerdir.

Mekruh

Hz. Muhammed'in vefatından sonra herhangi bir asırda müçtehitlerin bir meselenin dinî hükmü üzerinde ittifak etmeleridir.

Yukarıda verilen kavram-tanım eşleştirmelerinin doğru olabilmesi için hangi kavramların birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

- A) Farz ve icma
B) Farz ve mübah
C) Sünnet ve mübah
D) Sünnet ve mekruh
E) İcma ve mekruh

40. İslam dininin inanç esaslarını; ayet, hadis ve akıl ışığında açıklayan, yorumlayan, ispat eden ve başka din mensuplarından gelebilecek eleştirilere karşı savunan ilim dalı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tefsir
B) Kelam
C) Hadis
D) Tasavvuf
E) Fıkıh

41-46. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar cevaplayacaktır.

41. Descartes, *Felsefenin İlkeleri* adlı eserinde: “Gerçeği arayanın yaşamında bir kez tüm şeylerden gücü yettiği ölçüde kuşku duyması gerekir.” ve “Bu nedenle kendilerinden kuşku duyulan tüm şeylere yanlış gözüyle bakmak da yararlı olur.” der. Böylelikle o, en ufak bir kuşku içeren her şeyin yanlış kabul edildiği bir başlangıç noktası belirler. Bu, hiçbir konuda kesin ve doğru bilgi diye bir şeyin olmadığını öne süren İlk Çağ kuşkucularının yaklaşımından farklıdır.

Buna göre Descartes’ı İlk Çağ kuşkucularından ayıran özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Duyu deneyiminden kuşku duymuyor olması
- B) Kuşkuyu doğru bilgiye ulaşmak için bir yöntem olarak kullanması
- C) Gerçekliğin bilinemez olduğunu savunması
- D) Tüm bilgi iddialarının yanlış olduğunu düşünmesi
- E) Bilgi edinmede aklın tek başına yetersiz olduğunu öne sürmesi

42. “İnsanın sıkıntılı olduğu durumlarda zaman sanki duruyor, hiç geçmiyor.” diyen Can’a, öğretmeni “Zaman her durumda aynıdır; anlar, saniyeler, dakikalar, saatlerden vb. oluşur. On dakika her durumda ‘on dakika’dır.” şeklinde yanıt verir. Buna karşılık Can “Ama bu dersteki on dakika benim için bir ömür gibi!” der.

Bu parçadaki öğretmen, zamanın her durumda aynı olduğunu savunarak Bergson’un felsefesindeki hangi görüşe karşı çıkmaktadır?

- A) Yaşam ve zaman bir ilk atılımla başlar.
- B) İnsan bilincinin dışındaki şeyler süre geçirmezler.
- C) Bilim şeyleri mekâna göre, felsefe ise oluşum hâlindeki süreye göre kavrar.
- D) Ölçülebilir zaman ile yaşanan zaman yani süre arasında ayırım yapmak zorunludur.
- E) Mekânda süre yoktur, sadece zamandaşlıklar vardır.

43. Bir araştırmacı, televizyonda şiddet sahneleri izlemenin çocuklarda vurma, tekmeleme gibi saldırgan davranışları artırdığını düşünmektedir. Bu düşüncesini doğrulamak amacıyla tasarladığı deneyde araştırmacı, bir grup çocuğu bir deney odasına alır. Burada çocukların yarısı şiddet içerikli sahnelerin bulunduğu, diğer yarısı ise şiddet içerikli olmayan sahnelerin bulunduğu birer kısa film izler. Filmin ardından araştırmacı, her iki gruptaki çocukların deney odasında bulunan bir oyuncak bebeğe kaç kez vurduklarını gözlemler.

Bu araştırmada bağımlı değişken aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çocuğun araştırmacıyla olan etkileşimi
- B) Çocuğun deney odasında geçirdiği zaman
- C) Çocuğun oyuncak bebeğe kaç kez vurduğu
- D) Çocuğun sunulan filmi izleyip izlemediği
- E) Çocuğun ne kadar süre televizyon izlediği

44. Suç ve sapma bütün toplumlarda kaçınılmaz olarak görülen sosyal gerçekliklerdir. Pek çok durumda birbirleriyle örtüşseler de suç, kanunları ihlal edenleri tanımlamakla sınırlıdır. Sapma ise bir topluluk veya toplumdaki insanların çoğu tarafından kabul edilen yerleşik kurallara uymama olarak tanımlanabilir. Çocukluk dönemindeki sosyalleşmenin bir sonucu olarak sosyal kurallara genellikle uymamıza rağmen bazen genel kabul görmüş kuralları ihlal ederiz.

Bu parçadan toplumsal sapma ile ilgili aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Sıra dışı değerleri içselleştirmekle ilgilidir.
- B) Sağlıklı sosyalleşememiş bireyin edimidir.
- C) Suç kavramına göre çok daha kapsayıcıdır.
- D) Yetersiz toplumsal denetimin bir sonucudur.
- E) Suç oranının yüksek olduğu gruplarda işlevsizdir.

45. Bazı kavramlara örnek oluşturabilecek durumlar şu şekildedir:

- Bir banka müdürünün eğitim amacıyla uzun süre yurt dışına çıkması
- Bir öğretmenin doktorasını tamamlayıp üniversitede öğretim üyesi olması
- Sanayileşmeyle birlikte şehirde yaşayan nüfusun artması
- Yeni uzmanlık alanlarının ortaya çıkmasıyla birlikte orta sınıfın güç kazanması

Bu parçada aşağıdaki kavramların hangisine örnek verilmemiştir?

- A) Toplumsal tabakalaşma B) Kentleşme
C) Dikey hareketlilik D) Yatay hareketlilik
E) Toplumsal bütünleşme

46. Elçin ile Yalçın çeşitli yönlerden birbirine benzemektedir. İkisi de solak ve resim yapmaya yeteneklidir. Elçin'in bir özelliği daha vardır: Renkler içinde en çok kırmızıyı sevmektedir. O hâlde Yalçın da kırmızıyı sevmektedir.

Bu parçada kullanılan akıl yürütme yöntemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tümevarım B) Tümdengelim
C) Analoji D) Kıyas
E) Karşı olum

2021 ALAN YETERLİLİK TESTLERİ (AYT)

YKS 2. OTURUM ALAN YETERLİLİK TESTLERİ (AYT)

27-06-2021

SOSYAL BİLİMLER-2 TESTİ

1. A
2. D
3. E
4. C
5. E
6. D
7. A
8. A
9. D
10. D
11. C
12. E
13. A
14. C
15. A
16. B
17. E
18. E
19. B
20. D
21. D
22. E
23. B
24. A
25. D
26. E
27. D
28. D
29. C
30. B
31. B
32. E
33. A
34. C
35. B
36. B
37. A
38. C
39. E
40. B
41. B
42. D
43. C
44. C
45. E
46. C

1. Bu testte sırasıyla, Tarih-2 (1-11), Coğrafya-2 (12-22), Felsefe Grubu (23-34), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi (35-40), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar için Felsefe Grubu (41-46) alanlarına ait toplam 46 soru vardır.

2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Sosyal Bilimler-2 Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Mısır'da bulunan ve Rosetta Taşı adı verilen bir kitabede aynı metin; Grek alfabesi, demotik yazı ve hiyeroglif olarak yazılmıştır. Taşın üç farklı yazı tipi ile yazılması o güne kadar okunamayan hiyerogliflerin sırrının çözülmesini sağlamıştır.

Buna göre hiyerogliflerin çözülmesinde kullanılan tarihe yardımcı bilim dalı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Heraldik B) Etnografya C) Nümizmatik
D) Kronoloji E) Paleografya

2. Böğü Kağan'dan (759-779) sonra başa geçen Uygur kağanlarının çoğu, Göktürk hükümdarlarının unvanlarında yer alan "Gök Tengride kut bulmuş" ibaresi yerine, "Ay Tengride kut bulmuş" ibaresini kullanmışlardır.

Uygur kağanlarının unvanlarında "Ay Tengride kut bulmuş" ibaresinin kullanılmasının nedeni aşağıdaki inançlardan hangisiyle ilgilidir?

- A) Maniheizm B) Şamanizm C) Hristiyanlık
D) İslamiyet E) Zerdüştlük

3. Selçuklu veziri Nizamülmülk, iktâ dağıtımını yaparken askerlere ülkenin farklı yerlerinden vergi gelirleri tahsis ederdi. Örneğin bir iktâ sahibine gelirinin yarısını Rum bölgesinden diğer yarısını ise Horasan bölgesinden aktarırdı.

Nizamülmülk'ün iktaları hisseler hâlinde dağıtmasının amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Merkezî otoriteyi güçlendirmek
B) Yeni bölgelerin fethini kolaylaştırmak
C) Gayrimüslimleri vergiden muaf tutmak
D) Para ekonomisini geliştirmek
E) Yaya ordusuna asker toplamak

4. Osmanlı Devleti'nde Fetret Devri'nin yaşanmasına sebep olan savaş, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Varna B) Kosova C) Ankara
D) Niğbolu E) Mohaç

5. Klasik Dönem'de Osmanlı padişahının ferman ve berat gibi emirnameleri üzerine tuğra çeken Divan görevlisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kazasker B) Nişancı C) Defterdar
D) Reisülküttap E) Kaptanıderya

6. Osmanlı Devleti'nin Kutsal İttifak'a karşı on altı yıl süren savaşını sona erdiren Karlofça Antlaşması'ndan sonra XVIII. yüzyılın başında Ruslarla imzaladığı ve Rus Çarlığı'nın Azak'ı ele geçirerek Karadeniz'e ulaşmasını sağlayan antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İstanbul Antlaşması
B) Prut Antlaşması
C) Pasarofça Antlaşması
D) Küçük Kaynarca Antlaşması
E) Yaş Antlaşması

7. Timar sisteminin;

- I. tarım üretiminde istikrarın gözetilmesi,
- II. dirlik alanlarında güvenliğin sağlanması,
- III. taşrada nüfuzlu ailelerin desteklenmesi

hedeflerinden hangilerine yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

8. 16 Mart 1921 tarihinde TBMM Hükûmeti ile Sovyet Rusya arasında imzalanan Moskova Antlaşması'yla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Sovyet Rusya'nın Anadolu'ya asker göndermesi kabul edilmiştir.
B) Sovyet Rusya'nın Misakımillî'yi tanınması gerçekleşmiştir.
C) Sakarya zaferi sonrasındaki görüşmeler sonucunda imzalanmıştır.
D) Antlaşma sonrasında Ali Fuat Paşa Moskova'ya elçi olarak gönderilmiştir.
E) TBMM Hükûmeti adına antlaşmayı Rauf Bey imzalamıştır.

9. Mustafa Kemal Paşa Başkomutan sıfatıyla "Hattı müdafaa yoktur, sathı müdafaa vardır. O satıh bütün vatandır. Vatanın her karış toprağı vatandaşın kanıyla sulanmadıkça terk olunamaz." şeklindeki ifadeyi aşağıdaki savaşlardan hangisinde kullanmıştır?

- A) Büyük Taarruz B) Sakarya
C) Kütahya - Eskişehir D) Birinci İnönü
E) İkinci İnönü

10. 1921 Anayasası'nın bazı maddeleri aşağıda verilmiştir:

- Hâkimiyet kayıtsız şartsız milletindir. Yönetim şekli, halkın mukadderatını bizzat ve fiilî olarak yönetmesi ilkesine dayanır.
- Yürütme kudreti ve yasama yetkisi, milletin tek ve gerçek temsilcisi olan Büyük Millet Meclisinde belirir ve toplanır.
- Türkiye Devleti, Büyük Millet Meclisi tarafından idare olunur ve hükûmeti "Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükûmeti" adını taşır.

Bu maddelere göre 1921 Anayasası ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Cumhuriyet rejimine geçişte önemli bir aşamadır.
B) Güçler ayrılığını esas almaktadır.
C) İstanbul Hükûmetini yok saymaktadır.
D) Meclis Hükûmeti sistemini öngörmektedir.
E) Ulusal egemenlik kavramına dayanmaktadır.

11. Aşağıdakilerden hangisi savaşa fiilen girilmemesine rağmen İkinci Dünya Savaşı'nın Türk ekonomisini olumsuz etkilemesinin nedenlerinden biri değildir?

- A) Yaklaşık bir milyon kişinin silahaltına alınması
B) Yeni sanayi işletmelerinin açılmasının ertelenmesi
C) Uluslararası ticaretin yavaşlaması
D) Tarımsal üretimin azalması
E) Yabancı devletlerin ambargo uygulaması

12. Bir ekosistemde canlıların yaşamı için gerekli döngülerden biri de karbon döngüsüdür. Atmosfer, su ve yer kabuğu gibi farklı ortamlardaki karbon çeşitli olaylar sonucu bir ortamdan diğerine geçebilmektedir.

Bu döngü sırasında karbonun açığa çıkması;

- I. fosil yakıtların yanması,
- II. kireç taşının ayrışması,
- III. bitkilerin fotosentez yapması

olaylarından hangileri sonucu gerçekleşir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

13. Kurak ve yarı kurak alanlarda, iklim değişiklikleri ve insan faaliyetlerinin etkisiyle toprakta ve ekolojik şartlarda bozulmalar oluşabilir. Arazinin niteliğindeki bu tür bozulmaların son aşaması ise çölleşme olarak adlandırılır. Çölleşme sonucunda ekolojik ve ekonomik yapıda çeşitli kayıplar meydana gelir.

Bu arazilerde aşağıdaki uygulamalardan hangisinin yapılması, çölleşmeye karşı alınacak bir önlem olarak gösterilemez?

- A) Çayır ve meraların ıslah edilmesi
B) Yer altı suyu kullanımının kontrol altına alınması
C) Sazlık ve bataklık alanların kurutulması
D) Çölleşmenin zararlarına dönük eğitim çalışmaları yapılması
E) Bölgenin iklimine uygun tarım ürünlerinin yetiştirilmesi

14. Bazı tarımsal ürünlerin çabuk bozulabilecek nitelikte olması bu ürünlerin pazara hızlıca sevk edilmesini gerektirmektedir. Ancak günümüzde bozulabilir nitelikteki bu ürünlerin daha uzak pazarlara götürülebildiği, sözü edilen ürünlerin pazarlanmasında pazara yakın olma zorunluluğunun yer yer ortadan kalktığı görülmektedir.

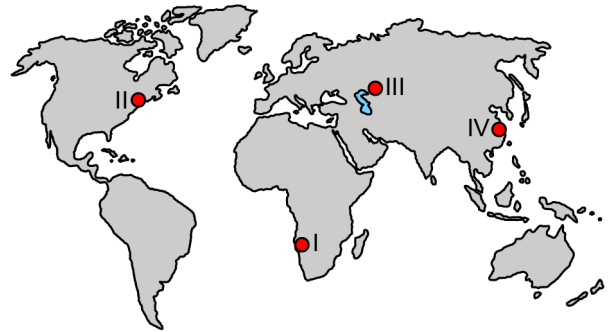
Bu ürünlerin günümüzde uzak pazarlara taşınabilmesinde;

- I. tüketim alışkanlıklarının değişmesi,
- II. tarımsal üretimin giderek artması,
- III. soğutmalı ulaşım araçlarının yaygınlaşması,
- IV. paketlenme sistemlerinin gelişmesi

faktörlerinden hangileri daha fazla etkili olmuştur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

15. Uluslararası ticaret, borsa, bankacılık gibi ekonomik faaliyetlerin yoğun olarak yapıldığı şehirler aynı zamanda küresel etkiye de sahiptir.

Haritada numaralandırılarak gösterilen yerlerden hangilerinde bu niteliklere sahip bir şehir bulunur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

16. I. Kara yolu yapımında engebeli alanlarda tünellerin inşa edilmesi
II. Sis, yoğun kar yağışı ve çığ gibi nedenlerle ulaşımın kesintiye uğraması
III. Teknolojik gelişmelerin ulaşım hizmetlerinin süresini kısaltması

Yukarıdakilerden hangileri doğal faktörlerin ulaşım üzerindeki etkilerine örnek gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

17. I. Kış turizmi potansiyelinin artması
II. Tarımsal ürün çeşitliliğinin ve verimin artması
III. Organize Sanayi Bölgesi sayısının artması

Yukarıdakilerden hangileri Güneydoğu Anadolu Projesi'nin, bölgenin ekonomik kalkınması üzerindeki etkilerine örnek gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

18. Dünyanın en eski kültürlerinden biri olan Türk kültürü, ilk olarak Orta Asya'da şekillenmiş olup göçebe yaşam tarzı ve hayvancılık faaliyetleri bu kültürün önemli öğeleri olarak ön plana çıkmıştır.

Bu iki ögenin ön plana çıkmasında aşağıdakilerden hangisi daha fazla etkili olmuştur?

- A) Coğrafi özellikler
B) İpek yolu
C) Dini inanış
D) Sosyal yapı
E) Diğer kültürlerle olan yakınlık

19. Dünyadaki ham madde, üretim ve pazar alanlarının özellikleriyle ilgili, öğrenciler arasında şu konuşmalar yaşanmıştır:

Özge: Kömür, petrol, doğal gaz gibi kaynakların çıkarıldığı alanlar, enerji kaynağı üretim bölgelerindendir.

Ali: Gelişmiş ülkeler, sanayi ürünleri bakımından hem üretim hem de pazar alanı durumundadır.

Büşra: Tarımsal ham madde üretiminin tamamı gelişmekte olan ülkeler tarafından karşılanır.

Tuna: Bir bölgenin pazar alanı olarak nitelendirilebilmesi için yer altı kaynaklarının zengin olması gerekir.

Bu öğrencilerin hangileri doğru yorum yapmıştır?

- A) Özge ve Ali B) Özge ve Büşra
C) Ali ve Büşra D) Ali ve Tuna
E) Büşra ve Tuna

20. Gemilerin geçişi için insanlar tarafından oluşturulan su yolları, yeni ulaşım güzergâhlarının ortaya çıkmasını sağlamıştır. Bu durum, bazı eski ulaşım güzergâhlarının öneminin azalmasına neden olmuştur.

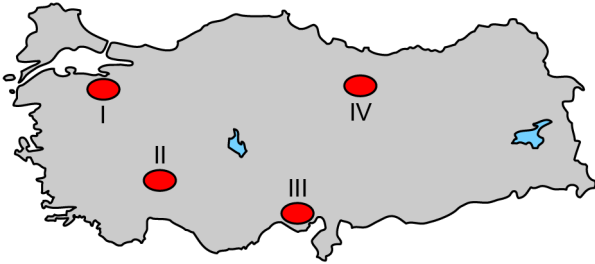
Buna göre Panama Kanalı açıldıktan sonra aşağıdaki su yollarından hangisinin önemi azalmıştır?

- A) Malakka Boğazı B) Cebelitarık Boğazı
C) Macellan Boğazı D) Hürmüz Boğazı
E) Dover Boğazı

21. Dünya genelinde yaşanmakta olan deniz seviyesindeki yükselmeler, kıyı şeritleri ile okyanuslardaki yükseltisi az olan birçok adanın su altında kalma riskini beraberinde getirmiştir. Ayrıca kıyılardaki sulak alanların tuzlu su altında kalması, kıyı erozyonunun artması ve deniz suyunun tatlı yer altı sularına karışarak bu suların tuzlanmasına yol açması kıyı bölgelerinde yaşanabilecek sorunlar arasında bulunur.

Bu durumun ortaya çıkmasında aşağıdakilerden hangisi doğrudan etkilidir?

- A) Aşırı yağışlar
B) Hava kirliliği
C) Buzulların erimesi
D) Ormanların tahrip edilmesi
E) Fosil yakıtların tüketimi
22. Hızlı sanayileşme ve kentleşme doğal kaynaklar üzerindeki baskıyı büyük oranda artırır. Bu durum özellikle büyük nüfuslu kent merkezleri ile yakın çevresinde daha belirgindir.

Buna göre haritada numaralandırılan alanların hangilerinde doğal kaynaklar üzerindeki bu baskının daha fazla olması beklenir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

23. Bilgi ve enformasyon kavramları genellikle eş anlamlı olarak kullanılsa da bu kullanım oldukça yanıltıcıdır. Enformasyon, insan bilgisine temel oluşturan bilişsel bir ham maddeye işaret ederken bilgi ise "bilmek" fiilinin işaret ettiği üzere bir eylemin ürünü olan zihinsel bir durumdur. Örneğin herhangi bir konu hakkında kitaplardan, *İnternet*'ten veya kişilerden enformasyon parçaları elde edebiliriz ama bunların gerçekliğin taşıyıcısı olup olmadığını veya başka enformasyonlarla nasıl ilişkilendirilebileceği türünden soruları yanıtlamadan, yani kişi çoklu bir zihinsel işleyiş sürecinin aktif öznesi olmadan, bu enformasyonlara bilgi diyemeyiz.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Enformasyon pratik, bilgi ise kuramsal bir etkinliktir.
B) Doğruluk değerine sahip enformasyon, bilgi olarak adlandırılır.
C) Enformasyon kanallarının zenginliği bilginin güvenilirliğini belirler.
D) Bilgi sahibi olmadan enformasyon sahibi olmak mümkündür.
E) Enformasyon, karmaşık zihinsel işleyişlerle ortaya çıkar.

24. Felsefenin gelişiminde onu çok farklı şekillerde algılayan ve kullanan birçok medeniyetin katkısı olmuştur. Kuşkusuz bunlar arasında en büyük pay Antik Yunan medeniyetine aittir. Diğer medeniyetlerde genellikle felsefe, halkın dinî gereksinimlerini besleyen ve zaman zaman da pratik bilgiler sağlayan bir özelliğe sahip olmuştur. Antik Yunan'da ise akıl yoluyla elde edilmiş, temellendirilmiş bilgiler bir birlik içinde derlenip sistemleştirilmiştir. Bu anlamda onlar, doğruya ve bilgiye sadece doğrunun ve bilginin kendisi için yönelerek bilinen felsefenin temellerini atmışlardır.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Felsefe, rasyonel ve sistematik olduğunda felsefe olmuştur.
- B) Felsefe pratik amaçlarla kullanılmamalıdır.
- C) Yunan felsefesi diğer kültürlerden etkilenmiştir.
- D) Bilimin gelişmesiyle din yerini felsefeye bırakmıştır.
- E) Felsefe, dinin ve bilimin etkisinden kurtulduğunda gelişme göstermiştir.
25. Nicolai Hartmann, modern felsefeyle başlayan özne merkezli varlık anlayışına karşı çıkarak "yeni ontoloji" adını verdiği öğretisini ortaya koyar. Ona göre insanın kendisini dünyanın merkezine koyarak varlıklara yaklaştığı eski ontolojilerin en büyük yanılması, varlığa dolayımli bakarak var olanların nesnelliğini gözden kaçırmalarıdır. Hartmann; insana dünyanın merkezi değil, yalnızca bir parçası olarak yaklaşıldığında nesnelerin varlığının insana bağlı olmadığının anlaşılacağını ileri sürer. O, sadece bu yolla varlığa ve bilgiye dair çözülemez görünen sorunların üstesinden gelinebileceği düşüncesindedir.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Metafizik problemlerle uğraşmaktan vazgeçmek gerekir.
- B) Varlık ve bilgi sorunlarına aynı perspektiften yaklaşılmalıdır.
- C) Var olanların doğasına yönelik bir incelemede zihin esas alınmalıdır.
- D) Varlığın bilgisine, düşünülen nesneden yola çıkarak ulaşılabilir.
- E) Dünyaya yönelimimiz daima subjektif olmak zorundadır.

26. Uluslararası bir şirkette psikolog olarak çalışan Cansu, belirli aralıklarla çalışanların performans kayıtlarını inceler ve çalışma koşullarıyla ilgili bireysel görüşmeler yapar. Yaptığı görüşmelerden elde ettiği bilgiler ışığında çalışma koşullarında yapılabilecek değişiklikler hakkında yönetime görüş bildirir. Cansu'nun görevi, şirket çalışanlarının performansını ve iş memnuniyetini artırarak şirketin gelirini artırmaktır.

Cansu, psikolojinin aşağıdaki alt dallarının hangisinde uzmanlaşmıştır?

- A) Sağlık B) Endüstri ve örgüt
- C) Klinik D) Gelişim
- E) Bilişsel

27. Algı, büyük oranda algılayanın kendisinden kaynaklanan özelliklerden etkilenir. Algılayan kişinin kişilik özellikleri, içinde bulunduğu ortam/çevre, tutumları, deneyimleri ve ihtiyaçları/güdüleri uyarıları nasıl algılayacağını etkiler.

Aşağıdakilerin hangisinde algıyı etkileyen faktöre doğru örnek verilmemiştir?

- A) Kişilik özellikleri - Kaygılı bir yapıya sahip birinin bütün yüksek sesleri tehlike olarak algılaması
- B) Ortam/Çevre - Beyaz önlüklü birinin hastanede doktor, okulda öğretmen olarak algılanması
- C) Tutumlar - İneğin Hindistan'da kutsal kabul edilirken diğer ülkelerde herhangi bir hayvan olarak algılanması
- D) Deneyimler - Yetişkinlerin verdiği sözleri çoğu zaman yerine getirmediğini gören bir çocuğun yetişkinleri güvenilmez olarak algılaması
- E) İhtiyaçlar/Güdüler - Bir insanın karnı açken önünden geçtiği fırından gelen ekmek kokusunu alırken karnı tokken bu kokuyu fark etmemesi

28. Ömer, bir arkadaşının kendisiyle ilgili herkesin içinde yaptığı eleştirel yorumdan çok rahatsız olmuş ve arkadaşına öfkelenmiştir. Ömer, önce arkadaşına fiziksel saldırıda bulunarak öfkelerini göstermek istemiş olsa da diğer arkadaşlarının tepkisinden çekindiği için kendini kontrol etmiştir. Bu arkadaşına saldırmak yerine ona tepkisini alaycı bir fıkra anlatarak göstermiş, hem onun kabalığına fiziksel saldırıya kıyasla daha uygun bir şekilde cevap vermiş hem de anlattığı fıkra ile diğer arkadaşlarının beğenisini kazanmıştır.

Psikanalitik kurama göre Ömer'in öfkelerini daha uygun bir şekilde ifade etmesini sağlayan kişilik yapısı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ego B) İd C) Bilinç öncesi
D) Süperego E) Bilinçaltı

29. "Ne yapmam gerekir?" sorusu, "Kendimi hangi hikâye ya da hikâyelerin bir parçası olarak görüyorum?" sorusunun cevabına bağlıdır. Yani topluma, bize verilmiş karakterle ve bize biçilmiş rollerle katılır. Birinin oğlu veya kızıyım, bir başkasının yeğeni veya amcası, bu veya şu şehrin yurttaşımı, bir kabileye veya ulusa aitim. Buna göre benim için iyi olan, bu rolleri taşıyan için de iyi olmak zorundadır. Böyle biri olarak ailemin, şehrimin, kabilemin ve ulusumun geçmişinden çeşitli borçluluklar, meşru beklentiler ve yükümlülükler alırım.

Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisine cevap aranmaktadır?

- A) Bizi biz yapan karakterimiz mi, yoksa bireysel kararlarımız mı?
B) Davranışları doğru yapan mutlak olana uygunluk mudur?
C) Topluma uygun olmayan davranışlar ne zaman bir yaptırım gerektirir?
D) Sosyalleşme belli kalıplara göre mi gerçekleşir?
E) Davranışlarımızın temelinde aslında ne vardır?

30. Bugün, geçmişle kıyaslandığında çok daha kapsamlı ve yıkıcı olabilen ve her birimizin karşılaşma olasılığı son derece yüksek risklerle dolu bir dünyada yaşıyoruz. Söz konusu risklerin önemli bir bölümü, insanoğlunun modernleşme çabasının ya da kapitalist sistemde daha çok kâr elde etme hırslarının bir sonucu olarak karşımıza çıkmaktadır. Modernleşmeyle birlikte ortaya çıkan teknolojik araçlar, her geçen gün doğanın daha fazla kirlenmesine neden olmaktadır. İklim değişiklikleri ve küresel ısınmanın bizi hangi tehlikelerle yüz yüze bırakacağı konusunda belirgin bir tahminimiz de bulunmamaktadır.

Bu parçada modernleşmenin ortaya çıkardığı olumsuzluklardan hangisine değinilmemiştir?

- A) Modern yaşam koşulları, insanlığı tehdit eden yeni riskler doğurmuştur.
B) Modernlik, gelecekteki olası tehlikelere ilişkin belirsizliklerin kaynağıdır.
C) Modernleşmenin sonuçlarından birisi de insanoğlunun doğal çevreye müdahalesidir.
D) Modernleşme, insanoğlunun doğal yaşam alanlarından uzaklaşmasına neden olmuştur.
E) Modern kapitalist sistemde sınırsız kazanç peşinde koşma büyük riskler yaratmaktadır.

31. Geleneksel toplumlarda bireyin toplumsal konumunu belirleyen en temel unsur ailedir. Ancak modern toplumlarda toplumsal konum sadece aileden devralınmaz. Ailenin içinde bulunduğu sosyal çevre ile toplumsal sınıf, bireyin toplumsallaşma kalıplarını etkiler. Çocuklar, anne babalarının yanı sıra yaşadıkları mahalle veya topluluk içindeki kişilerin de davranış biçimlerinden etkilenirler.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine vurgu yapılmaktadır?

- A) Toplumsal bir kurum olarak aile, her toplumda aynı işleve sahiptir.
B) Ailenin toplumsal konumu, içinde bulunduğu sosyal çevreyle ilgilidir.
C) Toplumsal tabakalaşma ve eşitsizliklerin temelini, aile kurumu oluşturmaktadır.
D) Modernleşmeyle birlikte ailenin sosyalleşme sürecine etkisi azalır.
E) Modern toplumlarda aile ilişkileri geleneksel toplumlara göre daha yoğundur.

32. Mantıkta çeşitli akıl yürütme biçimleri vardır. Bu biçimlerin her birinin uygulanma alanları bulunmaktadır. Söz gelimi birden çok örneği ya da bileşeni bulunan bir olay veya olgu hakkında genel bir yargıya varabilmek için yeterli miktarda verinin ortaya konulması gerekir. Tümevarım olarak da adlandırılan bu akıl yürütme, eksik ve tam tümevarım olarak ikiye ayrılmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi eksik tümevarıma örnek olabilecek bir akıl yürütmedir?

- A) Üç öğrencisi olan bir sınıfta her bir öğrencinin sarışın olmasından yola çıkarak sınıftaki bütün öğrencilerin sarışın olduğu sonucuna ulaşmak
- B) Haftanın günlerini saydıktan sonra her hafta yedi gündür sonucuna varmak
- C) O güne kadar görülen kurtların gri renkte olmasından kurtların hepsinin renginin gri olduğu yargısına ulaşmak
- D) Yılın 12 ayını tek tek gözlemledikten sonra herhangi bir ayın 28, 29, 30 ya da 31 günden oluştuğu çıkarımını yapmak
- E) Dört kişilik bir ailede baba, anne ve iki çocuğun tiyatro sevmesinden yola çıkarak ailenin tiyatro sevdiği yargısına ulaşmak

33. Aşağıdakilerden hangisi önerme değildir?

- A) Güneş Dünya'yı ısıtır.
- B) Keşke hava hep güneşli olsa.
- C) Güneş güneyden doğar.
- D) Bugün hava güneşlidir.
- E) Güneş ışınları Dünya'ya 8 dakikada ulaşır.

34. I. Bir önerme, doğru ve yanlış dışında başka bir değer daha alabilir.
- II. Bütün tümel önermeler geçersizdir.
- III. Geçerlilik denetimi yapılamaz.
- IV. Bir önermenin doğruluk değeri, olasılık olarak ifade edilebilir.

Yukarıdaki ifadelerden hangileri çok değerli mantığın özelliklerindendir?

- A) I ve II B) I ve III C) I ve IV
- D) II ve III E) II ve IV

35 - 40. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olanlar ve İmam Hatip Okulları öğrencileri/mezunları cevaplayacaktır.

35. I. Felsefi yönden hiçbir gerçek kabul etmeyen, sosyal yönden de toplumsal düzeni benimsemeyen, hayatın anlamını boşluk ve hiçlik üzerine kuran
II. Tanrı hakkında kesin bilgi elde etmenin mümkün olmadığını dolayısıyla bilinemeyeceğini savunan
III. Tanrının yaratıcı olduğunu kabul etmekle birlikte evrene müdahale etmediğini iddia eden

Bu felsefi yaklaşımları benimseyen inanç sistemlerinin doğru sıralaması aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nihilizm - ateizm - deizm
B) Deizm - agnostisizm - teizm
C) Nihilizm - agnostisizm - deizm
D) Deizm - materyalizm - agnostisizm
E) Nihilizm - materyalizm - teizm

36. Hristiyanlık inancında Baba, Oğul ve Kutsal Ruh'tan meydana gelen üçlü bir anlayış mevcuttur. Baba, mutlak güç sahibi olan tanrıdır. Oğul, tanrının oğlu olarak kabul edilen Hz. İsa'dır. Kutsal Ruh ise ruhları idare eden tanrı gücüdür. Bu üç unsurdan Baba yaratıcı, Oğul kurtarıcı, Kutsal Ruh ise tasdik edicidir. Hristiyanlar bu inancı şöyle ifade eder: Baba'dan (ve Oğul'dan) gelen, yaşam veren Rabb'e, Kutsal Ruh'a iman ediyoruz. Baba ve Oğul'la birlikte ona da tapınıp onu yüceltiyoruz.

Bu parçada anlatılan inanç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Vaftiz
B) Paskalya
C) Evharistiya
D) Teslis
E) Konfirmasyon

37. "... Dünya hayatı, gökten indirdiğimiz bir su gibidir ki, bu su sayesinde yeryüzünün bitkisi (önce gelişip) birbirine karışmış, arkasından rüzgârın savurduğu çer çöp hâline gelmiştir ..." (Kehf, 18:45)

Bu ayette aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Dünyanın geçiciliği
B) Allah'ın rahmetinin genişliği
C) Dünya ve ahiret dengesi
D) Dünyanın ahirete açılan bir kapı olduğu
E) İnsanın nankörlüğü

38. İslam dininde, özellikle çaba göstererek elde edilen kazancın değerli olduğunu ve hiç kimsenin çabasının zayi edilmemesi gerektiğini belirten birçok ayet ve hadis bulunmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bunlara örnek verilemez?

- A) "Bilsin ki insan için kendi çalışmasından başka bir şey yoktur. Şüphesiz onun çalışması ileride görülecektir. Sonra çalışmasının karşılığı kendisine tastamam verilecektir." (Necm, 53:39-41)
B) "Kişi kendi elinin emeğinden daha temiz bir kazanç elde etmemiştir." (Hadis-i şerif)
C) "Çalışana emeğinin karşılığını alın teri kurumadan veriniz." (Hadis-i şerif)
D) "Ücretle bir kişiyi çalıştırıp da onun ücretini ödemeyen kimsenin kıyamet gününde düşmanıyım." (Hadis-i şerif)
E) "Yalnız zenginler arasında dolaşan bir servet ve güç olmaması için Allah'ın savaşılmaksızın peygamberine kazandırdığı mallar; ... yetimlere, yoksullara ve yolda kalmışlara aittir." (Haşr, 59:7)

39. Rasathanelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi **yanlıştır**?

- A) Medreselerin ayrılmaz bir parçası kabul edilmiştir.
- B) Sistemli hâle gelmesinde ve süreklilik kazanmasında Müslümanlar önemli rol oynamıştır.
- C) Modern astronomi ve matematiğin gelişmesine önemli katkıları olmuştur.
- D) İnşa edilmeleri ve gelişmelerinde yöneticilerin bilime verdiği desteğin etkisi olmuştur.
- E) Dinî ve bilimsel gerekçelerle inşa edilmiştir.

40. Mahallesindeki camide bulunan kitaplığı inceleyen bir kişi burada sırasıyla şu eserlerin bulunduğunu gözlemlemiştir: Ayetlerin açıklamaları ve yorumlarının yer aldığı Elmalılı Hamdi Yazır'ın *Hak Dini Kuran Dili* adlı eseri, Hz. Muhammed'in sözlerinin bulunduğu Buhari'nin *Sahih*'ini, ağırlıklı olarak ibadet ve sosyal hayatla ilgili konuların bulunduğu Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından hazırlanan *İslam İlimi*'ni ve inanç konularının tartışıldığı Maturidi'nin *Kitabu't-Tevhid*'ini görmüştür.

Bu kitaplıkta aşağıdaki İslami ilimlerin hangisiyle ilgili bir eser bulunmamaktadır?

- A) Hadis
- B) Tasavvuf
- C) Fıkıh
- D) Kelam
- E) Tefsir

41 - 46. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar cevaplayacaktır.

41. Hemen hemen herkesin felsefi problemler üzerine düşündüğü zamanlar olmuştur. Zihnimizin bedenimiz olmadan var olup olmayacağını veya yaşadığımız her şeyin bir rüya olup olmadığını kim merak etmemiştir? Felsefi sorular son derece ilginçtir ancak hiç de kolay değildir. Onları, daha önce aynı sorunları ele almış başka insanların görüşlerinden faydalanmadan sadece kendi kendimize düşünmeye çalışmak yıldırıcı bir uğraştır. Bu biraz başka dağcılarının deneyimlerinden yararlanmadan ve herhangi bir ekipman kullanmadan düz bir kayaya tırmanmak gibidir. Böyle bir girişimde yerden birkaç metre sonra bu kayaya "yapışıp kalma" ihtimalimiz hayli fazladır.

Bu parçada felsefi düşüncenin hangi özellikleri üzerinde durulmaktadır?

- A) Refleksif olma - Evrensel olma
- B) Sorgulayıcı olma - Yığılımlı olma
- C) Sistemli olma - Tutarlı olma
- D) Evrensel olma - Sistemli olma
- E) Eleştirel olma - Rasyonel olma

42. Hümanizm; yazgısını kendisi dışında hiçbir güce emanet etmemesi gereken insanın, "insana yaraşır bir yaşam"a ancak kendi çabasıyla, kendi aklıyla ulaşabileceğini savunan görüş olarak betimlenebilir. Her şeyden önce, hümanizm salt bir düşünce okulu değildir; daha çok, salt insan olmayı bir "değer" olarak başköşeye yerleştiren bir dünya görüşüdür. Buna göre tüm yapıp etmelerde insanın söz konusu değeri her zaman göz önünde tutulmalıdır. Bu değer göz ardı edilmesi insanın karşılaştığı pek çok entelektüel sorunun kökenini oluşturmaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Hümanizm düşüncesiyle çelişen bir yargıdır?

- A) Felsefi ve bilimsel problemler, köken ve sonuçları açısından insana verilen değerle ilgilidir.
- B) Gerçekliğe dair tüm çıkarımlarımızın kaynağı, insan deneyimi ve aklıdır.
- C) İnsan haklarının evrenselliği ve insanlar arası eşitlik, akıl ile temellendirilebilir.
- D) İnsan yaşamının değeri, insana aşkın bir kaynaktan gelmektedir.
- E) Her bilgi ve hakikat iddiası, diğer tüm insanların şüphesine ve eleştirisine açıktır.

43. Korkuların deneyimler sonucu nasıl öğrenildiğini anlamak için beyaz farelerden ve beyaz tavşanlardan korkmayan bir grup çocuk üzerinde bir araştırma yapılmıştır. Küçük çocukların yüksek sesli uyarılardan kendiliğinden korktuğu bilinmektedir. Öncelikle, çocuklara beyaz fare gösterilirken aniden yüksek sesli bir uyarı verilmiştir. Bu eşleştirme bir süre tekrarlandıktan sonra çocuklar yüksek sesli uyarı olmadan da beyaz fareyi tek başına gördüklerinde korkmuşlardır. Ardından çocuklara beyaz tavşan tek başına gösterilmiş ve çocuklar beyaz tavşanı görünce de korkmuşlardır.

Buna göre çocukların beyaz farelerden ve beyaz tavşanlardan korkmaya başlaması sırasıyla aşağıdakilerden hangisine örnektir?

- A) Edimsel koşullanma yoluyla öğrenme - Olumsuz pekiştirme
- B) Klasik koşullanma yoluyla öğrenme - Kendiliğinden geri gelme
- C) Klasik koşullanma yoluyla öğrenme - Sönme
- D) Klasik koşullanma yoluyla öğrenme - Genelleme
- E) Edimsel koşullanma yoluyla öğrenme - Olumlu pekiştirme

44. Eğitim düzeyi ve suç işleme davranışı arasındaki nedenselliği açıklamaya çalışan toplumsal bir araştırma yapacağımızı düşünelim. Eğer verilerimizi sadece ilkökul ve ortaokul mezunlarından toplarsak okuryazar olmayanlar, okuryazar olup herhangi bir diploması olmayanlar, lise ve üniversite mezunları kapsam dışında kalacaktır. Bu durumda araştırmamızın sonuçları eğitim ve suç arasındaki ilişkiyi yansıtmaktan uzak olacak, bulgular genellendiği takdirde de toplumsal gerçeklik yanlış yansıtılmış olacaktır.

Bu parçada toplumsal araştırma sürecinde dikkat edilmesi gereken hangi unsur vurgulanmaktadır?

- A) Seçilen örneklemin evreni temsil etmesi
- B) Uygun istatistiksel analiz yöntemlerinin kullanılması
- C) Araştırma hipotezlerinin oluşturulması
- D) Araştırmada nesnel davranılması
- E) Uygun veri toplama tekniklerinin seçilmesi

45. Çoğu zaman bir insanın dışardan görünümü bedeni de dâhil olmak üzere onun sahip olduğu kültürü ve hayatı algılama biçimini yansıtır. Kimi zaman giydiği bir kıyafetten, jest ve mimiklerinden veya yürüyüşünden hatta sadece gülüşünden bile bir insanın hangi kültürde yetiştiğini, hangi dine mensup olduğunu, hangi siyasi görüşe sahip olduğunu hatta hangi takımı tuttuğunu anlayabiliriz.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Kültür, üyelerinin fiziksel ve zihinsel dünyalarına gözlenebilir anlamlar yükler.
- B) Kültür, giyim kuşam beğenilerini yönlendiren moda üzerinden kendini gösterir.
- C) Kültürel yozlaşmayı engellemek için yerel kıyafetler tercih edilmelidir.
- D) İnsanın dış görünümü her zaman toplumun baskın kültürünü yansıtır.
- E) İnsan, içinde doğduğu kültürü kendi düşünceleriyle yeniden üretir.

46. Önergeler mantığı tanımlarına göre aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

- A) Öncülleri birbiri ile tutarsız olan bütün çıkarımlar geçerlidir.
- B) Her geçerli önerme aynı zamanda tutarlı bir önermedir.
- C) Her geçerli önermenin değili tutarsız bir önermedir.
- D) Ön bileşeni geçerli bir önerme olan bütün koşullu önermeler doğrudur.
- E) Art bileşeni geçerli bir önerme olan bütün koşullu önermeler doğrudur.

2022 ALAN YETERLİLİK TESTLERİ (AYT)

2022 YKS 2. OTURUM ALAN YETERLİLİK TESTLERİ (AYT)

19-06-2022

SOSYAL BİLİMLER-2 TESTİ

1. E
2. A
3. A
4. C
5. B
6. A
7. D
8. B
9. B
10. B
11. E
12. D
13. C
14. E
15. D
16. D
17. E
18. A
19. A
20. C
21. C
22. B
23. D
24. A
25. D
26. B
27. C
28. A
29. E
30. D
31. D
32. C
33. B
34. C
35. C
36. D
37. A
38. E
39. A
40. B
41. B
42. D
43. D
44. A
45. A
46. D

1. Bu testte sırasıyla, Tarih-2 (1-11), Coğrafya-2 (12-22), Felsefe Grubu (23-34), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi (35-40), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar için Felsefe Grubu (41-46) alanlarına ait toplam 46 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Sosyal Bilimler-2 Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Tarih araştırmalarında kullanılan kaynaklardan, olayın geçtiği döneme ait belge ve buluntular "birinci el kaynak"; o döneme yakın ya da o dönemin kaynaklarından faydalanılarak meydana getirilen eserler ise "ikinci el kaynak" olarak nitelendirilir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi birinci el kaynak olarak nitelendirilemez?

- A) Kadeş Antlaşması metninin yer aldığı tablet
B) Roma İmparatorluğu Dönemi'ne ait altın sikke
C) II. Abdülhamit Dönemi'nde çekilen İstanbul fotoğrafları
D) Balkan savaşlarına katılmış olan bir askerin günlüğü
E) Tanzimat Dönemi üzerine yazılmış olan makale

2. Tarihçi Jordanes; "Muncuk'un oğlu, bütün kahraman kavimlerin hâkimi, sen tek başına daha önce hiç kimsenin yapamadığı tarzda Hunların ve Cermenlerin ülkesinde hüküm sürdün. İmparatorluğu korku içinde bıraktın, onların şehirlerini zapt ettin. Onların hepsi senin kölen olmadan önce onların yalvarışlarına acıdın ve onlardan yıllık vergi aldın." demiştir.

Bu ifadelerde söz edilen hükümdar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Attila B) Mete C) Teoman
D) Cengiz E) Bumin

3. Malazgirt Savaşı'ndan sonra Anadolu'ya yapılan Türk akınları sonucunda Selçuklu sultanlarının hizmetindeki Türk komutanlar tarafından kurulan ve özellikle Anadolu'nun doğu ve güneydoğusunun Türkleşmesinde etkili olan ilk dönem Türk beylikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Artuklular B) Danişmentliler
C) Ahlatşahlar D) Eretnalılar
E) Mengücekler

4. Osmanlı Devleti'nde Klasik Dönem'in sonunda aşağıdakilerden hangisinin, merkezi hazinenin masraflarını artırdığı söylenebilir?

- A) Konar-göçerlerin yerleşik hayata geçirilmesinin
B) Taşrada dirliklerin sayısının artırılmasının
C) Fethedilen bölgelerin tahririnin yapılmasının
D) Vakıf topraklarının mirî araziye çevrilmesinin
E) Kapıkulu askerlerinin sayısının çoğalmasının

5. II. Bayezit Dönemi'nde Karamanoğulları, Memlûkler ve Rodos Şövalyelerinin de desteklemesi sonucu Osmanlı Devleti'nin iç ve dış politikasını etkileyen gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şeyh Bedreddin'in Anadolu'da fikirlerini yayarak kargaşa çıkarması
B) Şehzade Cem'in tahtta hak iddia ederek isyan etmesi
C) Haçlı donanmasının İnebahtı'da Osmanlı donanmasını bozguna uğratması
D) Şahkulu İsyanı'nın Anadolu'nun çeşitli yerlerinde asayiş bozması
E) Germiyanogullarının Osmanlılara karşı topraklarını genişletmek istemesi

6. “Bundan sonra Avrupa, kendi yasalarına göre hareket eden, kendi siyasal ve ekonomik çıkarlarını izleyen, serbestlik içinde ittifaklar kuran ve bozan, savaş ile barış arasında, güç dengesi kurallarına göre durum değiştiren, elçi gönderip kabul eden bağımsız ve özgür devletlerden oluşacaktır. Devletlerin üzerinde, onların ilişkilerini düzenleyen herhangi bir üstün otorite yoktur.”

Vestfalya Antlaşması’ndan alıntılanan bu ifadeler dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Katolik kilisesinin gücünü giderek artırdığına
- B) Devletler arası ilişkilerde yeni bir dönemin başladığına
- C) Mezhep temelli çatışmalara zemin hazırlandığına
- D) Barışı sağlayan uluslararası bir örgütün kurulduğuna
- E) Devletlerin iç politikasında demokrasinin öncelik kazandığına
7. Osmanlı Devleti XVIII-XIX. yüzyıllarda Avrupa’nın büyük devletleri ile ilişkilerini bir denge politikası çerçevesinde yürütmüştür.
- Osmanlı Devleti bu politika ile aşağıdakilerden hangisini amaçlamıştır?**
- A) Mevcut sınırlarını koruyarak varlığını sürdürmeyi
- B) Viyana Kongresi’yle oluşan siyasi dengeyi değiştirmeyi
- C) Millet sistemini değiştirerek ulus devlet yapısına geçmeyi
- D) Avrupa devletlerine tanıdığı imtiyazları kaldırmayı
- E) Sömürgecilik yapan devletler arasına katılmayı

8. **Mustafa Kemal’in “Minnet borcum var, bana yeni bir ufuk açtı.” diyerek tarih öğretmeni Kolağası Mehmet Tevfik Efendi’nin etkisinden söz ettiği ve Namık Kemal ile Tevfik Fikret’in eserlerini okuyarak vatan ve hürriyet fikirlerini geliştirdiği okul aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Harbiye
- B) Manastır Askerî İdadisi
- C) Harp Akademisi
- D) Şemsî Efendi Mektebi
- E) Selanik Askerî Rüştiyesi

9. **Amasya Genelgesi’nde yer alan “Bütün illerin her sancağından, halkın güvenini kazanmış üç temsilcinin hemen yola çıkarılması gerekmektedir. Her olasılığa karşı bu durum millî bir sır gibi tutulmalı ve temsilciler gerekli görülen yerlerde kimliklerini gizleyerek gelmelidir.” ifadeleri aşağıdakilerden hangisi için kullanılmıştır?**

- A) Osmanlı Mebusan Meclisinde yer alacak mebuslar
- B) Sultanahmet mitingine katılacak sivil ve askerî görevliler
- C) Sivas’ta toplanacak kongreye gönderilecek delegeler
- D) Merkez Ordusu’nda görev yapacak komutanlar
- E) Saltanat Şurasında seçilecek yerel yöneticiler

10. Millî Mücadele yıllarında Birinci ve İkinci İnönü Muharebelerinde kazanılan zaferlerle ortaya çıkan iyimser hava, Kütahya-Eskişehir Muharebesi sonucu yerini kısmî bir karamsarlığa bırakmıştır. Türk ordusunun Sakarya Nehri'nin doğusuna çekildiği bu dönemde Yunan ordusu yeni bir saldırı hazırlığına girişmiştir.

Yunan saldırısına karşı Türk tarafının hazırlıklar yaptığı bu sırada, aşağıdakilerden hangisi gündeme gelmiştir?

- A) Ali Fuat Paşa'nın Moskova'ya elçi olarak atanması
B) Ankara Müftüsü Rifat (Börekçi) Efendi'den mücadele için fetva alınması
C) Türkiye Büyük Millet Meclisinin Ankara'dan Kayseri'ye taşınması
D) İsmet Paşa'nın Batı Cephesi Komutanlığı'na getirilmesi
E) Kuvayimillîye'nin yerine düzenli ordunun kurulması

11. 18 Eylül 1922'de Anadolu'nun düşman işgalinden tümüyle temizlenmesi sonrasında Mustafa Kemal Paşa'nın teklifiyle Fevzi (Çakmak) Paşa'ya üstün hizmetlerinden dolayı "mareşallik" rütbesi verilmiştir.

Fevzi (Çakmak) Paşa'ya bu rütbe aşağıdaki hizmetlerinin hangisi üzerine verilmiştir?

- A) İstanbul'un işgal edilmesi üzerine TBMM'ye katılması
B) Birinci Dünya Savaşı sırasında önemli görevler üstlenmesi
C) Bir süre Millî Savunma Bakanlığı görevini yürütmüş olması
D) Başkomutan Meydan Muharebesi'nin kazanılmasında rol oynaması
E) Osmanlı Hükûmetindeki görevinden istifa etmesi

12. I. Kıyıya yakın kesimler canlı çeşitliliği açısından zengindir.
II. Akıntılar canlı türlerinin dağılışında önemlidir.
III. Işığın ulaşmadığı derinliklerde canlı yaşamı yoktur.

Denizel ekosistemlerle ilgili yukarıdaki ifadelerden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

13. Sıcaklık değerlerinin mevsim normallerinin altına düşmesi ve bir süre devam etmesi soğuk hava dalgası olarak ifade edilir. Bu hava dalgası ekstrem hava olayı olarak kabul edilir ve pek çok doğal, beşerî ve ekonomik etkiye neden olur.

Bu ekstrem hava olayının yarattığı etkiler arasında;

- I. enerji tüketiminin artması,
II. bitki türlerinin yok olması,
III. üretim faaliyetlerinin aksaması

durumlarından hangileri yer almaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

14. Türkiye'de son yıllarda küresel iklim değişikliğinin etkileri görülmektedir. Bu etkiler zaman içerisinde bazı alanlarda çölleşme riskinin artmasına neden olacaktır.

Haritada numaralandırılan alanların hangilerinde bu risk daha azdır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

15. Cumhuriyet Dönemi'nde; Türkiye'de, farklı dönemlerde çeşitli nüfus politikaları uygulanmıştır. Cumhuriyet'in ilk yıllarında nüfus artışına yönelik politikalar, 1960'lı yıllardan sonra artış hızını azaltacak politikalar, 2014 yılından sonra ise artış hızını yükseltme yönünde nüfus politikaları uygulanmıştır.

2014 yılı sonrasında uygulanan bu politikanın temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dinamik genç nüfusun korunması
B) Bebek ölüm oranlarının azaltılması
C) Ülke dışına göçlerin sınırlandırılması
D) Boşanma oranlarının azaltılması
E) Eğitimli nüfusun artırılması
16. Organik tarım, tohumun toprağa bırakılmasından hasada kadar olan süreçte kimyasal girdi kullanmadan her aşaması kontrollü ve sertifikalı bir üretim biçimidir. Türkiye'de bu üretim biçimi son yıllarda artarak devam etmektedir.
- Aşağıdakilerden hangisi bu tarımsal üretim biçiminin temel amaçlarından biri değildir?**
- A) Sertifikalı ürün temini B) Toprağın korunması
C) Yer altı sularını koruma D) Güvenilir gıdaya erişim
E) Tarımsal verimi artırma
17. Türkiye'de elektrik elde etmek için kullanılan enerji kaynakları giderek çeşitlenmekle birlikte yenilenebilir enerji kaynaklarının toplam enerji üretimi içerisindeki payı da giderek artmaktadır.
- Buna göre günümüzde yenilenebilir enerji kaynakları içerisinde en fazla pay aşağıdakilerden hangisine aittir?**
- A) Rüzgâr enerjisi B) Hidrolik enerji
C) Güneş enerjisi D) Biyoenerji
E) Jeotermal enerji

18. Cumhuriyet'in ilk yıllarında hemen her alanda olduğu gibi sanayi alanında da önemli yatırımlar yapılmış ve bazı kırsal yerleşmeler hızla büyüyerek bir şehre dönüşmüştür.

Aşağıdakilerden hangisi bu duruma örnek gösterilebilir?

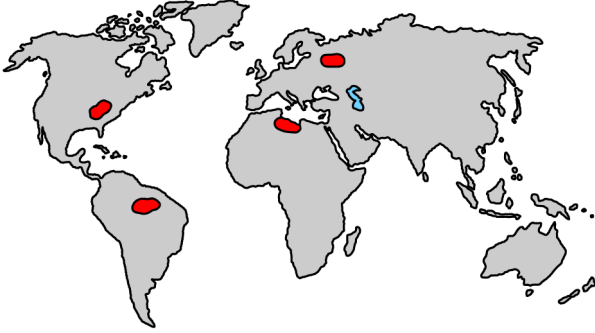
- A) Batman B) Denizli C) Gaziantep
D) Konya E) Bursa

19. Türkiye ekonomisinde önemli bir yere sahip olan turizm, bu sektörün doğrudan sağladığı gelir ve istihdamın yanında çeşitli alanları harekete geçirerek ekonomiye katkı sağlamaktadır.

Bu sektörün, aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkisi daha azdır?

- A) Seyahat şirketlerinin sayısı
B) Konaklama tesislerinin kapasitesi
C) Ulaşım sektörünün gelişimi
D) Eğlence sektörünün yaygınlaşması
E) Hastanelerin dağılışı

20. Aşağıdaki haritada bazı alanlar kırmızı renkle gösterilmiştir.

Buna göre haritada aşağıdaki hangi büyük kültür bölgesini temsil edecek alan bulunmaz?

- A) Batı Avrupa Kültür Bölgesi
B) Slav-Rus Kültür Bölgesi
C) Latin Amerika Kültür Bölgesi
D) Afrika Kültür Bölgesi
E) İslam Kültür Bölgesi
21. Az gelişmiş ülkelerin büyük bölümünde tarım, genellikle temel ihtiyaçların karşılanmasına yönelik olarak ve çoğunlukla geleneksel yöntemlerle yapılmaktadır.
- Aşağıdakilerden hangisi bu ülkelerdeki tarımsal faaliyetlere ilişkin özelliklerden biridir?
- A) Üretimin büyük ölçüde doğal koşullara bağlı olması
B) Tarıma dayalı sanayinin gelişmiş olması
C) Üretimin çoğunlukla ihracata yönelik olması
D) Daha az insan gücüne ihtiyaç duyulması
E) Zararlılarla mücadelenin modern tekniklerle yapılması

22. Sanayileşme ile birlikte artan enerji ve ham madde ihtiyacı; doğal kaynakların aşırı ve hızlı tüketimine, buna bağlı olarak pek çok çevre sorununun ortaya çıkmasına yol açmıştır. Bu nedenle doğal kaynakların kullanımında sürdürülebilirlik yaklaşımı giderek daha önemli hâle gelmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu yaklaşıma örnek gösterilemez?

- A) Yenilenebilir enerji kaynaklarının, toplam enerji üretimi içindeki payının artırılması
B) Binalarda ısı kaybını azaltmak amacıyla yalıtım yapılması
C) Enerji ihtiyacını karşılamak için fosil enerji kaynaklarının kullanımının yaygınlaştırılması
D) Enerji verimliliği konusunda toplumun her kesiminin bilinçlendirilmesi
E) Evsel atıkların, geri dönüşümünün sağlanması amacıyla kaynağında gruplandırılması
23. Nietzsche, "Filozoflar, kendilerine verilen kavramları, yalnızca onları temizleyip cilalamak üzere kabullenmekle yetinmemeli, onları üretmek, yaratmak, ortaya koymakla işe başlamalı ve insanları bu kavramlara başvurmaya ikna etmelidir." sözleriyle kendisinden önceki felsefe yapma biçimlerini de ciddi anlamda sorgular. Ona göre kavramlar koşulsuz güvenilecek mucizevi varlıklar değildir. Bir filozofun yapması gereken şey, kavramlar konusunda güvenin yerine güvensizliği koymaktır.
- Nietzsche'nin bu düşünceleri dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisi bir filozoftan beklenebilecek bir yaklaşımdır?
- A) Hakikatin yapısını keşfetmeye çalışmalıdır.
B) Kullandığı bütün kavramları kendisi yaratmalıdır.
C) Topluma uygun felsefe yapmalıdır.
D) Yerleşmiş kavramları sorgulamalıdır.
E) Belirsiz kavramları netleştirmelidir.

24. Bu dünyadaki en iyi şeyin mutluluk olduğu konusunda insanlar uzlaşmış gibi görünmekteyken mutluluğun ne olduğu veya nasıl elde edileceği konusunda tam bir fikir birliğinden söz etmek mümkün değildir. Aristoteles'e göre de mutluluk, insan için en iyi şeydir. Herhangi bir şeyin iyi olabilmesi için de özünün gerektirdiği işi doğru yapması gerekir. Peki "İnsanın işi nedir?". Marangozun, ayakkabıcının belli işleri ve yaptıkları vardır da, insanın bir işi yok mudur? Bu iş yaşamak olsa bitkiler de yaşıyor, besleniyor, büyüyor ve çoğalıyor. Duyumsama ise hayvanlarda da olan bir özellik. O hâlde insana bir tek düşünerek eylemde bulunmasını sağlayan akıl kalıyor.

Aristoteles'in bu düşüncelerine göre insan nasıl mutlu olur?

- A) Arzularını gerçekleştirdiğinde
- B) Diğer insanlara faydalı olduğunda
- C) Duyumsaması zenginleştiğinde
- D) Ayırt edici niteliğini gerçekleştirdiğinde
- E) Doğayla uyumlu yaşadığında
25. Nurettin Topçu, Batı felsefesinin yöntem ve kavramlarını kullanmasına rağmen meselelere kendi ahlaki ve kültürel problemlerimiz açısından yaklaşmıştır. "İsyan ahlaki" olarak adlandırdığı felsefesinde onun amacı; kendi buhranlarımız karşısında geçmişe övgüler düzmek ya da ağıt yakmaktan daha çok, görev bilinciyle evrensel standartlarda, bugün yaşayan insanımız için yepyeni bir dünya kurma idealini harekete geçirmektir. Bu bağlamda Topçu'ya göre insandan başlayarak tabiatla ve hatta kâinatla dost olup yeni bir dünya görüşü ve toplum düzeni kurmak temel hedef olmalıdır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi "isyen ahlakı"nın bir özelliği olarak gösterilemez?

- A) Evrensel olması
- B) Toplumun beklentilerini karşılaması
- C) Yerel problemlerden hareket etmesi
- D) Sorumluluk temelinde hareket etmesi
- E) Yenilikçi olması

26. Psikoloji araştırmalarında kullanılan deneysel yöntemle ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Sebep-sonuç ilişkisini ortaya koymayı hedefler.
- B) Değişkenler arasındaki ilişkinin düzeyini ve yönünü belirlemeyi amaçlar.
- C) Araştırmacı tarafından kontrol altına alınmış değişkenlerle uygulanır.
- D) Bilimin açıklama amacına hizmet eder.
- E) Deneyde etkisi araştırılan değişken, bağımsız değişkendir.

27. Alışma ve duyarlılaşma kavramlarıyla ilgili;

- I. Alışma ve duyarlılaşmadaki ortak unsur uyarıcıların tekrarıdır.
- II. Alışmada uyarıcıya verilen tepki artarken duyarlılaşmada azalır.
- III. Duyarlılaşma hâlinde kişi, ilgili uyarıcıya karşı daha hassas hâle gelir.

İfadelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve III E) II ve III

28. Uzun süredir aktif olarak araç kullanan bir şoför biraz ileride trafik lambasını fark eder ve kırmızı ışığın yandığını görerek yavaşlar. Trafik lambasının ışığı kırmızıdan sarıya döner ancak sonrasında yeşil ışık yanmaz. Şoför trafik lambasının bozuk olduğunu anlar ve geçiş hakkının kendisinde olduğunu bilerek yoluna devam eder.

Trafik lambasının bozuk olmasına rağmen şoförün sıradaki ışığın yeşil olacağını bilmesi, aşağıdaki algı prensiplerinden hangisine örnektir?

- A) Şekil-zemin ilişkisi B) Tamamlama
- C) Yakınlık D) Benzerlik
- E) Süreklilik

29. Bizi yüksek statü arayışına yönelten karşı konulmaz isteklerin neler olduğu konusunda yaygın birtakım yargılar vardır. İlk akla gelenler para, ün ve itibar edinme hırsıdır. Alain de Botton, *Statü Endişesi* adlı kitabında bu arayışın asıl sebebinin sevilme ihtiyacı olduğunu söyler. Seviliyorsak diğer varlığımızın farkına varılır, görüşlerimiz dinlenir, başarısızlıklarımıza hoşgörüyle bakılır, ihtiyaçlarımız karşılanır. Böylece ilgi odağı olan bizler kabul görmenin hazzını yaşar, yaşamın keyfine varırız. Statümüzden dolayı sevgi gösterenlerin beklentileri farklı olabilir ama yine de sevilen kişi başkalarının iyi niyetli ve sevgi dolu bakışları altında korunuyor olmanın huzurunu duyar.

Bu parçaya göre statü arayışında aşağıdakilerden hangisi amaçlanmaktadır?

- A) Bulunulan statünün prestijini artırmak
- B) Doğuştan gelen statüleri değiştirmek
- C) Kendi belirleyebileceği toplumsal rolleri oynamak
- D) Toplumsal hiyerarşide onaylanacağı bir yer edinmek
- E) Sahip olunan statüler arasından anahtar statü belirlemek

30. Köyden kente göç, genellikle bir umut hikâyesidir. Bu nedenle göç edenler için kent; "modernlik", "özgürlük", "tüketim", "zenginlik" ve "çeşitlilik" gibi pozitif anlamlar yüklenmiş kavramlarla anılmıştır. Fakat sonraki süreçte göç eden herkes için aynı algı devam etmemiştir. Bazıları için kent; "yalnızlık", "samimiyetsizlik", "karmaşa", "düzensizlik", "yoksulluk" ve "suç" gibi olumsuz kavramlarla ilişkilendirilmeye başlamıştır.

Bu parçadaki durumun yaşanmasında kentlerin aşağıdaki özelliklerinden hangisinin etkisinden söz edilemez?

- A) Bireysellik
- B) Ekonomik unsurlar
- C) İkincil ilişkiler
- D) Heterojen kültür
- E) Uzmanlaşma

31. Her toplum, onu diğer toplumlardan ayıran belli ortak imge ve temsillere sahiptir. Bu imgeler toplumun üyelerine değerli idealler olarak aktarılır ve bunlarla duygusal bağlar kurmaları sağlanır. Toplumsal aidiyet duygusunun gelişimi ve ortak bir kimliğin oluşumu bu bağlar üzerinden gerçekleşir. Böylece ortak imgeler toplumun üyelerini kaynaştıran ve birlikteliği sağlayan bir çimento vazifesi görür.

Bu parçaya göre ortak imgelerin toplumsal işlevi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Toplumsal dayanışma
- B) Toplumsal tabakalaşma
- C) Toplumsal bütünleşme
- D) Toplumsal iş bölümü
- E) Toplumsal kontrol

32. Yazarlar; eserlerinde karakterlerini, onların duygu durumlarını ya da yaşanan olayları betimlerken etkileyici olmak için birlikte kullanılması uygun olmayan zıt anlamlı sözcükleri bir arada kullanarak oksimoron oluşturur. Oysa dikkatli bir okuyucu mantıksal ilkelere ve tanımlama kurallarına aykırı olan bu ifadeleri hemen fark edebilir. Örneğin "İlerlemiş yaşına rağmen sapasağlam olan yetmişlik bir delikanlı, sonsuzluğun sınırında hiç kimsenin duymadığı ama derinden hissettiği sessiz çığlıklarıyla etrafına seslenir, ne var ki kimse bu adamı ne tanır ne görür ne de işitir." ifadesi birden fazla oksimoron içermektedir.

Bu durumda oksimoron, mantıkta

- I. özdeşlik,
- II. çelişmezlik,
- III. üçüncü hâlin imkânsızlığı,
- IV. yeter-sebep

akıl ilkelerinden hangilerine aykırıdır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) III ve IV

33. Platon insan için “İki ayaklı ve tüysüz bir canlıdır.” diye bir tanım getirip bununla büyük bir övgü toplayınca Diogenes bir horoz bulup tüylerini yoldu ve okula getirip “İşte Platon’un insanı!” diye gösterdi.

Bu kısa hikâyede Diogenes’in Platon’un insan tanımına yönelik eleştirisi aşağıdakilerden hangisiyle ifade edilebilir?

- A) Tanımda kısır döngü bulunmamalıdır.
- B) İlgili tüm fertler tanımın içinde, dâhil olmayanlar da dışarıda bırakılmalıdır.
- C) Üstün cinslerin tanımı yapılamaz.
- D) Tanımda anlatılmak istenen ne çok uzun ne de çok kısa olmalıdır.
- E) Bir şey kendisinden daha açık olmayan başka bir şey ile tanımlanmamalıdır.
34. Doktorluğun insanlara özgü bir meslek olduğunu “Tüm doktorlar insandır.” şeklinde ifade edebiliriz. Sadece bu bilgidен “Bazı insanlar doktordur.” önermesine kolaylıkla akıl yürüterek ulaşabiliriz. Benzer şekilde “Hiçbir doktor bitki olmadığına göre hiçbir bitki de doktor olamaz.” diyebiliriz.

Bu parçadaki akıl yürütme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tümdengelim B) Tümevarım
- C) Döndürme D) Kıyas
- E) Analoji

35 - 40. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olanlar ve İmam Hatip Okulları öğrencileri/mezunları cevaplayacaktır.

35. İslam dininde ibadetlerin yapısı ve uygulanışına dair bazı temel ilkeler vardır. Bu temel ilkeler Allah tarafından belirlenmiş ancak ibadetlerin nasıl yapılacağı çoğunlukla Hz. Muhammed’in rehberliğine ve uygulamasına bırakılmıştır. Bu nedenle bir kimse kendi bakış açısına göre herhangi bir ibadet biçimi ortaya koyamaz ve farklı uygulama biçimleri geliştiremez.

Bu parçada ibadetlerin taşınması gereken ilkelerin hangisinden söz edilmiştir?

- A) İstekli yapılıyor olması
- B) Toplumu birleştirici olması
- C) Niyet gözetilerek yerine getirilmesi
- D) Kur’an-ı Kerim ve Sünnet’e uygun olması
- E) Devamlılığın esas olması

36. Günlük hayatta birçok kişi yaptığı iyiliğin karşılığında bir takdir veya benzer bir karşılık görmek ister. Bunu göremediğinde ise “Ama ben ona iyilik yapmışım. O neden bana iyilik yapmadı?” diye şikâyet eder. İnsanlar iyilik yaptıklarında iyilik bekleyebilirler. Ancak böyle bir beklenti içine girmek iyilik kavramının anlamını yitirmesine yol açar. Bundan dolayı İslam’da her iyiliğin Allah rızası için yapılması istenir. Hz. Muhammed’in “‘İnsanlar iyilik yaparlarsa biz de iyilik yaparız, zulmederlerse biz de zulmederiz.’ diyen zayıf karakterli kimseler olmayın. Bilakis iyilik yaptıklarında insanlara iyilik yapmayı, kötülük yaptıklarında ise onlara zulmetmemeyi alışkanlık hâline getirin.” sözü de bu noktaya dikkat çekmektedir.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İyiliği değerli kılan, dünyevi karşılık beklemeden yapılmasıdır.
- B) İyiliğin niceliğinden çok niteliğine önem verilmelidir.
- C) İyilik yapmanın toplumu birleştirici rolü bulunmaktadır.
- D) Gösteriş için yapılan iyiliğin, Allah katında bir değeri yoktur.
- E) İnsan kendine yapılmasını istemediği davranışları başkasına da yapmamalıdır.

37. Müslüman âlimler, Kur'an-ı Kerim'in ve Hz. Muhammed'in bilime teşvik mesajlarının rehberliğinde hem din bilimlerinde hem de pozitif ilimlerde önemli çalışmalar yapmıştır. Bu âlimlerden biri, matematik alanında yaptığı çalışmalarla öne çıkmıştır. Logaritmayı geliştirmiş, sıfırlı ondalık sayıyı bulmuştur. Yaptığı çalışmalarla cebir ilminin kurucusu kabul edilmiştir.

Bu parçada bahsedilen âlim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Harizmi B) Farabi
C) İbn Sina D) Ebu Bekir Razi
E) Biruni

38. Yahudilik ile ilgili proje ödevi hazırlamak isteyen bir öğrenci cumartesi günü bu dinin ibadet mekânına gider. İçeriye girdiğinde cemaatin de orada olduğunu fark eder. O dine mensup kişilerin dinlenme ve ibadet günü olduğunu anlar. Ayinin bitmesini beklerken bu mekânı inceleme fırsatı bulur. Ayinde bulunan erkeklerin, üzerinde altı köşeli yıldız bulunan bir şapka taktığını görür. Ayrıca yedi kollu bir şamdanda mumların yandığını fark eder.

Bu parçada Yahudilikle ilgili aşağıdakilerin hangisinden söz edilmemiştir?

- A) Şabat B) Kipa C) Menora
D) Sinagog E) Tora

39. Hz. Muhammed hicretten sonra Medine'de ilk iş olarak Mescid-i Nebî'yi inşa ettirmiştir. Bu mescidin bitişiğinde yer alan suffe denilen bölümde eğitim öğretim faaliyeti sürdürülmüştür. Suffede başlayan bu faaliyet, Hz. Muhammed'in vefatından sonra daha çok cami merkezli olarak devam etmiştir. Buralarda Kuran-ı Kerim, tefsir, hadis, fıkıh, siyer gibi dinî ilimler okutulmuş ve bu dersler ders halkası şeklinde yürütülmüştür. Eğitim öğretim faaliyetleri daha sonra darü'l-hadis, darü'l-kurra ve medreselerde de gerçekleştirilmiştir.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Hicretten sonra eğitimde kurumsallaşma süreci başlamıştır.
B) Yeni eğitim merkezlerinin açılmasıyla camiler sadece ibadet mekânı olarak kullanılmıştır.
C) Suffede tüm ilmî alanlarla ilgili eğitim verilmiştir.
D) Cami dışındaki kurumlarda eğitim yaş gruplarına göre düzenlenmiştir.
E) Ders halkaları eğitim seviyelerine göre oluşturulmuştur.

40. Ahilik teşkilatının kurulmasında fütüvvet anlayışının önemli bir etkisi vardır. Abbasiler tarafından sistematik hâle getirilen ve Anadolu Selçukluları tarafından da sürdürülen bu teşkilatın beylikler döneminde pek çok alanda önemli hizmetleri olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi bu hizmetler arasında yer almaz?

- A) Anadolu'da İslamiyet'in yayılması
B) Göçebe Türklerin yerleşik hayata geçmesi
C) Devlet adamlarının yetiştirilmesi
D) Gençlere meslek kazandırılması
E) Toplumsal birlik ve düzenin sürdürülmesi

41 - 46. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar cevaplayacaktır.

41. Her düşünsel dönemin var olana bakışında, birbirine benzer ve farklı yönler bulunabilir. Bir dönemi anlayabilmenin yolu, onu diğer dönemlerden benzersiz kılan yönleriyle ele almak ve önceki dönemlerin bakış açılarından neleri aldığını tespit etmekten geçer. Örneğin Orta Çağ'da Antik Çağ'a göre "yeni" olan nedir? Dahası Orta Çağ, sonraki dönemler için neler hazırlamıştır? Bu doğrultuda E. Gilson; Batı'nın, Orta Çağ'ı inkâr ettiğinde aslında kendini ve tarihini inkâr ettiğini söyleyerek dönemlerin birbirinden bağımsız ele alınamayacağını ifade eder.

Buna göre düşünce tarihindeki dönemlerle ilgili olarak aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Bir dönemi tüm yönleriyle betimlemek mümkün değildir.
B) Dönemler arasındaki sınırlar net bir şekilde belirlenmiştir.
C) Tarihsel açıklamalarda belli dönemler göz ardı edilebilir.
D) Orta Çağ felsefesi, Batı felsefesinin en önemli dönemidir.
E) Dönemler süreklilik ve farklılaşmayı birlikte içerir.

42. İdeal bir toplum arayışının kurgusal bir sonucu olan ütopyalar, dönemlerinin var olan siyasal ve toplumsal kurumlarını eleştirerek toplumları kötülüklerden arındırıp huzurlu kılacak değişmez değerler ve ilkeler ortaya koymayı amaçlamışlardır. Ancak 20. asırda yaşanan büyük savaşlar, bilimsel ve teknolojik gelişmelerin insan yaşamında meydana getirdiği olumsuz etkiler, insanların daha iyi bir topluma olan inançlarını köreltmis ve iyimser bir ütopya anlayışı yerini karamsar olan istenmeyen ütopyalara bırakmıştır.

Buna göre "istenmeyen ütopya"lara aşağıdakilerden hangisi neden olmuştur?

- A) Demokrasinin yaygınlaşmasıyla ideal devlet modellerine gerek kalmaması
B) Bilim ve teknolojinin gelişmesiyle bütün devlet modellerinin birbirine benzemesi
C) Daha iyi bir dünyanın var olabileceğine dair umutların yitirilmesi
D) Bireyselleşmenin artmasıyla ortak yaşam arzusunun zayıflaması
E) Toplumlarda zenginleşmesiyle devletlerin küçülmesi

43. Ceren, futbol taraftarlarının stadyumda maç izlerken gösterdikleri davranışların rakip takım taraftarlarının yaptığı tezahüratlar ve taraftar kimliğinden nasıl etkilendiğini incelemektedir. Bu amaçla farklı futbol takımlarının taraftarlarıyla maç çıkışlarında görüşmeler yapmaktadır.

Buna göre Ceren, psikolojinin aşağıdaki alt dallarından hangisinde araştırma yapmaktadır?

- A) Bilişsel B) Gelişim C) Sosyal
D) Klinik E) Deneysel

44. Sosyologlar, insanların yaşadığı bireysel olayların daha geniş olguların yansıması olduğunu gösterir ve insanların deneyimleri arasındaki benzerlikleri ve bu benzerliklerin arasındaki farklılıkları ortaya koyarlar. Sosyoloji bizi deneyimlerimizi yeniden değerlendirmeye yöneltir; toplumsal olgu ve olayların, olduğunu zannettiğimiz şekilde olmadığını düşünmemizi, başka yorumlarının da olduğunu görebilmemizi sağlar. Sosyolojik düşünmenin bireye sağlayacağı en önemli fayda, şimdiye kadar düşündüğünden farklı bir şekilde düşünmeye başlamasını ve böylece o güne kadar tanıdığını düşündüğü dünyanın şimdi olduğundan daha farklı bir dünya olabileceğini keşfetmesini sağlamasıdır.

Buna göre sosyolojinin bireye kazandırmayı amaçladığı özellik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bireysel bilgi ve deneyimlerin önemini kavramak
- B) Toplumsal olay ve olguları öznel bir bakış açısıyla ele almak
- C) Dünyadaki farklı toplumlar hakkında bilinç oluşturabilmek
- D) Konuları bilimsel akıl yürütmelerle ele almak
- E) Topluma farklı ve geniş açılardan bakabilmek

45. Televizyon karşısında uzun zaman geçiren çocuk, izlediklerinden dolayı pek çok şey öğrenmekle birlikte onun gelişim aşamasıyla uyumlayan ya da onu istenmeyen davranışlara yönlendirebilecek çeşitli olumsuz mesajlara da maruz kalabilmektedir. Bu mesajların çocuğun sosyalleşmesinde merkeze oturması endişe vericidir. Örneğin sosyalleşme sürecinde aile ya da okuldan değil de sürekli bir biçimde şiddeti meşrulaştıran, temel toplumsal değerleri zaafa uğratan ve bireylere renkli bir dünya sunan televizyondan etkilenmesi; çocuğun hem benliğinin gelişmesinde hem de yaşam algısında önemli hasarlar oluşturabilecektir.

Bu parçada aşağıdaki kavramlardan hangisinin önemine vurgu yapılmaktadır?

- A) Ailede sosyalleşme
- B) Sağlıklı sosyalleşme
- C) Yetişkinlikte sosyalleşme
- D) Hayat boyu sosyalleşme
- E) Okulda sosyalleşme

46. Aşağıdakilerden hangisi tümdengelim akıl yürütmesine örnek olabilir?

- A) Mengenilerin tamamı aşçı değildir. Öyleyse bazı Mengeniler aşçı değildir.
- B) Güzel olmayan çiçek yoktur. Seninki de çiçek olduğuna göre o da güzeldir.
- C) Her insan birini sever. Kimisi az kimisi çok sever.
- D) Bütün gün çalıştın. Çok çalışmaktan yorgun düşeceksin.
- E) Tüm yeşil gömlekler bana yakışıyor. Yeşil tişört giysem o da yakışacak demek ki.

2023 ALAN YETERLİLİK TESTLERİ (AYT)

2023 YKS 2. OTURUM ALAN YETERLİLİK TESTLERİ (AYT)

18-06-2023

SOSYAL BİLİMLER-2 TESTİ

1. E
2. A
3. D
4. E
5. B
6. B
7. A
8. B
9. C
10. C
11. D
12. D
13. B
14. B
15. A
16. E
17. B
18. A
19. E
20. D
21. A
22. C
23. D
24. D
25. B
26. B
27. D
28. B
29. D
30. E
31. C
32. B
33. B
34. C
35. D
36. A
37. A
38. E
39. A
40. C
41. E
42. C
43. C
44. E
45. B
46. B

1. Bu testte sırasıyla Tarih-2 (1-11), Coğrafya-2 (12-22), Felsefe Grubu (23-34), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi (35-40), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar için Felsefe Grubu (41-46) alanlarına ait toplam 46 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Sosyal Bilimler-2 Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Tarihî kaynaklar, birinci ve ikinci el olarak ayrılmasının yanı sıra yazılı ve sözlü kaynaklar olarak da sınıflandırılmaktadır.

Buna göre tarihî bir olayın aydınlatılmasında yararlanılan

- I. mitler,
- II. destanlar,
- III. kil tabletler

gibi ürünlerden hangileri sözlü kaynaklar arasında yer almaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) II ve III E) I, II ve III

2. Orta Asya'da hakanın çadırında boy beyleri ve hakanın eşinin de bulunduğu bir mecliste, Gök Tengri'nin hakana siyasi ve iktisadi güç bağışladığı anlayışı dile getirilerek devlet ve toplum hayatıyla ilgili konular görüşülmüştür. Hakan, bir sonraki toplantının halkın da katılacağı ve yiyip içeceği bir şölen şeklinde yapılmasına karar vermiştir.

Bu parçada İslamiyet öncesi Türklerin devlet yönetimi ve toplumsal yaşayışıyla ilgili aşağıdaki kavramlardan hangisinin karşılığı yoktur?

- A) Kurgan B) Kurultay C) Kut
- D) Otağ E) Hatun

3. Oğuz Yabgu Devleti'nde subaşılık görevinde bulunan Selçuk, Oğuz Yabgusu ile sorun yaşaması sonrasında etrafındakilerle birlikte aşağıdaki şehirlerden hangisine gelerek burada İslamiyet'i kabul etmiştir?

- A) Semerkant B) Merv C) Nişabur
- D) Cend E) İsfahan

4. Bir tarihçi "Niğbolu zaferinden sonra Osmanlılar tarafından iyice sıkıştırılmış olan Bizans, her an düşmeye mahkumdu. Ancak zaferden kısa bir zaman sonra yaşanan bir gelişme Bizans'a hiç beklemediği yarım asırlık bir yaşama süresi daha veriyordu." ifadelerini kullanmıştır.

Yapılan bu tespitte Osmanlı Devleti'nde yaşanan aşağıdaki gelişmelerden hangisi kastedilmektedir?

- A) Yıldırım Bayezid'in Timur karşısında yenilgiye uğraması
- B) Cem Sultan'ın Rodos Şövalyeleri'ne sığınması
- C) I. Viyana Kuşatması'nda ordunun başarısız olması
- D) I. Murat'ın savaş meydanında şehit edilmesi
- E) Anadolu'da Celâli İsyanları'nın çıkmasıyla karışıklık yaşanması

5. XVIII. yüzyılda İngiltere'de başlayan ve daha sonra diğer Avrupa ülkelerine yayılan Sanayi Devrimi'nin sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Pazar rekabetinin artması
- B) Seri üretime geçilmesi
- C) İşçi sınıfının ortaya çıkması
- D) Ulus devletlerin zayıflaması
- E) Fabrikaların çoğalması

6. Filistin'i işgal eden Napolyon'u Akkâ'da mağlup ederek önemli bir başarı elde eden Nizam-ı Cedid ordusu aşağıdaki Osmanlı padişahlarından hangisi tarafından kurulmuştur?

- A) II. Abdülhamit B) III. Selim C) II. Osman
- D) Abdülaziz E) Abdülmecit

7. **Bulgaristan'ın Birinci Dünya Savaşı'ndan çekilmesi üzerine** "Tamamen yok olmaktansa İstanbul ve Anadolu'da küçük fakat yine de bir devlet olarak kalmak daha iyidir." **düşüncesiyle hareket eden Osmanlı Hükûmeti, elinde kalan toprakları korumak amacıyla aşağıdakilerden hangisini gerçekleştirmiştir?**
- A) Reval Görüşmelerine katılmıştır.
- B) İttihat ve Terakki Cemiyetini kurmuştur.
- C) Sevk ve İskan Kanunu'nu çıkarıp uygulamıştır.
- D) İtilaf Devletleri ile Mondros Mütarekesi'ni imzalamıştır.
- E) Limanlarına sığınan Alman gemilerini donanmasına katmıştır.

8. **Osmanlı Hükûmeti'nin Millî Mücadele aleyhindeki faaliyetlerini önlemek isteyen Heyet-i Temsiliye, Sivas Kongresi sonrasında aşağıdakilerden hangisinin gerçekleşmesi için çaba sarf etmiştir?**
- A) Kâzım Karabekir Paşa'nın XV. Kolordunun Komutanı olması
- B) Mustafa Kemal Paşa'nın resmî görevinden ve askerlikten istifa ederek sine-i millete dönmesi
- C) Osmanlı Sadrazamı Damat Ferit Paşa'nın istifa etmesi
- D) İstanbul'daki Osmanlı Mebusan Meclisinin dağıtılması
- E) Erzurum'daki kongreye vatansever temsilcilerin gönderilmesi

9. **Mustafa Kemal Paşa** "İtiraf etmek lazımdır ki bu yetki büyük bir yetkidir. Meclisin yetkisidir ki bana veriyor. Böyle olmakla beraber, üç ay sonra elbette ya yenilersiniz veya yürürlükten kaldırırsınız." **sözleriyle ifade ettiği yetkiyi, aşağıdaki görevlerden hangisine getirilmesiyle almıştır?**

- A) Ataşemiliterliğe
- B) Başkomutanlığa
- C) Dokuzuncu Ordu Müfettişliğine
- D) Heyet-i Temsiliye Başkanlığına
- E) Yıldırım Orduları Grup Komutanlığına

10. 17 Şubat - 4 Mart 1923 tarihleri arasında İzmir'de düzenlenen Türkiye İktisat Kongresi'nde yapılan bazı öneriler ve alınan kararlar aşağıda verilmiştir:
- Demir yolları inşasının hükûmetçe bir programa bağlanması
 - Koruyucu gümrük tarifelerinin kabulü ve bu konudaki dış müdahalelerin reddedilmesi
 - Günlük çalışma süresinin azami sekiz saatle sınırlandırılması
 - Ham maddesi yurt içinden temin edilebilen sanayi tesislerinin kurulmasına ağırlık verilmesi
 - Türk limanlarına kabotaj hakkının tanınması

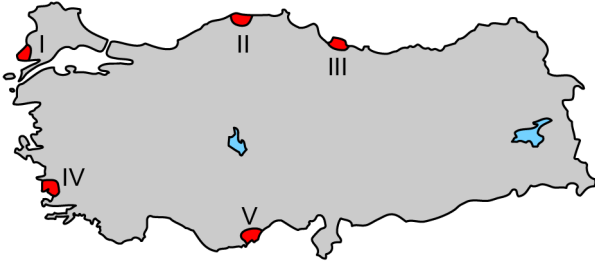
Bu öneriler ve kararlar göz önünde bulundurulduğunda aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı söylenemez?

- A) Tarımsal ürünlerin ithalatının özendirilmesi
- B) Millî ve yerli bir deniz ticareti ağının kurulması
- C) Ülke kaynaklarının verimli bir şekilde kullanılması
- D) Ulaşımın belli bir planlama çerçevesinde düzenlenmesi
- E) Çalışma hayatıyla ilgili düzenleme yapılması

11. İkinci Dünya Savaşı sırasında ABD ve İngiltere tarafından 6 Haziran 1944'te başlatılan ve Alman ordusuna büyük bir darbe vurularak başta Fransa olmak üzere bütün Avrupa'nın kısa sürede işgalden kurtarılmasında etkili olan saldırı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Küba Krizi B) Pearl Harbor Baskını
C) Barbarossa Harekâtı D) Stalingrad Kuşatması
E) Normandiya Çıkarması

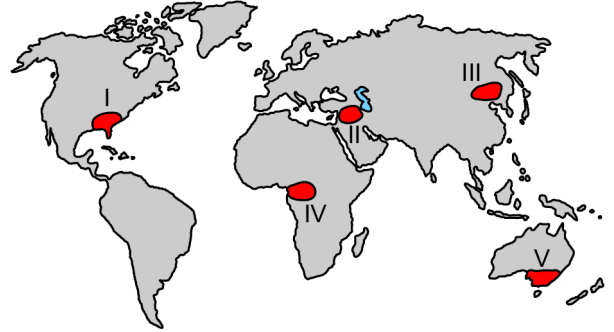
12. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangisinde biyoçeşitliliğin daha düşük olması beklenir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

13. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangilerinde ocak ayında sıcaklığın sıfır derecenin altına düşmesi ekstrem bir durum olarak kabul edilebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

14. Aşağıdaki haritada ilk şehir yerleşmelerinin bulunduğu bazı alanlar kırmızı renkle gösterilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu yerleşmelerin ortaya çıkmasının temel nedenlerinden biri değildir?

- A) Su kaynaklarının varlığı
B) Nüfusta sosyal tabakalaşma
C) Tarım alanlarının bulunması
D) Ilıman iklim koşulları
E) Toprak yapısının elverişli olması

15. Türkiye'nin doğal kaynak potansiyeli ve bu kaynakların kullanımıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi söylenemez?

- A) Bor ve krom gibi bazı yer altı kaynakları bakımından zengin rezerve sahiptir.
- B) Taş ve toprağa dayalı sanayi ham maddeleri bazı bölgelerde daha yaygındır.
- C) Enerji üretiminde en yüksek pay yenilenebilir enerji kaynaklarına aittir.
- D) Enerji kaynaklarına olan ihtiyacın bir kısmı ithalat yoluyla karşılanmaktadır.
- E) Bazı hayvancılık faaliyetlerinde ormanlardan yararlanılmaktadır.

16. Gelişmiş ülkelerde yer alan bazı şehirlerdeki fonksiyon çeşitliliği bu şehirlerin dünya genelinde bir etki alanına sahip olmasını sağlamıştır.

Bu durumun ortaya çıkmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?

- A) Çeşitli yer altı zenginliklerinin varlığı
- B) Küresel düzeyde ulaşım ağının varlığı
- C) Banka ve sigorta hizmetlerinin gelişmişliği
- D) Eğitim ve kültür faaliyetlerinin yoğunluğu
- E) Bilim ve teknolojiye uzmanlaşma

17. Küreselleşme ve yüksek teknolojiye bağlı olarak geleceğin ekonomisinde ticari örgütlenmenin artacağı ve dünyanın büyük bir pazar alanı hâline geleceği öngörülmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi bu öngörüye uygun değildir?

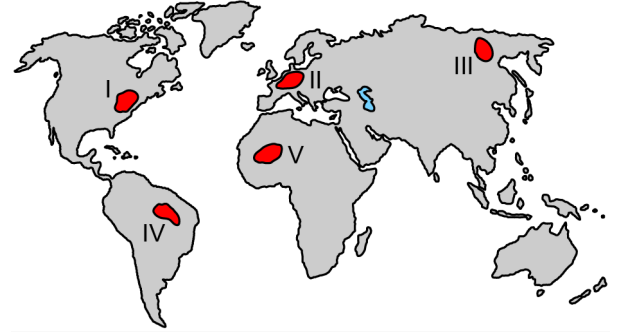
- A) Araştırma ve geliştirmeye önem verilmesi
- B) Rekabetin küresel ölçekte olması
- C) Sürekli eğitime ihtiyaç duyulması
- D) Üretim süreçlerinde dijitalleşmenin artması
- E) Birincil sektördeki istihdam oranının artması

18. Doğu Karadeniz Kalkınma Projesi; kapsamında yer alan illerde doğal kaynakların değerlendirilerek yöre insanının yaşam kalitesini yükseltmeyi, bölge içi ve bölgeler arası gelişim farklılıklarını gidermeyi amaçlayan bir kalkınma projesidir.

Aşağıdakilerden hangisi bu proje kapsamında yer alan illerden biri değildir?

- A) Ordu
- B) Tokat
- C) Bayburt
- D) Amasya
- E) Çankırı

19. Dünya ticaretinde ham madde ve üretim ilişkilerinin devamlılığı açısından tüketim bölgesi olan pazarların büyük önemi vardır. Bu bakımdan günümüzde geniş pazar alanları durumundaki belirli bölgeler arasında ticaretin yoğun olarak yapıldığı görülmektedir.

Haritada numaralandırılarak gösterilen alanların hangileri arasında bu yoğunluğun daha fazla olduğu söylenebilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve IV
- D) III ve V
- E) IV ve V

20. Dünya üzerinde yeni su yolu ve kanalların açılması, kıta ve okyanusların konumsal öneminde yerel veya küresel düzeyde değişimlere neden olabilmektedir.

Buna göre

- I. Süveyş,
- II. Kiel,
- III. Panama,
- IV. Korint

kanallarından hangilerinin açılması diğerlerine göre daha yerel bir etkiye sahiptir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

21. Sulak alanların çeşitli gerekçelerle kurutulması genellikle bazı sorunların ortaya çıkmasına neden olabilmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi bu sorunlara örnek gösterilemez?

- A) Biyoçeşitlilikteki tür zenginliğinin azalması
- B) Kurutulan alanlarda erozyon riskinin artması
- C) Kurutulan alanlarda tektonik depremlerin artması
- D) Göl tabanındaki tuzların etkisiyle çoraklaşma oluşması
- E) Kurutulan alanlarda taban suyu seviyesinin azalması

22. Sürdürülebilir kalkınma; doğal kaynak kullanımının planlanması, geri dönüşüm stratejilerinin benimsenmesi, çevrenin korunması ve gelecek nesillerin ihtiyaçlarının dikkate alınması gibi sosyal ve ekonomik politikaları kapsamaktadır.

Aşağıdakilerden hangisinin bu kalkınma politikasına uygun bir yaklaşım olduğu söylenemez?

- A) Çöplerin türlerine göre ayrıştırılarak depolanması
- B) Atık suların doğaya salınmadan önce arıtılması
- C) Kesilen ağaçların yerine yenilerinin dikilmesi
- D) Fosil yakıt tüketimini artıran politikaların benimsenmesi
- E) Geri dönüşüm tesislerinin yaygınlaştırılması

23. Elif ve Kadir arasında geçen bir tartışma şu diyalogla sonlanır:

Elif: Tamam tamam, sen haklısın.

Kadir: Haklı olduğumu söylediğine göre bu tartışmanın galibi ben oldum.

Elif: Doğruyu söylemek gerekirse tartışma biçimin yüzünden haklısın demeye mecbur kaldım.

Kadir: Nasıl tartışıyordum ki ben?

Elif: İlk olarak konuyu yeterince bilmediğimi söyledin sonra seçtiğim sözcüklere takıldın. Ben sinirlenmeye başlayınca da beni öfkeli biri olmakla suçladın ve en sonunda da hiçbir gerekçe sunmadan fikrimin doğru olmadığını iddia ettin. Haklı olmak senin için bu kadar önemliyse fikirlerimi argümanlarla geçersiz kılmaya çalışman daha doğru olmaz mı?

Bu diyalogda Kadir, tartışma esnasında aşağıdaki yöntemlerden hangisine başvurmamıştır?

- A) Ana fikri çürütme
- B) Görüşü yalanlama
- C) Üslubu eleştirme
- D) Karakterle ilişkilendirme
- E) Yaftalama yapma

24. Yapay zekâ uygulamasına “İçinde felsefe, hakikat ve sevgi kavramlarını barındıran bir şiir yazar mısın?” komutu verildiğinde şu şiiri yazdı:

Düşlerin gizemli derinliğinde,
Felsefenin izlerini bulur insan.
Hakikati kendi içinde ararken yürek,
Sevgi bir umut ışığı gibi parlar her an.

Aynı komut hiç değiştirilmeden tekrar verildiğinde ise şu şiir ortaya çıktı:

Karanlıklar içinde hakikat arayışı,
Felsefenin ışığında yol alır insan.
Sevgi varoluşun en derin gerçeği,
Felsefeyle buluşur, sevgiyle tamamlanır insan.

Aynı komut hiç değiştirilmeden ne kadar verilirse verilsin, yapay zekânın her defasında farklı bir şiir yazmayı başardığı görüldü. Ortaya çıkan eserler de okuyanların çoğunun beğenisini kazanmayı başardı.

Bu şiirler birer sanat eseri olarak kabul edilirse bir sanat eserinin taşınması gereken aşağıdaki özelliklerden hangisi tartışmaya açılmış olur?

- A) Estetik değer taşıması
- B) Alımlayıcı tarafından beğenilmesi
- C) Biricik olması
- D) Zaman geçse de ilgi uyandırıcı olması
- E) Duyguların ürünü olması

25. İbn Sina, evrenin zaman içinde ve yoktan yaratıldığı görüşüne karşı çıkarak evrenin ezeli olduğunu ve Tanrı'nın kendi özünü düşünmesi sonucu Tanrı'dan zorunlu bir şekilde taşarak ortaya çıktığını söyler. Bu ezeli yaratım kavramı ile hem Yunan düşüncesindeki maddenin ezeliliği görüşünü hem de İslam'da evrenin Tanrı'nın eseri olduğu anlayışını korumak ister. Gazali ise İbn Sina gibi düşünüldüğünde Tanrı'nın hakiki anlamda evrenin faili veya fail nedeni olduğunu söyleyemeyeceğimizi ileri sürer çünkü bu görüşte bir eserin nedeninden zorunlu olarak çıkması vardır, bir karar ya da irade ile meydana gelmesi yoktur. Oysa Gazali'ye göre Tanrı, evreni özgür iradesi ile yaratmıştır.

Bu parçada İbn Sina ile Gazali'nin hangi konudaki fikir ayrılığı vurgulanmaktadır?

- A) Tanrı'nın bilgisinin kapsamı
- B) Evrenin ortaya çıkışı
- C) İnsan iradesinin sınırları
- D) Maddenin niteliği
- E) Felsefe-din ilişkisi

26. **Wilhelm Wundt, aşağıdakilerden hangisini yaparak psikolojinin pozitif bilim oluşuna öncülük etmiştir?**

- A) Bilinci incelemek amacıyla içe bakış yöntemini kullanarak
- B) İlk psikoloji laboratuvarını kurup psikolojik süreçlerin deneysel yöntemlerle incelenmesini sağlayarak
- C) Nesnel bir şekilde incelenemeyen duygular ve zihinsel süreçleri psikolojinin çalışma alanının dışında tutarak
- D) Beden ile ruh arasındaki ilişkiyi sorgulayarak
- E) Ruhsal durumların beden üzerinde etkili olduğunu kabul ederek

27. Reklam müzikleri hazırlanırken dikkatle üzerinde durulan bazı noktalar vardır. Ritim, müzik ve sözlerin uyumu öyle olmalıdır ki bireyler dikkatle dinlemeseler bile farkında olmadan markayı öğrenmeli, gerektiğinde de hatırlayabilmelidir.

Buna göre reklam müziği hazırlanırken aşağıdaki öğrenme türlerinden hangisi gerçekleştirilmeye çalışılmaktadır?

- A) Klasik koşullanma yoluyla öğrenme
- B) Edimsel koşullanma yoluyla öğrenme
- C) Gizil öğrenme
- D) Kavrayış yoluyla öğrenme
- E) Psikomotor öğrenme
28. Uzun zamandır birlikte çalıştığı iş arkadaşları, Seda'yı konuşkan ve dışa dönük bir insan olarak tanımlar. Bir süre sonra işi gereği yurt dışına giden Seda, gittiği ülkenin diline henüz hâkim olamadığı için yeni iş arkadaşlarıyla daha az sohbet eder. Bu yüzden yeni iş arkadaşları, eski iş arkadaşlarının aksine Seda'yı içe dönük bir insan olarak tanımlar.

Seda'nın kişilik özellikleriyle ilgili bu farklı tanımlamalar, aşağıdakilerin hangisiyle açıklanır?

- A) Kişilik özelliklerinde kültürler arası farklılık görülmez, kişilik özellikleri evrenseldir.
- B) Kişilik özelliklerinin oluşumu genetik faktörlerle açıklanabilir.
- C) Çocukluktaki yaşantılar yetişkinlikteki kişilik özelliklerine etki eder.
- D) İnsanların kişiliklerinin nasıl algılandığı farklı sosyal koşullarda değişebilir.
- E) Kişilik özelliklerinin gelişmesinde koşullanma önemli rol oynar.

29. Sosyoloji; insanların kendi anlamlarını ürettiği bir dünyaya, sosyal dünyaya yöneliktir. Sosyal dünya, doğal dünyadan farklıdır. Doğal dünyadaki nesneler, insanların onlar hakkındaki yorumlarına bakılmaksızın var olabilirler ancak sosyal dünyadaki olgular için aynı şey söylenemez. Söz gelimi, "suç" ve "aşk" gibi olgular insanlar tarafından üretilmiştir. Bu olguların varoluşları insanların davranış, düşünce ve yorumlarına; onlara yükledikleri anlamlara bağlıdır. Bu nedenle sosyolojinin nesnesi, doğal dünyayı inceleyen bilimlerden farklı olarak kendine özgü nitelikleriyle öne çıkan insan ve onun yapıp ettikleridir.

Bu parçada sosyolojinin hangi özelliğine vurgu yapılmaktadır?

- A) Pozitif bir bilim olmasına
- B) Konusunun özgünlüğüne
- C) Olgusal olmasına
- D) Yöntemsel farklılıklarına
- E) Kuramsal çeşitliliğine
30. Max Weber, toplumsal sınıf kavramlaştırmasını Karl Marx'ın üretim araçlarına sahiplik ve ekonomik belirleyicilik esaslı sınıf analizinden farklı bir biçimde değerlendirmiştir. Weber'in toplumsal tabakalaşma modelinde ekonomik durum belirleyici olmakla birlikte insanların sahip oldukları beceri, güç, işgal ettikleri toplumsal konum ve saygınlık da önemlidir. Örneğin bir kasabada ekonomik bakımdan güçlü olan bir esnaf, bir kaymakamdan ya da bir okul müdüründen sadece ekonomik gücü olduğu için daha saygın ya da prestijli değildir. Aynı şekilde bir kimsenin ekonomik güce sahip olmadığı hâlde siyasal açıdan itibarlı olabileceği açıktır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Weber'in toplumsal sınıf analizinde belirleyici olan unsurlardan biri değildir?

- A) Bürokratik hiyerarşi
- B) Saygınlık
- C) Bireysel yetenekler
- D) Ekonomik durum
- E) Statü

31. Kültürel gecikme; hızlı sosyal değişimlere bağlı olarak ortaya çıkan, toplumsal sistemde maddi ve maddi olmayan kültürün karşılıklı ilişkisindeki uyumsuzluk olarak tanımlanabilir. Diğer bir deyişle maddi kültürde meydana gelen değişikliklerin, maddi olmayan kültür tarafından eş zamanlı olarak takip edilememesi ya da bu iki kültürün birbiriyle uyum sağlayamaması yüzünden aralarında bir boşluk oluşması durumudur. Özellikle teknolojik gelişmelerin toplumsal sistemdeki hızlı etkisi; hukuk, gelenek, görenek, toplumsal bilinç gibi kültürel öğelerce gecikmeli olarak kabul edilebilir ve bu durum bir boşluk doğmasına neden olur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi kültürel gecikme kavramına örnek olarak verilebilir?

- A) İnternette yapılan yeni bir tür dolandırıcılığın yasal düzenleme eksikliğinden ötürü cezasız kalması
- B) Ülkemizde geleneksel geniş aile tipinden çekirdek aile tipine geçişin gecikmesi
- C) Bayramların yaz dönemlerine geldiği zamanlarda ailelerin tatile gitmesi
- D) Akıllı telefonun özelliklerini kavramada güçlük çeken yaşlı bir bireyin elektronik cihaz kullanımını reddetmesi
- E) Büyük kentlerdeki bazı düğünlerin düğün salonları yerine evlerde yapılması

32. Aşağıdakilerden hangisi özdeşlik ilkesine uygun bir örnektir?

- A) Tek yumurta ikizi olan Ali ve Veli'yi kimse birbirinden ayıramıyor.
- B) Ünlü markanın çantasını öyle taklit etmişler ki sahibi gelse ayırt edemez.
- C) Günlük gazeteler tek bir kalıptan basıldığı için hepsi birbirinin aynısıdır.
- D) Bana benzemeye çalışma boşuna, ben benim sen de sen.
- E) İki artı iki ile iki çarpı iki dörde eşittir.

33. **Murat:** Hatırlıyor musun Hasan? İlkokul öğretmenimiz, "Elma ile armudu karıştırmayın!" derdi. Bunun mecazen ne anlama geldiğini bilirdik. Ama şimdi düşünüyorum da elmayı ve armudu birbirlerinden nasıl ayırt edeceğimizi nereden biliyoruz?

Hasan: Haklısın mesela kiraza daha çok benzeyen küçücük elma var veya rengiyle daha çok armuda benzeyen sarı elmalar var. Bunlar ilk bakışta birbirine hiç benzemiyor ama hepsine de elma diyoruz. Bu nasıl oluyor?

Murat: Bence şöyle oluyor: Elmaları birbirinden farklı yapan tüm nitelikleri bir kenara bıraktığımızda örneğin kırmızıyı ve sarıyı veya tatlıyı ve ekşiği onlardan çıkardığımızda elma dediğimiz şeye ulaşıyoruz. Zaten bunu yaptığımızda elmayı hem armuttan hem de diğer meyvelerden ayırmış oluyoruz.

Bu diyalog, kavramların oluşum süreciyle ilgili aşağıdakilerden hangisine örnek oluşturur?

- A) Nelik ve gerçeklik
- B) Soyutlama ve genelleme
- C) İçlem ve kaplam
- D) Tekillik ve tümellik
- E) Somutluk ve soyutluk

34. "Ali evden çıktı." önermesi **p**, "Ali okuldadır." önermesi **de q ile sembolleştirilirse** "Ali evden çıktı ama okulda değil." önermesi aşağıdakilerden hangisiyle sembolleştirilir?

- A) $p \Rightarrow \sim q$
- B) $p \Leftrightarrow \sim q$
- C) $p \vee \sim q$
- D) $p \wedge \sim q$
- E) $\sim (p \Leftrightarrow q)$

35 - 40. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olanlar ve İmam Hatip Okulları öğrencileri/mezunları cevaplayacaktır.

35. Allah; ibadetlerle ilgili temel kuralları Kur'an-ı Kerim'de, ibadetlerin uygulanış şekillerini de Hz. Muhammed'in aracılığıyla insanlara bildirmiştir. Kişilerin ibadetler üzerinde değişiklik yapması veya ibadet olmayan bir davranışı ibadet sayması; dinen uygun olmamasına rağmen bilgisizlik, kültür etkileşimi, insanların eksik ve yanlış inanışları gibi sebeplerle dinin özünde olmayan bazı uygulamaları ortaya çıkarmakta ve bunlar ibadet olarak kabul edilmektedir.

Bu parçada bahsedilen kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bidat B) Mekruh C) Riya
D) Cehalet E) İfrat

36. Hz. Muhammed, söz ve davranışlarının yanı sıra toplumsal alanda gerçekleştirdiği uygulamalarıyla da Müslümanlara rehberlik etmiştir. Örneğin vefatına yakın bir zamanda o; İslam ordusunun başına zekâsına ve kabiliyetine güvendiği, yaklaşık on sekiz yaşında olan Üsâme bin Zeyd'i komutan olarak atamıştır. Müslümanlar içerisinde ondan yaşça daha olgun kimseler bulunmasına rağmen Hz. Muhammed'in bu tercihi, bilinçli bir çabanın ürünüdür ve inananlar için birtakım mesajlar içermektedir.

Hiz. Muhammed'in bu tutumundan hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

- A) Kendisinden sonra kimin halife olacağına dair işaretler bırakmıştır.
B) Gençlere değer vermiş ve ehil olanlara önemli sorumluluklar yüklemiştir.
C) Yaşı ileri olan sahabelerin kendilerine verilecek yetkiyi yanlış yolda kullanmalarından çekinmiştir.
D) Sözünden çıkmayacak ve her hareketini kontrol edebileceği kimseleri öncelemiştir.
E) İslam topraklarının kendi döneminde genişlemesi için büyük uğraş vermiştir.

37. Hz. Muhammed peygamber olarak seçildiği için kendisine birtakım görev ve sorumluluklar yüklenmiştir. Bunlardan biri Allah'ın izni ve bilgisi dâhilinde hükümler koymasındır. Konulan bu hükümlere Müslümanlar uymakla yükümlüdür. Nitekim Kur'an'ı Kerim'de yer alan "Allah ve Resulü bir iş hakkında hüküm verdikleri zaman, hiçbir mümin erkek ve kadın için kendi işleri konusunda tercih kullanma hakları yoktur. Kim Allah'a ve Resulüne karşı gelirse, şüphesiz ki o apaçık bir şekilde sapmıştır." (Ahzab, 33:36) ayeti bu hususa işaret etmektedir.

Bu parçada Hz. Muhammed'in ön plana çıkan yönü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tebliğ B) Tebyin C) Teşri
D) Temsil E) Tasdik

38. Tanrı, insanı akıllı bir varlık olarak yaratmıştır ancak insanın aklıyla her şeyi bilmesi mümkün değildir. Bu sebeple insan kendisini doğruya yönlendirecek, iyiyi kötünden ayırt etmesinde yardımcı olacak peygambere ve ilahi bilgiye ihtiyaç duymaktadır. Nitekim Tanrı, peygamberlerine göndermiş olduğu vahiyle insanın aklıyla bilemeyeceği meselelerde onu bilgilendirmiştir. Ayrıca Tanrı, âlemi yaratıp kendi hâlinde bırakmamıştır. Aksine O, âleme her an müdahale etmektedir.

Bu ifadeleri kullanan bir kişinin öncelikle aşağıdaki anlayışlardan hangisini çürütmeye çalıştığı söylenebilir?

- A) Ateizm B) Nihilizm C) Animizm
D) Deizm E) Materyalizm

39. “Görmedin mi Allah gökten su indirdi. Onunla renkleri çeşit çeşit meyveler çıkardık. Dağlardan geçen beyaz, kırmızı, değişik renklerde ve simsiyah yollar yaptık. İnsan, hayvan ve davarlardan da yine böyle türlü renkte olanlar var. Kulları içinden ancak âlimler, Allah’tan gereğince korkar. Şüphesiz Allah, daima üstündür, çok bağışlayandır.” (Fatır, 35:27-28)

Bu ayetlerde aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Allah, yarattığı nimetlerden insanların faydalanmasını ister.
- B) Evren Allah’ın kudret ve varlığına işaret eden izler barındırır.
- C) Allah’a saygı duyanlar çevrelerindeki olayları daha iyi kavrar.
- D) Doğaya bakarak canlılar dünyasındaki farklılıkları görmek mümkündür.
- E) Yaratılan her varlığın bir gayesi bulunmaktadır.
40. Din kültürü ve ahlak bilgisi dersinde öğretmen, kültürümüzde etkili olan tasavvufi yorumlardan biri hakkında şu bilgileri vermektedir: Bu gelenekte nefis terbiyesi ve sema önemli bir yer tutar. Sema, insanın Hakk’a yönelmesini ve manevi yolculuğunu temsil eder. Burada asıl maksat, bireyin benlik duygusunu yenerek aşkın varlığa ulaşması ve onun rızasına ermesidir. Dolayısıyla bu tasavvufi oluşuma intikal eden kimse nefisini terbiye ettikten sonra kabiliyetine göre sema ayinlerinde görev alır, böylece manevi ve ahlaki açıdan kendisini yüceltmeye çalışır.
- Öğretmenin, uygulamaları hakkında bilgi verdiği tasavvufi yorum aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Kadirilik B) Nakşibendilik C) Rifailik
- D) Yesevilik E) Mevlevilik

41 - 46. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar cevaplayacaktır.

41. Felsefi düşünüş, kişinin doğru olduğunu varsaydığı gerçeklere ve nicedir destekleyip onun için sarsılmaz gerçekler hâline gelen düşüncelere kuşkuyla baktığı an başlar. Nitekim Sokrates de insanlar ulu orta adalet üstüne konuşuyorken onlara yaklaşıp alçak sesle: “Nedir o sözünü ettiğiniz şey?” diyordu. “Hayat ve ölüm sorunlarını sana böyle kolayca çözümleyiveren, o soyut sözlerin anlamını söyler misin bana? Onur, erdem, ahlak, yurtseverlik dediğin nedir? ‘Kendim’ dediğin nedir?” diye sorarak varsayılan doğrulara yönelik bir irdeleme yürütmektedir.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Doğru bilgiye ulaşmak için zihnin akılcı ve sistemli olması gerekir.
- B) Hakikate ulaşmanın en iyi yolu genel kabulleri reddetmektir.
- C) Her düşünceye şüpheyile yaklaştığımızda felsefe yapmaya başlarız.
- D) Üzerinde uzlaşılamayan bilgilerin doğruluğu tartışmalıdır.
- E) Felsefe, mutlak kavramlara ulaşana kadar sorgulamayı sürdürür.

42. Nesneler, insanlara görüldüğü gibidir. Yani insanlar nesneleri nasıl algılıyorsa öyledir. Nesnelerin farklı görüldüğü iki insandan biri, diğerini algısında yanlışlığına ikna edemez. Çünkü bir şeyin bir insana görünme biçimi o insan için o şeyin bir var olma biçimini ifade eder. Bu demektir ki bir insan için kırmızı renkte olan bir nesne, renk körü başka bir insan için yeşil renkte olabilir. Yani nesne kırmızı iken yeşil görünüyorsa, renk körü için nesne bizzatı yeşil bir nesnedir ve hiç kimsenin bu insana nesnenin yeşil olmadığını söyleme hakkı yoktur.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Doğruluk algı durumlarına göre değişir.
- B) Varlık bilinmeyeceği için doğru diye bir şey yoktur.
- C) Duyumlar doğru bilgiye ulaşmamızı engeller.
- D) Doğruluğu belirlemede akıl yetersiz kalır.
- E) Bilgimizin temelinde herkes için geçerli olan doğrular vardır.

43. I. Odasında sessizce ders çalışan Deniz'in dikkatinin, yan odada aniden başlayan yüksek müzik sesine yönelmesi
- II. Aynı odayı paylaştığı kardeşi gürültülü bir şekilde bilgisayar oyunu oynarken Pelin'in, bu sesin hiç farkında olmadan dikkatle kitap okuması
- III. Kendisine sade bir mezuniyet elbisesi almak için bir mağazaya giren Ebru'nun dikkatini, mağazadaki sade elbiseler yerine parlak pullarla kaplı gösterişli bir elbisenin çekmesi

Numaralanmış bu durumlar, sırasıyla aşağıdaki dikkat türlerinden hangisine örnektir?

- A) Pasif - Aktif - Pasif
- B) Pasif - Pasif - Aktif
- C) Pasif - Aktif - Aktif
- D) Aktif - Pasif - Aktif
- E) Aktif - Aktif - Pasif

44. 1800'lü yılların sonunda suç bilimci Lambroso, beden tipi ile suç arasında bir ilişki olduğunu iddia etmiştir. Bu iddiaya göre, suçlular ile suç işlemeyenlerin fiziksel görünüşleri farklı özellikler taşımaktadır. Lambroso; suçluları kafatası, alın biçimi, çene büyüklüğü, kol ve bacak uzunluğu gibi farklı açılardan sınıflandırmıştır. Oysaki beden tipi ile suç arasında iddia edilen bu ilişki günümüzde sosyologların birçoğu tarafından reddedilmekte ve suç toplumsal bir olgu olarak açıklanmaya çalışılmaktadır.

Buna göre suç, sosyolojik açıdan incelenirken suçluların hangi özelliği dikkate alınmalıdır?

- A) Cinsiyet farklılıkları
- B) Psikolojik durumları
- C) Sosyoekonomik durumları
- D) Kalıtsal farklılıkları
- E) Zekâ düzeyleri

45. Geleneksel toplumlarda fiziksel etkileşim yoluyla kişi hakkında edinilen bilgilere dayanarak tanımlanabilen statü, modern toplumlarda artan nüfusun etkisiyle ilk elden tanımlanması zorlaşan bir kavram hâline gelmiştir. Yaşam tarzıyla veya yaşam tarzının nasıl ifade edildiğiyle ilgili statü sembolleri, bireylerin toplumsal konumunu başkalarının gözünde şekillendirmede etkilidir. Ayrıca sosyologlar, verilmiş ve kazanılmış statü arasında ayrım yaparlar. Verilmiş statü, genellikle değiştirilemeyen fiziksel faktörlere dayanırken kazanılmış statüyü bireyler kendi çabalarıyla elde ederler.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Modern toplumlarda, kazanılmış statüyle birlikte başkalarının görüşlerine verilen önemin de arttığı gözlenir.
- B) Statünün yüz yüze etkileşim yoluyla tanımlanması, bireyleri kendi konumları üzerine düşünmeye zorlar.
- C) Verilmiş ve kazanılmış statünün çeşitli göstergeleri topluma, bireyin yaşamına ilişkin bir görünüm sunar.
- D) Bireyin; verilmiş ve kazanılmış statüsünün bilincinde olması, başkalarıyla kurduğu ilişkileri olumlu etkiler.
- E) Geleneksel toplumlarda, verilmiş statü kazanılmış statüye göre daha öncelikli kabul edilir.

46. I. ?

II. Hava soğuktur.

III. O hâlde gökyüzü güneşli değildir.

Bu çıkarımın geçerli olabilmesi için “?” ile belirtilen yere aşağıdaki önermelerden hangisi getirilmelidir?

A) Hava soğuk ise gökyüzü güneşlidir.

B) Gökyüzü güneşli değil ise hava soğuktur.

C) Gökyüzü güneşli değil ise hava soğuk değildir.

D) Hava soğuk değil ise gökyüzü güneşli değildir.

E) Gökyüzü güneşli ise hava soğuk değildir.

2024 ALAN YETERLİLİK TESTLERİ (AYT)

2024 YKS 2. OTURUM ALAN YETERLİLİK TESTLERİ (AYT)

09-06-2024

SOSYAL BİLİMLER-2 TESTİ

1. C
2. A
3. D
4. A
5. D
6. B
7. D
8. C
9. B
10. A
11. E
12. B
13. E
14. B
15. C
16. A
17. E
18. E
19. A
20. D
21. C
22. D
23. A
24. E
25. B
26. B
27. C
28. D
29. B
30. A
31. A
32. D
33. B
34. D
35. A
36. B
37. C
38. D
39. B
40. E
41. C
42. A
43. A
44. C
45. C
46. E

1. Bu testte sırasıyla Tarih-2 (1-11), Coğrafya-2 (12-22), Felsefe Grubu (23-34), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi (35-40), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar için Felsefe Grubu (41-46) alanlarına ait toplam 46 soru vardır.

2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Sosyal Bilimler-2 Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Kadir, takvim yapraklarını incelerken 2025 yılında Ramazan ayının 1 Mart'ta başladığını görmüş ancak bir önceki yılda Ramazan'ın başlangıcının 11 Mart'a denk geldiğini hatırlamış ve bu farkın nedenini merak edip öğretmenine sormuştur.

Öğretmenin hicri takvim hakkında verdiği

- I. bir yılın 354 gün 8 saat olması,
- II. bir yılda 12 ay bulunması,
- III. başlangıç olarak 622 yılının kabul edilmesi

bilgilerinden hangileri bu farkı açıklar?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

2. Emevilerle mücadele ederek onların Orta Asya'da hâkimiyet kurmasını engelleyen Türk topluluğu bulunmakla birlikte, Abbasiler Dönemi'nde Çinliler ile Araplar arasında yapılan Talas Savaşı'nda İslam ordusuna destek veren Türk topluluğu da vardır.

Bu parçada sözü edilen Türk toplulukları sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Avarlar - Peçenekler
- B) Türgişler - Karluklar
- C) Kırgızlar - Uygurlar
- D) Başkırtlar - Hazarlar
- E) Bulgarlar - Kıpçaklar

3. Maverâünnehir ve Horasan bölgelerinde kurulan Türk-İslam devletleriyle ilgili

- I. İpek Yolu olarak bilinen ticaret yolu, gelişimlerinde önemli rol oynamıştır.
- II. Kurtuba ve Gırnata şehirleri önemli kültür merkezleridir.
- III. Farabi, Yusuf Has Hacip ve İbn Sina gibi ilim adamlarını yetiştirmişlerdir.

bilgilerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

4. Osmanlı Devleti'nin Klasik Dönemi'nde

- I. eyalet,
- II. sancak,
- III. kaza

yönetim birimlerinden hangilerinin başında ilmiye sınıfına mensup bir yönetici bulunmaktadır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

5. Osmanlı Devleti, XVI. yüzyılın ilk çeyreğinde Mısır'ı fethinden XX. yüzyılın başlarına kadar geçen süreçte Afrika'nın çeşitli bölgelerinde; topraklarını korumak, ticaret yollarının güvenliğini sağlamak ve stratejik noktaları ele geçirmek amacıyla Avrupalı devletlerle mücadele etmiştir.

Bu süreçte Osmanlı Devleti, Afrika kıtasında aşağıdaki devletlerden hangisiyle mücadeleye girişmemiştir?

- A) İtalya
- B) İngiltere
- C) Fransa
- D) İspanya
- E) Rusya

6. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde Mora İsyanı'nın çıkmasında ve bağımsız Yunan devletinin kurulmasında etkili olmamıştır?

- A) Rusya'nın Balkanlardaki politikaları
- B) Fransız İhtilali sonucunda yayılan fikirler
- C) Filiki Eterya Cemiyetinin kurulması
- D) Kavalalı Mehmet Ali Paşa İsyanı
- E) Ortodoks Kilisesinin faaliyetleri

7. Aşağıda Osmanlı Devleti'nin Trakya sınırına ait bir harita verilmiştir.

Osmanlı Devleti'nin kırmızı renkle gösterilen sınırı, aşağıdakilerden hangisinin bir sonucu olarak belirlenmiştir?

- A) Brest-Litovsk Antlaşması'nın imzalanmasının
- B) Birinci Balkan Savaşı'nın kaybedilmesinin
- C) 31 Mart Olayı'nın yaşanmasının
- D) Reval Görüşmesi'nin gerçekleştirilmesinin
- E) Çanakkale Zaferi'nin kazanılmasının

8. Millî Mücadele yıllarında Osmanlı Hükûmetinin, Heyet-i Temsiliyeye karşı politikasını değiştirmesi ve Amasya Görüşmesi'ne temsilci göndermesi aşağıdaki gelişmelerden hangisinin bir sonucu olarak gerçekleşmiştir?

- A) Heyet-i Temsiliyenin Ankara'ya gelmesinin
- B) İstanbul'un resmen işgal edilmesinin
- C) Misakımillî'nin dünyaya duyurulmasının
- D) Ali Rıza Paşa Hükûmetinin kurulmasının
- E) Osmanlı Mebusan Meclisinin toplanmasının

9. Mustafa Kemal Paşa Sakarya Meydan Muharebesi sırasında "Hattı müdafaa yoktur, sathı müdafaa vardır. O satıh, bütün vatandır. Vatanın her karış toprağı vatandaşın kanı ile ıslanmadıkça terk olunamaz. Onun için küçük-büyük birlikler, ilk durabildiği noktada tekrar düşmana karşı cephe teşkil edip savaşa devam eder. Yanındaki birliğin çekilmeye mecbur olduğunu gören birlikler, ona tabi olmaz. Bulunduğu yerde sonuna kadar dayanmaya mecburdur." demiştir.

Mustafa Kemal Paşa'nın bu sözlerle

- I. savunma savaşı yapılması,
- II. geri çekilme ihtimaline karşı hazırlıklı davranılması,
- III. çatışmaların dar bir alanda gerçekleşmesi

stratejilerinden hangilerini amaçladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

10. Aşağıdaki gelişmelerden hangisi Mustafa Kemal Paşa'nın, 10. Yıl Nutku'nda "Az zamanda çok ve büyük işler yaptık." ifadesini kullandığı dönemde henüz gerçekleşmemiştir?

- A) Kadınlara milletvekili seçme ve seçilme hakkının tanınması
- B) Türk Medeni Kanunu'nun yürürlüğe girmesi
- C) Latin esaslı yeni Türk alfabesinin kullanılmaya başlanması
- D) Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun kabul edilmesi
- E) Türk Tarihi Tetkik Cemiyetinin faaliyete geçmesi

11. Sayın Başbakan,

Kıbrıs'a yapılacak olan Türk müdahalesi Türk-Yunan kuvvetleri arasında askerî bir çatışmaya sebep olabilir. [...] NATO'nun rızası olmadan Türkiye'nin girişeceği bir hareket sonunda doğabilecek bir Sovyet müdahalesine karşı müttefiklerin Türkiye'yi savunma konusunu müzakere etmedikleri kanaatindeyim. Türkiye ile aramızda mevcut bulunan askerî yardımın, maksatlarının dışında kullanılması için hükûmetinizin ABD'den onay alması gerekmektedir.

ABD Başkanı Johnson'ın Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı İsmet İnönü'ye yazdığı bu mektupta yer alan ifadeler de dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Türkiye'nin Kuzey Atlantik Pakti üyesi olduğuna
- B) Sovyetler Birliği'nin Kıbrıs Sorunu'nu takip ettiğine
- C) Kıbrıs'ta yaşayan Türklerin güvenlik sorunları yaşadığına
- D) İki kutuplu dünya düzeninin bulunduğu
- E) ABD'nin Kıbrıs'ta iki devletli yönetim istediğine

12. Denizel su ekosistemlerinde canlı çeşitliliğinin okyanus ve denizlerin 200 metre derinliğine kadar olan kısmında daha fazla olduğu görülür.

Bu durumun nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?

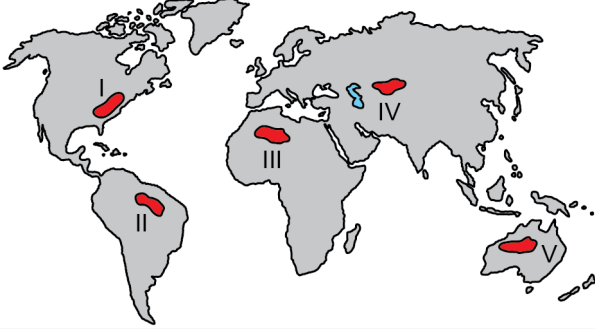
- A) Su basıncının bu alanlarda düşük olması
- B) Karalardan taşınan besin maddelerinin varlığı
- C) Planktonların suların yüzey kısmında yaşaması
- D) Fosfor ve azotun kıyılarda az olması
- E) Suyun saydamlığının daha fazla olması

13. Küresel iklim değişikliği ile mücadelede bireysel faaliyetlerin rolü yadsınamayacak kadar önemlidir. İnsan etkinlikleri sonucu ortaya çıkan sera gazı miktarı karbon ayak izi olarak ifade edilir. Bireylerin karbon ayak izi ne kadar küçülürse küresel iklim değişimine etkisi o oranda azalmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu izin azaltılmasına yönelik faaliyetlere örnek gösterilemez?

- A) Şehir içi ulaşımında kısa mesafelerde bisiklet kullanmak
- B) Konutları aydınlatmada enerji tasarrufu sağlayan ampulleri kullanmak
- C) Tamiri mümkün olmayan ürünleri geri dönüşüme göndermek
- D) Termostatlı merkezî ısıtma yöntemleri ile konut alanlarının ısıtılmasını sağlamak
- E) Beslenme ihtiyacının giderilmesinde daha çok et içeren gıdaları tercih etmek

14. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangisinde üretim, dağıtım ve tüketim faaliyetlerinin diğerlerine göre daha yoğun olması beklenir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

15. Türkiye’de geçmişte yaşanan savaşların nüfusta meydana getirdiği etkiler cumhuriyetin ilk yıllarındaki nüfus sayımlarının sonuçlarına belirgin olarak yansımıştır. Bu etkilerden biri de nüfus artış hızının düşük olmasıdır. Bu nedenle özellikle 1965 yılına kadar olan süreçte nüfus artışını teşvik etmeye yönelik bazı uygulamalar yapılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu uygulamalardan biridir?

- A) Nüfus Planlama Kanunu’nun çıkarılması
B) Çok çocuklu ailelere bakıcı desteğinin verilmesi
C) Çok çocuklu ailelerin ödüllendirilmesi
D) Çalışan kadınların doğum izinlerinin artırılması
E) Çalışan anneler için mesai saatinin azaltılması

16. Bir coğrafya öğretmeni bölge türleri konusunu işlerken aşağıdaki özelliklere değinmiştir.

- Türkiye’nin tamamını kapsamakta ve üç düzeyden oluşmaktadır.
- “Düzy 1” kapsamında yer alan bölgeler, “Düzy 2”nin gruplandırılması ile oluşmaktadır.
- “Düzy 3” kapsamında yer alan bölgeler 81 adet olup il düzeyindedir.

Öğretmenin bazı özelliklerini vurguladığı bu bölge aşağıdakilerden hangisidir?

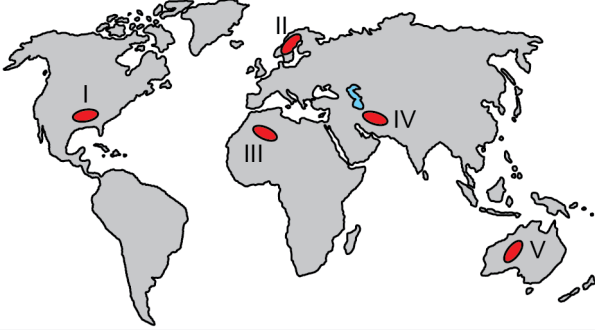
- A) Türkiye Kalkınma Ajansı bölgeleri
B) Büyükşehir belediyeleri hizmet bölgeleri
C) Karayolları Genel Müdürlüğü hizmet bölgeleri
D) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü hizmet bölgeleri
E) Türkiye İstatistik Kurumu istatistik bölgeleri

17. Bazı iller sahip oldukları doğal veya kültürel varlıklarından dolayı UNESCO Dünya Mirası Listesi’nde yer almaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu duruma örnek gösterilemez?

- A) Edirne - Selimiye Camii ve Külliyesi
B) Adıyaman - Nemrut Dağı
C) Kayseri - Erciyes Dağı
D) Şanlıurfa - Göbeklitepe Arkeolojik Alanı
E) Konya - Çatalhöyük Neolitik Alanı

18. Dünyanın bazı bölgelerinde orman varlığı önemli bir ham madde kaynağı durumundadır. Buralar aynı zamanda söz konusu ham maddeye bağlı ticaret potansiyeli de yüksek olan yerlerdir.

Haritada numaralandırılan alanlardan hangisi bu duruma örnek gösterilebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

19. I. Hizmet ve sanayi ürünlerinin ithalat oranının ihracat oranından fazla olması
II. Çalışan nüfusun büyük bölümünün hizmet ve sanayi sektöründe yer alması
III. Şehirlerde yaşayan nüfus oranının az olması
IV. Bebek ölüm oranının düşük olması

Yukarıdakilerden hangileri gelişmiş bir ülkeye ait nitelikler arasında yer alır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

20. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanlardan hangilerinin Türk kültür bölgeleri arasında olduğu söylenemez?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

21. Elektrik üretmek amacıyla farklı türde enerji kaynakları ve üretim araçları bulunur. Ancak enerji üretim teknolojilerinin bazıları çevreyi olumsuz etkilemektedir. Olumsuz etki yapan bu enerji üretim teknolojilerinden biri de termik santrallerdir.

Aşağıdakilerden hangisi bu santrallerin etkisiyle oluşan muhtemel çevre sorunlarından biri değildir?

- A) Hava kirliliğinde artma
B) Tarım alanlarında verimsizleşme
C) Yer altı sularında kirlenme
D) Bitkilerin gelişiminde yavaşlama
E) Sel ve taşkın olaylarında artma

22. Gelişmiş bir K ülkesi çevreye duyarlı iç politikaları uygulamanın yanında çevre sorunlarına dönük uluslararası anlaşma ve politikaları da uygulamaktadır.

Bu ülkenin aşağıdaki uygulamalardan hangisini yapması beklenmez?

- A) Sanayi tesislerinde yenilenebilir enerji kaynaklarını kullananlara vergi indirimi
 - B) Kamusal alanlarda kullan-at ürünlerin kullanımının yaygınlaştırılması
 - C) Karbon salımı düşük olan araç alımlarına destek verilmesi
 - D) Tarım alanlarında su israfının ve pestisit kullanımının azaltılması
 - E) Atık yönetim sistemleriyle atıkların geri dönüşümünün sağlanması
23. Tolstoy, estetik üzerine görüşlerini *Sanat Nedir?* adlı eserinde ortaya koyarken şu örneği verir: "Çocuk, kurtla karşılaştığı anda kapıldığı korkuyu karşındaki kişinin gözlerinde canlandırabilmek için ormanın nasıl olduğunu, ormanda neşeyle nasıl dolaşmaya çıktığını, sonra kurdu nasıl gördüğünü, kurdun hareketlerini, kurtla arasındaki uzaklığı gibi detayları ayrıntılarıyla anlatırken kurt karşısında kapıldığı korkuyu yeniden yaşar ve bu korkuyu dinleyen kişiye de aynı şekilde yaşatabilirse çocuğun burada yaptığı şey sanatın ta kendisidir."

Buna göre Tolstoy'un sanat için aşağıdakilerden hangisini söylemesi beklenir?

- A) Gerçekliği daha estetik bir şekilde göstermenin aracıdır.
- B) Estetik hazzı birincil amaç edinen öznel bir faaliyettir.
- C) Doğanın olduğu gibi yansıtılması edimidir.
- D) İnsanların, duygularını olduğu gibi başkalarına hissettirmesidir.
- E) Estetik nesnenin belli bir teknik kullanılarak dönüştürülmesidir.

24. Ben, yavaş ve dürtülmesi gereken bir atı andıran toplumu yerinden oynatmak için gönderilmiş bir at sineğiyim. Sizi her gün her yerde dürtüyor, uyarıyor, rahatsız ediyor ve ardınızı bırakmıyorum. Benim gibi bir at sineğini bir daha kolay kolay bulamazsınız. Ama belki de uykusundan birden uyandırılan biri gibi canınız sıkılarak, çok düşünmeden, benden kolayca kurtulabileceğiniz sanısına kapılabilirsiniz. Tanrı size acıyıp benim yerime başka bir at sineği gönderinceye kadar yaşamınızın geri kalan bölümünde yine uykuya dalarsınız.

Sokrates'in Savunması adlı eserden alınan bu parçada Sokrates, hangi özelliğini vurgulamak için at sineği benzetmesine başvurmuştur?

- A) Eleştirel ve sorgulayıcı olma
- B) Rasyonel ve tutarlı çıkarımlar yapma
- C) Hakikat arayışında olma
- D) Genelgeçer ve kesin bilginin peşinde olma
- E) Toplumsal kuralları benimseme ve uygulama

25. Aklın karşısına tutkuyu, bilmenin karşısına kişisel deneyimi koyan Kierkegaard, felsefe tarihinde alışılmadık bir hakikat anlatısına imza atmış, aklın egemenliğini sarsan yaklaşımıyla varoluşçuluğun öncülerinden olmuştur. Ona göre evrensel ahlak yasaları ve onlarla ilgili kuramsal fikirler, hakikatin kavranması bağlamında kişiye ışık tutamaz. Hakikatin kendisi olan Tanrı'ya ulaşmanın biricik yolu imandır. İman ise akli aşan, anlatılamaz ve öğretilemez bir yaşamsal güç olması dolayısıyla biricik bir ruhsal durumdur. Düşüncenin içinde değil ötesinde konumlanan iman, bir bulunuşa ve olmaya işaret etmesi onu dile gelmez ve paylaşılamaz kılmaktadır.

Buna göre Kierkegaard'nun varoluşçuluğuyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) İnsanın kuramsal bir açıdan irdelenmesini amaçlar.
- B) İnsana sadece imanı olan bir varlık gözüyle bakar.
- C) İnsanı evrenle ilişkisi çerçevesinde açıklar.
- D) İnsana tekilliğini göz önünde bulundurarak yaklaşır.
- E) İnsanın mutlak hakikate sorgulayarak ulaşabileceğini söyler.

26. Aşağıdaki çalışma konularından hangisi psikolojinin uygulamalı alt dallarından birine aittir?

- A) Primatların bellek süreçlerinin incelenmesi
- B) Bireylerin toplum içinde yaşa bağlı olarak değişen sosyal konumlarının incelenmesi
- C) Ait olduğu grubun, bireyin davranışları üzerindeki etkisinin incelenmesi
- D) Bebeklikten çocukluk dönemine kadar değişen bilişsel süreçlerin incelenmesi
- E) Bireylerde görülen davranış bozukluklarının nedenlerinin incelenmesi

27. İçsel güdülenme dışsal güdülenmenin aksine, bir davranışı dışarıdan herhangi bir zorlama veya ödül olmaksızın kişinin kendi inanışını ve beklentilerini tatmin ettiği için yapma durumudur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi “içsel güdülenme”ye örnektir?

- A) Bir üniversite öğrencisinin, harçlığını kazanmak için kalabalık sokaklarda gitar çalması
- B) Bir çocuğun, yiyeceği şekeri hayal ederek yemeğini hızlıca bitirmeye çalışması
- C) Bir gencin, ailesinin alacağına söz verdiği bilgisayar oyunu karşılığında sınavlarına çalışması
- D) Bir doktorun, ihtiyaç sahiplerine yardım edilmesi gerektiğini düşündüğünden haftanın bir günü onları ücretsiz muayene etmesi
- E) Bir bankacının, yeterince çabalarsa alabileceğine inandığı terfi için haftanın üç günü fazla mesai yapması

28. Bir fizik öğretmeni öğrencileri öğrenmeye teşvik edeceğine inandığından onları zorlayacak seviyede örnek sorular kullanır. Öğrenciler bu soruları çözmede başarısız olur. Matematik öğretmeni ise öğrencilerin başarabildiklerini gördükçe motive olacaklarına inandığından temel düzeyde örnek sorular kullanır. Dönem sonunda bu iki öğretmenden ders alan öğrencilere fizik ve matematik bilgilerini ölçen birer sınava girerlerse ne kadar başarılı olacaklarını düşündükleri sorulur. Öğrencilerin tamamı matematik sınavında dersteki performanslarına benzer düzeyde başarılı olacaklarını söylerken fizik sınavında başarılı olamayacaklarını belirtir.

Öğrencilerin fizik sınavında başarılı olamayacaklarını belirtmesi, öğrenmeyi etkileyen aşağıdaki faktörlerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Öğrenmede transfer
- B) Öğrenilmiş çaresizlik
- C) Olgunlaşma
- D) Genel uyarılmışlık hâli
- E) Türe özgü hazır olma

29. Sosyolojiyle uğraşmak sıradan bir bilgi edinme sürecinden ibaret değildir. Sosyoloji olaylara daha geniş bir açıdan bakmamıza ve kendimizi gündelik hayatın sıradanlığından uzaklaştırmamıza olanak verir. Anladığımızı veya bildiğimizi zannettiğimiz şeyleri sosyoloji aracılığıyla yeniden inceleyebiliriz. Sosyolojinin amacı sahip olduğumuz bilgileri “düzeltmek” veya yanlış bildiklerimizin yerine sorgulanamaz doğrular koymak değildir. Sosyolojik düşünmek, bugüne kadar tartışmasız kabul edilen doğruları eleştirme, kesin olduğu iddia edilen görüşleri çözümleme ve sorgulama alışkanlığı kazanılmasını sağlar.

Bu parçadan sosyolojik düşünmeyle ilgili aşağıdaki yargıların hangisine ulaşamaz?

- A) İnsanların aşına olduğu durumlara eleştirel gözle yeniden bakmaya yarar.
- B) Gündelik hayatta bireyler tarafından yinelenen davranışları sorgular.
- C) Olayları genel ve kuşatıcı bir bakış açısıyla değerlendirmeye yardım eder.
- D) Bilgilerdeki eksik ve yanlışların uzlaşmış doğrularla değiştirilmesini sağlar.
- E) Sosyal yaşamdaki ortak kabullerin sorgulanmasına dönük tutumlar geliştirir.

30. Şehirlerde yaşayan bireyler, özellikle de gençler, iletişim teknolojilerinin yaygınlaşmasıyla arkadaşlık ilişkilerini daha çok sanal ortamda kurmaya başladı. Yapılan araştırmalar gençlerin internette yoğun bir etkileşim içinde olduğunu ve bu etkileşimin özellikle sosyal medya ve mesajlaşma uygulamaları üzerinden gerçekleştiğini ortaya koymaktadır. Bazı sosyologlar bu durumu, bireyin sosyal ilişkilerinin nitelik ve nicelik açısından yetersizliği şeklinde tanımlanan “sosyal yalnızlık” kavramına atıfta bulunarak açıklamaktadır. Bu bakış açısına göre sosyal ilişkilerin nicelik olarak artmasına karşın nitelik anlamında zayıflaması, bireyin sanal ortamda sıcak ve samimi ilişkiden uzak, “sosyal ama yalnız” olmasıyla sonuçlanmaktadır.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Yüz yüze iletişim, eksikliği doldurulamaz bir sosyalleşme aracıdır.
- B) Her nesil kendi geliştirdiği iletişim yöntemini kullanır.
- C) Teknolojik gelişmeler zamanla sosyal ilişki kurmayı zorlaştırır.
- D) Toplumsal değişim bireylerin sosyalleşmesiyle gerçekleşir.
- E) Yalnızlık günümüz insanı için modernleşmenin doğal bir sonucudur.

31. “Yorgunluk Toplumu” kavramı modern toplumun bireyler üzerindeki aşırı performans baskısını ve tükenmişliği ifade eder. Böyle bir toplumda bireyler dışsal bir otorite yerine kendilerini “Yapabilirsin!”, “Daha iyisini yap!” gibi içselleştirilmiş sloganlarla motive etmeye ve sürekli daha iyi olmaya zorlar. Bir ofis çalışanının sabah erken kalkıp spor yapması, iş yerinde proje geliştirmek için fazla mesaiye kalması, akşam sosyal medyada motive edici içerikler izlemesi ve kişisel gelişim kurslarına katılması bu duruma örnek verilebilir. Modernleşme sürecinde özgürce seçimlerde bulunduğu zannederken bir performans öznesi hâline gelen birey, aslında kendisinin ötekisi olmakta ve kendini tüketmektedir.

Bu parçadan modernleşmeye ilişkin aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Modernleşme, toplum kesimlerini farklı açılardan etkileyebilir.
- B) Birey modernleşmeyi kendi amaçlarına göre içselleştirebilir.
- C) Toplumun öncelikleri modernleşme sürecinde bireyi geliştirebilir.
- D) Modernleşme, toplumun tümüne yayılan bir olgu hâlini alabilir.
- E) Modernleşme, bireyin kendine yabancılaşmasına yol açabilir.

32. Varlıkların, sahip olması zorunluluk gerektirmeyen ancak yine de sahip oldukları ve başka varlıklarda da görülebilen bazı özellikleri vardır. Örneğin “düşünmek” insan için onu diğer canlılardan ayırmaya yarayan zorunlu bir özelliktir. Oysa “koşmak” veya “yüzmek” hem diğer canlılarda görülebilen hem de bunları yapamamak da yine insan olmaya devam edeceğimiz özelliklerdir.

Bu parçada aşağıdaki “beş tümel”den hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Cins
- B) Tür
- C) Ayrım
- D) Özgürlük
- E) İlinti

33. Barış, Can ile konuşurken ortak arkadaşları olan Ali’nin nasıl olduğunu sorar. Can “Nasıl olsun işte, onu biliyorsun hayatı işinden ibaret.” diye cevap verir. Can’ın bu cevabı birçok anlama gelebilir.

Can’ın bu cevabı vermesindeki olası amaçlardan hangisi dilin duygusal bir tepkiyi veya tavrı ifade etme görevi olan “belirtme” içinde değerlendirilebilir?

- A) Ali’nin içinde bulunduğu durum hakkında bilgi vermek
- B) Barış’ın Ali ile görüşmesini engellemek
- C) Ali’nin bu durumundan hoşnut olmadığını anlatmak
- D) Barış’ın kendisinin de bildiği bir şeyi sormasını engellemek
- E) Sorulan soruya nezaketen karşılık vermek

34. **Aşağıdakilerden hangisi “Ali egzersiz yapmazsa sağlıklı yaşamaz.” önermesinin değillenmiş hâlidir?**

- A) Ali egzersiz yapmazsa sağlıklı yaşar.
- B) Ali egzersiz yaparsa sağlıklı yaşar.
- C) Ali hem egzersiz yapar hem de sağlıklı yaşar.
- D) Ali ne egzersiz yapar ne de sağlıklı yaşar.
- E) Ali egzersiz yapmaz ama sağlıklı yaşar.

35-40. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olanlar ve İmam Hatip Okulları öğrencileri/mezunları cevaplayacaktır.

35. Camiler İslam kültür ve medeniyetinin ilk dönemlerinde ibadet amacının yanı sıra eğitim öğretim faaliyetleri için de kullanılmıştır. Ders halkaları oluşturularak yapılan bu faaliyetler, artan nüfusun etkisiyle camilere sığmamaya başlamış; farklı eğitim mekânlarının ortaya çıkmasını sağlamıştır. Bu mekânların bazılarında günümüzde ilkokula karşılık gelen okuma yazma öğretimi yapılırken bir kısmında yükseköğretim düzeyinde eğitim faaliyetleri gerçekleştirilmiştir. Ayrıca özel olarak Kur'an-ı Kerim, kıraat ve hafızlık eğitimi veren müesseseler kurulmuştur.

Bu parçada

- I. medrese,
- II. kütüphane,
- III. darülmüdde

kurumlarının hangilerinden söz edilmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

36. Hz. Muhammed, sahabelerin ibadetleri uygulamasında onlara örnek olmuş ve Kur'an-ı Kerim'de temel esasları verilen hususları onlara açıklamıştır. Örneğin namazın farz kılınmasından sonra nasıl eda edileceğini soran sahabeye "Ben namazı nasıl kılıyorsam siz de öyle kılın." buyurmuştur. Sadece ibadetlerin uygulanmasına yönelik konularda değil toplumda adalet ve barışın sağlanması için de çeşitli kuralları koymuş, bazı uygulamaları sonlandırmıştır. Örneğin Medine'ye gelen erzakın tamamını satın alan ve bu durumdan fazla kazanç elde etmeyi isteyen bir kişiye bu erzakı istiflemesini yasaklamıştır.

Bu parçada Hz. Muhammed'le ilgili vurgulanan husus aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tebliğ ettiklerini uygulamanın kişiyi Allah'a yaklaştırdığı
B) Tebliğinin hem bireysel hem toplumsal alanı kapsadığı
C) Topluma yönelik uygulamalarının ibadet olarak değerlendirilmesi gerektiği
D) Hem beşer hem peygamber yönünün olduğu
E) İbadetlerin uygulamasında rehberliğinin zorunlu olduğu

37. "Ey insanlar! Şüphesiz Allah, hakkıyla bilendir; hakkıyla haberdar olandır." (Hucurat, 49:13)

Bu ayetten

- I. farklı sosyal ve etnik gruplara mensup olmanın Allah'a kullukta üstünlük unsuru olamayacağı,
- II. insanların farklı yaratılmasının hikmeti,
- III. yanlış inançların insanların farklılaşmasına neden olduğu

hususlarından hangilerine ulaşılabılır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

38. Kur'an-ı Kerim'de inananların kardeş olduğu belirtilmiş ve toplumsal birliği bozacak davranışlara karşı uyarılarda bulunulmuştur. Bu kapsamda yerilen davranışlardan biri de kişilerin mahremiyetlerini ihlal etmek, gizli ve özel hâllerini araştırmaktır. Kur'an-ı Kerim'de "Ey iman edenler!.. Birbirinizin kusurlarını ve gizli hâllerini araştırmayın..." (Hucurat, 49:12) ayetiyle bu davranış kınanmıştır.

Bu parçada söz edilen davranış aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tecessüs B) Suizan C) Haset
D) Gıybet E) İftira

39. Din İşleri Yüksek Kurulu, 12.07.2017 tarihinde yayımladığı fetvasının bir bölümünde organ nakli yapılabilmesi için şu şartları belirlemiştir:

- Hastanın hayatını veya hayati bir uzvunu kurtarmak için bundan başka çaresinin olmadığı, mesleki ehliyet ve dürüstlüğüne güvenilen uzman doktorlar tarafından tespit edilmelidir.
- Organ ve dokusu alınan kişinin bu işlem yapıldığı zaman ölmüş olması, eğer organ canlı bir insandan alınacaksa bu organın temel bir hayati fonksiyonu devre dışı bırakmaması gerekmektedir.
- Alınacak organ veya doku karşılığında hiçbir şekilde ücret alınmamalıdır.
- Tedavisi yapılacak hastanın bu nakle razı olması ve bu işlemlerin devlet kontrolünde yapılması gereklidir.

Fetvanın bu bölümüyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Zaruratıdiniye göz önünde bulundurulmuştur.
- B) Organ naklinde bulunan ve tedavi olan bireylerin hakları merkeze alınmıştır.
- C) Ölmüş kişiden organ alınabilmesi için onun yaşarken onay vermiş olması gerekli görülmüştür.
- D) Organ naklinin menfaat amaçlı kullanılmasının önüne geçilmesi istenmiştir.
- E) Güncel bir ihtiyaç, dinin temel kuralları göz önünde bulundurularak açıklanmıştır.

40. Yazılım mühendisi olan Mihriban, işleri sebebiyle sık sık yurt dışına çıkmakta ve orada gittiği restoranların menülerinde kendi ülkesinde tüketilmeyen hayvanların etlerinin bulunduğu yemekleri görmektedir. Birçok Müslüman arkadaşı gibi kendisi de bu etlerin helal ya da haram olduğunu bilmediği için zorlanmakta, bu problemi yaşayan birçok kişiye fayda sağlaması için bir yazılım geliştirmeyi düşünmektedir. Yazılıma kaynaklık etmesi için de Müslüman âlimlerin hüküm vermede kullandıkları temel kaynaklardan yararlanmak istemektedir.

Buna göre Mihriban'ın, tasarladığı yazılımda aşağıdaki kaynaklardan hangisini kullanması beklenmez?

- A) Benzer konularda âlimlerin kıyas yaparak çıkardıkları hükümleri
- B) Diğer kutsal kitaplarda yer alan hüküm ve uygulamaları
- C) Fıkıh âlimlerinin naslardan hareketle üzerinde ittifak ettikleri konuları
- D) Hz. Muhammed'in söz ve uygulamalarını
- E) Kur'an-ı Kerim'de yer alan ayetleri

41-46. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar cevaplayacaktır.

41. Felsefe, konusu “her şey” olan bir disiplindir. Bilimler; doğa, devlet, dil, tarih gibi kendi belirli ve sınırlı alanlarını incelemeyi görevleri olarak bilirlerken felsefe belirli bir bilimin yoğunlaşmış ve sınırlanmış düşüncelerini alarak daha geniş bir bağlam içinde yeniden değerlendirir ve bütünlük içindeki yerine oturtur. Böylece felsefe, bilimler arasındaki ortaklıkları bulup çıkarır ve bunun yanında, bilimlerin vardığı sonuçları ilişkilendirip geniş bir açı içinde birleştirerek bütünlük içinde bir dünya görüşü oluşturur. Bu nedenle felsefenin, varoluşu bütünlüğü içinde kavraması ve araştırması onu diğer alanlardan ayrı bir yere koyar.

Bu parçada felsefenin hangi özelliği vurgulanmaktadır?

- A) Eleştirel olma B) Sistemli olma
C) Refleksif olma D) Şüphe duyma
E) Tutarlı olma
42. Rönesans ile birlikte Orta Çağ'ın erekselci bilim anlayışı, yerini olgu ve olayları nedensel bir bakış açısıyla daha iyi açıklayan ve geleceği kestirmede daha başarılı olan yeni bilim anlayışına bıraktı. Orta Çağ'da bilim, kilisenin hizmetindeydi ve bir açıklamanın doğruluğunu, geçerliliğini saptamak onun Platon ve Aristoteles'in Hristiyanlıkça benimsenmiş düşüncelerine uygunluğunu araştırmaktan geçmekteydi. Dolayısıyla eski bilimin yıkılması; düşüncede söz konusu yetkelerin bir doğruluk ölçütü olmaktan çıkmasına ve dogmaların terk edilerek düşünsel özgürlüğün filizlenmesine yol açtı. Modern bilim anlayışıyla birlikte açıklamaların doğruluğu yeni bir ölçüte göre saptanıyordu: Ussallık.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi modern bilim anlayışıyla birlikte bilimsel bilginin temel kaynağı hâline gelmiştir?

- A) Mutlak doğrular
B) Otoritelerin görüşleri
C) İnsan sezgisinin gücü
D) Mantıksal akıl yürütmeler
E) Ontolojik normlar

43. Kişilik, kişiliğin gelişimi ve şekillenmesiyle ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi doğrudur?

- A) Mizaç, kişiliğin sonradan kazanılan yönüdür.
B) Kişilik gelişimi bireyin içinde büyüdüğü ailenin tutumlarından bağımsızdır.
C) Kişiliğin şekillenmesi bireyin içinde bulunduğu sosyal koşullardan bağımsızdır.
D) Kişinin heyecanlı veya soğukkanlı olması kişiliğin karakter yönüyle ilgilidir.
E) Kişiliğin şekillenmesinde kalıtım ve çevre birlikte etkilidir.

44. Gündelik yaşam içinde her birimiz ailede, okulda, sokakta veya iş yerinde tanıdık-tanımamak çeşitli insanlarla karşılaşır ve etkileşimde bulunuruz. Örneğin bir öğrencinin sabahleyin sınıfındaki öğrencilerle birincilik için yarışması, öğlen kantinden bir şeyler satın alırken kantinciyle satıcı-müşteri ilişkisi kurması, öğleden sonra bilim kulübündekilerle ortak bir çalışma yapması ve okul içinde uyulması gereken kurallara uygun davranması farklı etkileşim tiplerine örnek verilebilir.

Bu parçada aşağıdaki etkileşim tiplerinden hangisine örnek verilmemiştir?

- A) İş birliği B) Rekabet C) Çatışma
D) Uyum E) Mübadele

45. Sanayileşmenin gerçekleştiği toplumlarda tarım toplumunun yerini sanayi toplumu almaya başlamış ve böylece kırdan kente göçler artmıştır. Bu durumu gözlemleyen kimi sosyologlar, daha çok kırsal alanda yaygın ve işlevsel olan geniş aile tipinden zamanla çekirdek aileye doğru doğal bir geçişin yaşanacağı öngörüsünde bulunmuştu. Ancak özellikle günümüz kentlerinde anne ve babanın çalıştığı, büyükanne ile büyükbabanın ise torunlara bakmak için çocuklarının yanına taşındığı ailelere de sıkça rastlanmaktadır.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Aile tiplerinin varlığı toplumdaki işlevlerinin devam etmesine bağlıdır.
- B) Sanayileşme çalışma saatlerindeki artışla birlikte aile içi iletişimi azaltmıştır.
- C) Sanayileşme her toplumda benzer dönüşümlerin yaşanmasına neden olur.
- D) Kırsal alandan göç edenler kentte kendi aile kültürünü yaşamaya devam eder.
- E) Sanayileşmeyle ortaya çıkan çekirdek aile gelecekte ortadan kalkacaktır.
46. Özdeşlik, çelişmezlik, üçüncü hâlin imkansızlığı ve yeter-sebep ilkeleri mantıkta temel akıl ilkeleri olarak kabul edilir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu ilkelere uygun bir örnek değildir?

- A) Ya mutlusundur ya da değildir.
- B) Elma elmadır, armut da armut.
- C) Geleceksen gel, gelmeyeceksen gelme.
- D) Bir şeyin hareket edebilmesi için ona etki eden bir kuvvet olmalıdır.
- E) Şu an diye bir şey yoktur, ya geçmiş vardır ya da gelecek.

2025 ALAN YETERLİLİK TESTLERİ (AYT)

2025 YKS 2. OTURUM ALAN YETERLİLİK TESTLERİ (AYT)

22-06-2025

SOSYAL BİLİMLER-2 TESTİ

1. A
2. B
3. C
4. B
5. E
6. D
7. B
8. D
9. C
10. A
11. E
12. D
13. E
14. A
15. C
16. E
17. C
18. B
19. D
20. A
21. E
22. B
23. D
24. A
25. D
26. E
27. D
28. B
29. D
30. A
31. E
32. E
33. C
34. E
35. E
36. B
37. C
38. A
39. C
40. B
41. B
42. D
43. E
44. C
45. A
46. C

1. Bu testte sırasıyla Tarih-2 (1-11), Coğrafya-2 (12-22), Felsefe Grubu (23-34), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi (35-40), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar için Felsefe Grubu (41-46) alanlarına ait toplam 46 soru vardır.

2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Sosyal Bilimler-2 Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. 1968 yılında Firavun Tutankamon'un mumyasının röntgen filmi çekilmiş ve kafasına aldığı sert bir darbeye öldüğü tezi öne sürülmüştür. 2005'te ise Tutankamon'un mumyası bilgisayarlı tomografi cihazıyla üç boyutlu olarak tekrar incelenmiştir. Bu inceleme sonunda firavunun daha önce iddia edildiği gibi darbeye öldürülmediği, kırılan bacağının kangrene dönüşmesi sonucu öldüğü tespit edilmiştir.

Buna göre tarih bilimiyle ilgili

- I. Teknolojik gelişmeler tarihî bilginin oluşturulmasında rol oynar.
- II. Tarihî bilgiler yeni yöntemler ve yorumlar ışığında değişebilir.
- III. Tarihin yararlandığı bilimler, sosyal bilimler ile sınırlıdır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

2. İlk Türk devletleriyle ilgili konu anlatan bir öğretmenin, öğrencilerine yönelttiği aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı "Uygurlar"dır?

- A) Tonyukuk'un vezirlik görevinde bulunduğu Türk devleti hangisidir?
- B) İstanbul'u iki kez kuşatma altına alan Türk topluluğu hangisidir?
- C) Türk tarihinde ilk düzenli orduyu kuran devlet hangisidir?
- D) İstemi Yabgu'nun, batı kanadının yöneticiliğini yaptığı Türk devleti hangisidir?
- E) Böğü Kağan döneminde dinî inancında değişiklik yapan Türk devleti hangisidir?

3. Türk-İslam tarihinde önemli yeri olan *Danişmentname* ve *Saltukname* adlı eserlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Gaza hareketlerine katılan alp erenlerin kahramanlık hikâyeleridir.
- B) Türk-İslam tarihinde seyahatname tarzında yazılan ilk eserlerdir.
- C) Hükümdarlara yönetim konusunda yardımcı olmak amacıyla yazılmışlardır.
- D) Türkçenin zenginliğini kanıtlamak amacıyla kaleme alınmışlardır.
- E) Mesnevi nazım şeklinde yazılmış tasavvufi nasihatnamelerdir.

4. *Âşıkpaşazâde Tarihî*'nde Germiyan'dan gelip pazar bacını toplama hakkını almak isteyen biri ile Osman Gazi arasında şu konuşmalar geçmektedir:

Osman Gazi: Bac nedir?

Germiyanlı: Pazara getirilen her bir şeyden aldığım akçedir.

Osman Gazi: Hey adam! Senin bu pazara gelenden alacağın mı var da bunlardan akçe istersin?

Osman Gazi'nin bu tepkisi üzerine etrafındakiler ona "Bu töredir ve gelenektir bütün memleketlerde bunun padişahların adına alınması âdettir." dediler. Bunun üzerine Osman Gazi de kabul etti.

***Âşıkpaşazâde Tarihî*'nde geçen bu ifadeler Osmanlı Devleti'nde görülen aşağıdaki iktisadi-mali uygulamaların hangisinin kapsamındadır?**

- A) Örfi vergi B) Müsadere
C) Mukataa D) Harac
E) Esham Usulü

5. Osmanlı Devleti'nde IV. Murat döneminde yaşamış olan; siyasi, sosyal ve ekonomik sorunlarla ilgili yazdığı eserinde devlet kurumlarında bozulmaların bulunduğunu ve timar sistemine geçmişteki karakterinin kazandırılması gerektiğini ileri süren devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Köprülü Fazıl Ahmet Paşa

B) Kâtip Çelebi

C) Koçi Bey

D) Baron de Tott

E) Humbaracı Ahmet Paşa

6. Avrupa'da 1848 İhtilalleri sonrasında Avusturya ve Rusya'ya karşı ayaklanan Macarlar ve Lehler Osmanlı Devleti tarafından korunmuş ve bu koruma politikası uluslararası bir soruna yol açmıştır.

Sözü edilen uluslararası sorun aşağıdakilerden hangisidir?

A) Boğazlar Sorunu

B) Mülteciler Sorunu

C) Mısır Sorunu

D) Kutsal Yerler Sorunu

E) Doğu Sorunu

7. Birinci Dünya Savaşı sırasında İngiltere tarafından desteklenen Şerif Hüseyin'in isyanı üzerine Medine'ye gönderilen Fahreddin Paşa, kısıtlı imkânlarla rağmen şehri müdafaa etmiş, Mondros Ateşkes Antlaşması'nın imzalanmasından sonra mütareke hükümlerine uymayarak şehri savunmaya devam etmiştir.

Hakkında bilgiler verilen bu cephe aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kanal Cephesi

B) Hicaz Cephesi

C) Irak Cephesi

D) Suriye-Filistin Cephesi

E) Galiçya Cephesi

8. Sivas Kongresi'nden sonra Temsil Heyeti, öncelikli olarak Damat Ferit Paşa'nın istifasının sağlanması, İstanbul Hükûmeti'ne kongre kararlarının kabul ettirilmesi ve Mebusan Meclisinin bir an evvel toplanması için çalışmalarına başlamıştır. Bu amaçla Damat Ferit Paşa'nın istifası için İstanbul üzerinde baskı kurulmuş hatta meşru bir hükûmet iş başına gelinceye kadar İstanbul ile Anadolu arasında her türlü haberleşmenin kesilmesine karar verilmiştir. Baskılara dayanamayan Damat Ferit Paşa görevinden istifa etmek zorunda kalmıştır.

Temsil Heyeti'nin bu çabalarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) İstanbul'da Anadolu Hareketi'ne ılımlı yaklaşan bir hükûmetin istendiği

B) Halifelik makamının kaldırılması için siyasi hazırlıkların yapıldığı

C) Doğu Anadolu'da Osmanlı'dan ayrı bir millî devlet kurulmasının amaçlandığı

D) Temsil Heyeti üyelerinden birinin sadrazam olması için çaba sarf edildiği

E) Ankara'da millî iradeye dayanan yeni bir meclisin toplanmasının savunulduğu

9. Mustafa Kemal Paşa, Haziran 1921'de Fransız devlet adamı Franklin Bouillon ile yaptığı görüşmede "Bu antlaşma Türk milleti için öyle bir idam kararnamesidir ki onun bir dost ağzından çıkmamasını isteriz. Görüşmemiz sırasında dahi bu antlaşmayı ağzıma almak istemem. Bu antlaşmayı kafalarından çıkarmayan milletlerle itimat esasına dayanan muamelelere girişemeyiz. Bizim için böyle bir antlaşma yoktur." ifadelerini kullanmıştır.

Buna göre Mustafa Kemal Paşa'nın bahsettiği antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ankara Antlaşması

B) Sevr Antlaşması

C) Gümrü Antlaşması

D) Kars Antlaşması

E) Moskova Antlaşması

10. 24 Temmuz 1923 tarihinde İtilaf Devletleri ile TBMM Hükûmeti arasında imzalanan Lozan Barış Antlaşması'nda yer alan

- I. Boğazların statüsü,
- II. Suriye sınırı,
- III. Trakya sınırı

konularından hangileriyle ilgili daha sonraki yıllarda değişiklik yapılmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

11. İkinci Dünya Savaşı sırasında bir araya gelen İngiltere Başbakanı Churchill ile ABD Başkanı Roosevelt'in görüşmelerinden sonra, 14 Ağustos 1941'de savaş sonunda nasıl bir dünya düzeni kurulacağına ilişkin Atlantik Bildirisi yayımlanmıştır. Bu bildiride savaştan sonra toprak kazanılmayacağı, ilgili halkın onayı alınmadan sınır değişikliği yapılmayacağı, ulusların kendi geleceklerini kendilerinin belirleyeceği ve Mihver Devletler'in silahtan arındırılacağı açıklanmıştır.

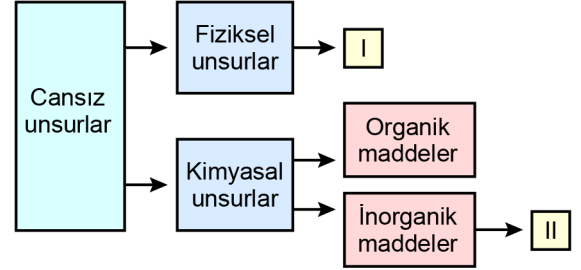
Buna göre Atlantik Bildirisi ile ilgili

- I. ABD'nin tarafsızlık politikasından vazgeçtiği,
- II. Soğuk Savaş Dönemi'ne son verildiği,
- III. Wilson Prensipleri'nden esinlenildiği

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

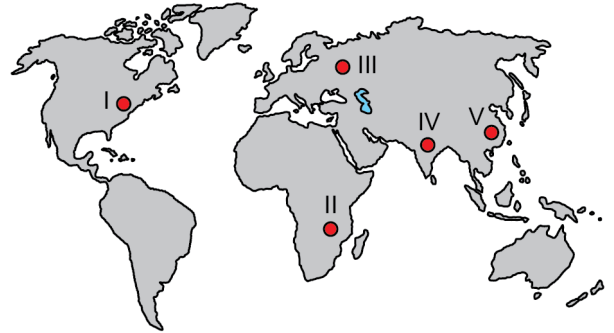
12. Aşağıda ekosistemi oluşturan cansız unsurlar şematize edilmiştir.

Bu şemada numaralandırılan yerlere aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

I	II
A) Su	Işık
B) Oksijen	Nem
C) Sıcaklık	Oksijen
D) Nem	Işık
E) Su	Sıcaklık

13. Beşerî ve ekonomik faaliyetler sonucu atmosfere karışan sera gazları küresel iklim değişikliğinin temel nedeni kabul edilmektedir.

Haritada numaralandırılan yerlerin hangisinde bu gazların atmosfere salımının daha az olması beklenir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

14. Türkiye'deki kır yerleşme tiplerinden biri de obalardır.

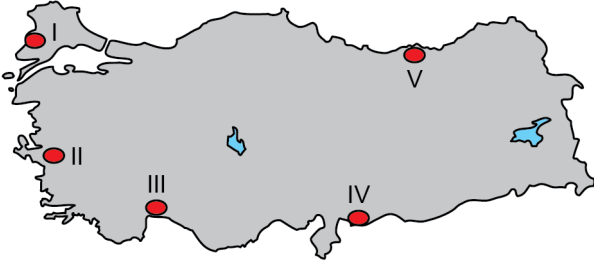
Bu yerleşme tipiyle ilgili

- I. Ergene ve Konya Ovalarında yaygındır.
- II. Hayvancılık fonksiyonu ön plandadır.
- III. Dönemlik kır yerleşmeleridir.

İfadelerinden hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

15. Yüksek sıcaklık ve bol su isteyen çeltik, özellikle akarsu boylarında ve vadi tabanlarında yetiştirilir.

Bu ürün haritada numaralandırılan alanların hangisinde yaygın olarak yetiştirilmektedir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

16. I. Eğitim ve sağlık hizmetlerine erişim olanaklarının artması
II. Geniş aile yapısının küçülerek çekirdek aileye dönüşmesi
III. İmece benzeri yardımlaşma sistemlerinin artması

Yukarıdakilerden hangilerinin şehirleşmenin sonucu olarak ortaya çıkması beklenir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

17. Ekonomik faaliyetlerde geçmişten günümüze önemli değişimler yaşanmıştır. Bu değişimlerin çeşitlenerek gelecekte de devam edeceği öngörülmektedir.

Bu faaliyetlerde aşağıdakilerden hangisi gibi bir değişim beklenmemektedir?

- A) Tarımda birim alanda elde edilen verime bağlı olarak üretimin artması
B) Birincil faaliyetlerde istihdam edilen nüfus oranının yükselmesi
C) Gelişmelere bağlı olarak yeni iş kolları ve mesleklerin ortaya çıkması
D) Teknoloji sayesinde geri dönüşümden elde edilen ürünlerin yaygınlaşması
E) Ticari örgütlenmenin artması ve dünyanın büyük bir pazar hâline gelmesi

18. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanlardan hangisi ilk kültür merkezlerinin ortaya çıktığı bölgelerden biri değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

19. Yeni kıtalar ve ticaret yollarının keşfi bazı kıta ve okyanusların önemini artırırken bazılarının da önemini yitirmesine neden olmuştur.

Buna göre Amerika Kıtası'nın keşfedilmesiyle birlikte aşağıdakilerden hangisinin önemi artmıştır?

- A) Hint Okyanusu B) Akdeniz
C) Atlas Okyanusu D) Kızıldeniz
E) Umman Denizi

20. Ülkelerin gelişmişlik seviyesini belirlemek için çeşitli sosyal ve ekonomik unsurlardan yararlanılmaktadır. Bu unsurlar arasında yer alan ve geçmişten beri en sık başvurulan faktörlerden biri de nüfusun çeşitli özellikleridir.

Aşağıdakilerden hangisi bu kapsamda yararlanılan göstergeler arasında yer almaz?

- A) Nüfus yoğunluğu
B) Nüfus artış hızı
C) Şehirli nüfus oranı
D) Nüfusun eğitim düzeyi
E) Ortanca yaş değeri

21. I. K ülkesindeki ormanların palm yağı üretilecek bitki yetiştirilme alanlarına dönüştürülmesi
II. L ülkesinde biyoçeşitliliğin yüksek olduğu dağlık alanların millî parka dönüştürülmesi
III. M ülkesindeki büyük bir deltadaki sulak alanların tarım alanlarına dönüştürülmesi

Yukarıdakilerden hangileri arazinin yanlış kullanımına örnek gösterilebilir?

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

22. Bir ülkede çöpler sınıflandırılarak toplanmaya başlanmıştır. Toplanan bu atıkların bir kısmının geri dönüşümünün sağlanmasıyla ilgili sanayi tesisleri kurulmuştur.

Bu uygulamanın ülkeye sağlayabileceği katkılar arasında aşağıdakilerden hangisi bulunmaz?

- A) Doğal kaynakların daha az tüketilmesi
B) Toprak ve su kirliliğinin azaltılması
C) Ekonomik katkının sağlanması
D) Enerji tasarrufuna katkı sağlanması
E) Gıda tüketiminin azalması

23. Simurg efsanesine göre bir gün kuşlar toplanır ve bir hükümdarlarının olmamasından yakınır. Aralarından Hüthüt kuşu zaten bir hükümdarlarının olduğunu, bunun Kaf Dağı'nda yaşayan Simurg olduğunu söyler ve kuşları, Simurg'u birlikte aramaya davet eder. Yol öyle çetindir ki aşmaları gereken yedi vadi vardır önlerinde. Yorgunluğa, açlığa dayanamayanlar bırakırlar yolculuğu; sonunda geriye yalnızca otuz kuş kalır. Bu otuz kuş, yedinci vadiyi de aşınca karşılarında kocaman bir kapı görür. Kapının ardında her biri için ayrı hazırlanmış tahtlar vardır. Tahtlara oturunca tüm yaptıklarının yazılı olduğu bir kâğıt konur önlerine ve "Simurg geliyor." diye bir ses duyulur. Kuşlar başlarını kaldırıp baktıklarında her biri karşısındaki aynada kendi yüzünü görür. Artık ne yol kalır ne yolcu ne de kılavuz.

Bu efsane, felsefi bir yolculuğa benzetildiğinde aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi yapılamaz?

- A) Çıkılan yolculuk - Hakikat arayışı
B) Hüthüt kuşu - Filozof
C) Otuz kuş - Toplum
D) Simurg - Hakikat
E) Yedi vadi - Düşüncenin olgunlaşma aşamaları

24. Bir felsefe öğretmeni çalıştığı okulda boş bir sınıfı felsefe öğreniminde kullanılacak materyaller ile düzenlemek ister. Öğrencilerine "Dersi daha iyi anlayabilmeniz için bu odanın içinde belirli bir kritere göre dört ayrı bölüm oluşturalım ve filozofların isim kartlarını uygun oldukları bölümlere yerleştirelim." der. Buna göre sınıfta oluşturulan bölümler ve filozof isim kartları aşağıdaki gibidir:

1. Bölüm: Thales, Anaksimenes, Parmenides
2. Bölüm: Aquinalı Thomas, Ockhamlı William, İbn Rüşd
3. Bölüm: Descartes, Spinoza, Hobbes
4. Bölüm: Sartre, Karl Popper, Edmund Husserl

Bu bölümlerde yer alan filozoflar aşağıdakilerden hangisine göre yerleştirilmiştir?

- A) Yaşadıkları coğrafyaya
- B) Önem derecelerine
- C) Felsefi ekollerine
- D) Çalışma alanlarına
- E) Tarihsel dönemlerine

25. **Kerem:** Birçok hayvanın nesli tükeniyor. Belki bin yıl sonra hiç leopar kalmayacak hatta leopar sözcüğü bile yok olacak.

Çınar: Bence hiç leopar kalmasa da leopar sözcüğünü kullanmaya devam edeceğiz. Dinozorlar yok oldu, mamutların da nesli tükendi ama baksana ben hâlâ onlardan bahsedebiliyorum. Eğer dinozor kavramı zihninde bulunmasaydı "Dinozor diye bir şey yoktur." dediğimde beni anlayamazdın ama ne dediğimi anlıyorsun değil mi?

Kerem: Elbette anlıyorum yani sana göre şeylerin kendileri var olmasa da kavramları var, öyle mi?

Çınar: Evet, ----.

Bu diyalogda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilirse Çınar'ın kavram realizmini benimsediği söylenebilir?

- A) tümel kavramlar tek tek nesnelerin içinde varlık gösterir
- B) tümel kavramlar bizim, nesnelere vermiş olduğumuz adlardır
- C) tümel kavramların tikel nesnelerden bağımsız gerçekliği vardır
- D) tümel kavramlar nesneden sonra gelir ama onlardan bağımsızdır
- E) tümel kavramlar nesneden önce gelmez, nesnelerden edinilir

26. 1980'li yıllarda ebeveyn davranışlarının çocuklar üzerindeki etkileri hakkında farklı ülkelerde pek çok araştırma yapılmıştır. Bu araştırmaların sonuçlarına göre Kuzey Amerika ve Almanya'da ebeveynleri sıkı disiplin uygulayan çocuklar bunu anne babaları tarafından daha az sevildiklerinin işareti olarak algıırken aynı ebeveyn davranışları, Japonya ve Kore'deki çocuklar tarafından sevildiklerinin işareti olarak algılanmaktadır.

Bu araştırmaların sonuçları aşağıdaki psikoloji yaklaşımlarından hangisiyle açıklanabilir?

- A) İnsancıl
- B) Varoluşçu
- C) Sosyokültürel
- D) Davranışçı
- E) Psikanalitik

27. Çok sayıda bilgisayarın bulunduğu çalışma odasında ani bir elektrik kesintisi sonucu bütün bilgisayarlar aynı anda kapanır. Bu odada çalışan personel bilgisayarların ne kadar yüksek sesle çalıştığını o anda fark eder.

Buna göre personelin elektrik kesintisinden önce bilgisayarların ne kadar yüksek sesle çalıştığının farkında olmaması aşağıdaki kavramlardan hangisiyle açıklanabilir?

- A) Alışma
B) Duyarlılaşma
C) Yetersiz uyarılma
D) Genelleme
E) Ayırt etme

28. Bir genç neye ilgi duyduğu, kariyeriyle ilgili nasıl kararlar vereceği, ileride nasıl biri olmak istediği gibi farklı konularda çok fazla sorunun cevabını aramakla meşguldür. Bu süreçte ev içinde anne babasıyla daha az zaman geçirmekte, fikirlerini anne babasıyla paylaşmaktansa arkadaşlarıyla paylaşarak onların görüşlerini değerli bulmaktadır.

Bu genç, Erikson'un Psikososyal Kuramı'nın aşağıdaki dönemlerinden hangisinin çatışmasını yaşamaktadır?

- A) Özerkliğe karşı kuşku ve utanç
B) Girişimciliğe karşı suçluluk
C) Başarıya karşı aşağılık duygusu
D) Kimlik oluşumuna karşı rol karmaşası
E) Yakınlığa karşı yalıtılmışlık

29. 2025 yılında *Oxford Sözlüğü*'nün yılın sözü olarak seçtiği "öfke yemi", çevrim içi içeriklerin kullanıcıların öfke ve tepkisel davranışlarını bilinçli olarak tetiklemek üzere yapılandırıldığı bir iletişim stratejisini ifade eder. Öfke yemi barındıran içerikler genellikle normatif beklentileri aşındırıp duyguları metalaştırarak sosyal medya etkileşimi ve internet trafiğini artırmayı amaçlar. Öfke yemleri, dijital platformların algoritmik düzenlemeleriyle birleşerek bireylerin duygu denetleme süreçlerini etkisi altına alır. Kullanıcıların dikkatini olumsuz duygular üzerine çekip kamusal söylemi daha tepkisel hâle getirerek sosyal ilişkilerde toplumsal kutuplaşmayı derinleştirir.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Topluma zarar veren kavramların farkındalığı toplumsal bütünleşmeyi olumlu yönde etkiler.
B) Her birey, kültürünün normatif yapısını içselleştirme sürecinde toplumla çatışma yaşar.
C) Toplumsal tabakalar arasındaki fark, etkileşim türlerinin çeşitlenmesine neden olur.
D) Çıkar gözetilerek yapılan manipülatif hareketler toplumsal çözülme olasılığını artırır.
E) Sosyal medyanın denetimsizliği toplumsal alanda bireyselliğin artmasına yol açar.

30. Modern teknoloji, bilgiyi tarihte hiç olmadığı kadar erişilebilir kıldı ancak bu durum toplumun genelinde beklendiği gibi entelektüel bir sıçramaya neden olmadı. Aksine bireyler devasa bir veri akışı içinde boğulurken karmaşık fikirleri sentezleme, derinlemesine analiz etme ve özgün düşünce üretme yetilerini yitirmeye başladı. Bu süreçte popüler kültür; bireylere sorgulama gerektirmeyen, hızlı tüketilen ve standartlaştırılmış içerikler sunarak söz konusu zihinsel gerilemeyi derinleştirdi. Böylece yüksek teknoloji kullanan ancak düşünsel düzlemde birbirine benzeyen, eleştiri yeteneği zayıf ve yönlendirilmeye açık bir "kitle toplumu" yapısı ortaya çıkmaya başladı. Burada asıl sorun ise maddi araçların mükemmelleşmesine karşın insanın bu araçları kullanacak muhakeme kapasitesinin sığlaşmasıdır.

Bu parçada aşağıdaki kavramlardan hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Toplumsal çözülme B) Toplumsal bütünleşme
C) Kültür emperyalizmi D) Kültürel yozlaşma
E) Kültürel gecikme

31. Marcel Proust'un *Kayıp Zamanın İzinde* adlı romanında anlatıcı, aristokrat arkadaşı Marki'yle akşam yemeği için sözleştiği pahalı restorandan içeri girer. Marki henüz ortalıkta görünmemektedir. Garsonlar, anlatıcımızın kılık kıyafetini süzüp ünvanını da duyunca içeri bir "hiç" in girdiğine kanaat getirir. Onu bir masaya oturtur ama önüne bir bardak su bile koymazlar. Derken kapıda Marki belirir, arkadaşının yanına gelir, sırtını şöyle bir sıvazlamasıyla garsonların gözünde anlatıcının konumu birden değişir. Restoranın müdürü anlatıcının önünde saygıyla eğilir, menüyü getirir ve gösterişli hareketlerle anlatıcımızın kılığına övgüler düzer. Anlatıcı ekmek istemeyegörsün, müdür "Hemen, sayın Baron!" diye haykırır. Baron olmadığını söyleyen anlatıcıya "Ah! Affedersiniz Kontum." diye cevap verir. Anlatıcı okurlara "Bir kez daha itiraz etseydim markiliğe terfi edecektim!" diye dert yazar.

Bu parçada anlatıcının yakındığı durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Statülere uygun olmayan rollerin belirlenerek kesinleştirilmesi
B) Birden fazla toplumsal rolün, rol çatışmasına neden olması
C) Verilmiş statülerin kazanılmış statülerden önemli olması
D) Bireye isteğinden bağımsız anahtar statüler atfedilmesi
E) İnsana verilen değer toplumsal konumla sınırlandırılması

32. Zeki'nin okulda hangi kulübü seçebileceğiyle ilgili sınıf arkadaşları arasında şöyle bir konuşma geçer:

Melisa: Beren, Harun ve Ali okulumuza bu sene nakil yoluyla gelen öğrenciler. Hepsi de kütüphanecilik kulübünü seçti. Zeki de nakil yoluyla geldiğine göre o da kütüphanecilik kulübünü seçecektir. Böylece okulumuza bu yıl nakil yoluyla gelen tüm öğrenciler kütüphanecilik kulübüne katılmış olacak.

Hande: Zeki'nin en yakın arkadaşı mahalleden tanıdığı Uğur değil mi? Her ikisi de fotoğraf çekmeyi çok seviyor. Uğur fotoğrafçılık kulübünde olduğuna göre Zeki de kesin fotoğrafçılık kulübünü seçecektir.

Akın: Lütfen yapmayın arkadaşlar! Tüm Karadenizliler doğayı çok sever. Zeki de Karadenizli olduğuna göre doğa kulübünü seçecektir.

Bu konuşmada Melisa, Hande ve Akın'ın kullandığı akıl yürütme türü sırasıyla aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tümevarım - analoji - tümdengelim
- B) Analoji - tümdengelim - tümevarım
- C) Tümdengelim - analoji - tümevarım
- D) Analoji - tümevarım - tümdengelim
- E) Tümevarım - tümdengelim - analoji

33. Çok uzak bir diyarda kimsenin yaklaştırmaya cesaret edemediği bir Kara Orman varmış. Ormanın yakınında yaşayan köylüler arasında ormanın tepesinde üç kollu bir devin yaşadığına ve rüzgârlı günlerde gürültülü bir şekilde konuştuğuna dair hikâyeler anlatılmış. Günlerden bir gün şiddetli bir fırtına kopmuş ve devin sesi o kadar çok çıkmaya başlamış ki evlerden duyulur olmuş. Çocuklarının çok korktuğunu gören köylüler, köy meydanında toplanmışlar ve bu işe bir çözüm bulmak için Kara Orman'ın yolunu tutmuşlar. Ormanın zirvesine yaklaştıklarında bir de ne görsünler, devasa bir rüzgâr türbini.

Bu hikâyeden "nelik, gerçeklik ve kimlik" kavramlarına sırasıyla aşağıdakilerden hangisi örnek verilebilir?

- A) Üç kollu dev, Kara Orman'daki rüzgâr türbini, rüzgâr türbini
- B) Rüzgâr türbini, Kara Orman'daki rüzgâr türbini, üç kollu dev
- C) Kara Orman'daki rüzgâr türbini, rüzgâr türbini, üç kollu dev
- D) Üç kollu dev, rüzgâr türbini, Kara Orman'daki rüzgâr türbini
- E) Kara Orman'daki rüzgâr türbini, üç kollu dev, rüzgâr türbini

34. "p- doğru", "q- doğru" ve "r- yanlış" değerlerini aldığı anda $[(p \vee \sim q) ? (p \Rightarrow r)]$ önermesi doğru değerini almaktadır.

Buna göre "?" işareti ile gösterilen yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) $\Rightarrow$ B) $\Leftrightarrow$ C) $\vee$ D) $\sim$ E) $\wedge$

35-40. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olanlar ve İmam Hatip Okulları öğrencileri/mezunları cevaplayacaktır.

35. Kur'an-ı Kerim'de "iyilik" kavramını araştırmak isteyen 9. sınıf öğrencisi, öğretmeninin önerisi doğrultusunda Bakara Suresi'nin 177. ayetini inceler. Bu ayette iyiliğin şöyle tanımlandığını görür: "İyilik, yüzlerinizi doğu ve batı taraflarına çevirmeniz(den ibaret) değildir. Asıl iyilik, Allah'a, ahiret gününe, meleklerle, kitap ve peygamberlere iman edenlerin; mala olan sevgilerine rağmen onu yakınlara, yetimlere, yoksullara, yolda kalmışa, (ihtiyacından dolayı) isteyene ve (özgürlükleri için) kölelere verenlerin; namazı dosdoğru kılan, zekâtı veren, antlaşma yaptıklarında sözlerini yerine getirenlerin ve zorda, hastalıkta ve savaşın kızıdığı zamanlarda (direnip) sabredenlerin tutum ve davranışlarıdır. İşte bunlar, doğru olanlardır. İşte bunlar, Allah'a karşı gelmekten sakınanların ta kendileridir."

Bu ayetten hareketle öğrenci, iyilikle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) İmani ve ahlaki yönden bütüncül bir tutumdur.
- B) Kulun, Allah ve insanlarla kurduğu ilişkiyle ilgilidir.
- C) Bireysel ve toplumsal yönü vardır.
- D) Değeri, kime yapıldığına göre değişir.
- E) Yardımlaşma ve doğruluk hususlarını içerir.
36. Bir proje kapsamında yurt dışından ülkemizi ziyaret eden öğrenciler din kültürü ve ahlak bilgisi öğretmenleri ile birlikte bir şehir gezisi yapmışlardır. Gezi esnasında dikkatlerini çeken şeyleri aşağıdaki şekilde sormuşlardır:
- Camilerde bulunan kubbeler hangi amaçla yapılmıştır?
 - Cami içerisindeki estetik yazılar ne anlama gelmektedir?
 - Müzede karşılaştığımız eski tarihli *Mesnevi* isimli kitapta nelerden bahsedilmektedir?
 - Bazı vakitlerde camilerden duyulan nağmeli ses nedir?

Öğrencilerin bu soruları İslam kültür unsurlarından hangisi kapsamında değerlendirilemez?

- A) Hat B) Mimari C) Musiki
- D) Edebiyat E) Minyatür

37. Din kültürü ve ahlak bilgisi dersinde öğretmen, "salih amel" kavramını öğrencilerine anlatmıştır. Bu kavramın içerisine giren davranışlardan bir kısmının herkes tarafından yapılması istenen farz ibadetler olduğunu, diğer kısmının ise herkesin yerine getirmek zorunda olmadığı ancak İslam dininin teşvik ettiği davranışlar olduğunu vurgulamıştır. Daha sonra herkes tarafından yapılması zorunlu olmayan salih amellere örnekler vermiştir.

Aşağıdakilerden hangisi öğretmenin verdiği bu örneklerden biri olamaz?

- A) İnsanlık için faydalı bir alet icat etmek
- B) Yol yaptırmak
- C) Anne ve babaya saygılı davranmak
- D) Çeşme yaptırmak
- E) Okul yapımına yardım etmek

38. İnsan, yaşadığı hayatı anlamlandırmaya çalışan bir varlıktır. Onun bu anlam arayışına cevap veren İslam dini, insanın varlıkların en üstünü olduğunu; varoluşun amaçsız olmadığını vurgulamaktadır. Kur'an-ı Kerim'deki pek çok ayet de insana yaşadığı hayatın ve kâinatın gereksiz olmadığını hatırlatmaktadır.

Aşağıdaki ayetlerden hangisi bu kapsamda değerlendirilemez?

- A) "İnsan, kendisinin başıboş bırakılacağını mı zanneder?" (Kıyame, 75:36)
- B) "(Resulüm!) Sen af yolunu tut, iyiliği emret, cahillerden yüz çevir." (Araf, 7:199)
- C) "Sizi boşuna yarattığımızı ve bize tekrar döndürülmeyeceğinizi mi sandınız?" (Müminun, 23:115)
- D) "Ben cinleri ve insanları ancak bana kulluk etsinler diye yarattım." (Zariyat, 51:56)
- E) "Biz gökleri, yeri ve bunlar arasında bulunanları, oyun ve eğlence olsun diye yaratmadık." (Duhan, 44:38)

39.

Yukarıdaki sembol, evrenin iki ayrı konuma ayrılmasını ve birbirini tamamlamasını gösterir. Bu sembol Yin ve Yang adı verilen iki zıt ögenin uyum ve dengesini ifade eder. Bunlardan biri kötülüğü ve karanlığı, diğeri ise iyiliği ve aydınlığı temsil eder. Bu iki öge her şeyde mevcut olup sürekli ilişki içinde faaliyette bulunur.

Bu sembol

- I. Taoizm,
- II. Budizm,
- III. Hinduizm

dinlerinden hangilerine aittir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

40. Yüce Allah "İnsan için kendi çalışmasından başka bir şey yoktur." (Necm, 53:39) buyurmuş, Hz. Muhammed de "Sizden birinizin sırtında odun küfesi taşıması dilenmesinden hayırlıdır." demiştir. İslam dini, doyumsuzca mal elde etme hırsıyla güçlünün zayıfı ezmesine yol açan bir sisteme karşı sosyal adaleti esas almıştır. Örneğin bu hususta zenginlere paylaşmayı, yoksulu görüp gözetmeyi, helal kazanç elde etmeyi ve kazancı helal yolda harcamayı tavsiye etmiştir. Ayrıca İslam, kişilerin sahip oldukları malları, sırf kendi menfaatleri doğrultusunda kullanmalarını ve yığmalarını ağır ifadelerle eleştirirken saçıp savurmalarını da kınamıştır. Bunun yanında fakirlerin çalışmasının ve rızıklarını temin etmek için çaba sarf etmesinin önemi üzerinde durmuştur.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Fakirliğin bir istismar aracı olarak kullanılmaması vurgulanmıştır.
- B) Malların ihtiyaç sahipleri için de harcanması tavsiye edilmiştir.
- C) İnsanlar arasında ortak mülkiyetin olması esas alınmıştır.
- D) Cimri olmamak gerektiği belirtilmiştir.
- E) İsrraftan uzak durulması istenmiştir.

41-46. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar cevaplayacaktır.

41. Felsefe tarihinin en kötümser filozoflarından biri olan Schopenhauer'a göre dünyanın temelinde kör, amaçsız bir isteme vardır. Her istek bir gereksinimden ve eksiklikten doğar, buna göre de acıdan doğar. Doyurulan her istek, yerini anında bir yenisine bırakır. Fakat ulaşılan istek nesnelerinin hiçbirisi, kalıcı bir doyum sağlamaz. Onlar yalnızca gelip geçici bir hoşnutluk sağlar. Bu nedenle yaşam, özü itibarıyla acıdır. Ona göre bu acıdan kurtulmanın geçici de olsa bir yolu vardır ve bu yol, sanatsal deneyimdir.

Schopenhauer'a göre sanatın böyle bir işlev görmesinin nedeni aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Gerçekliği aynen yansıtarak insanın acıya alışmasını sağlaması
- B) Toplumsal dayanışmayı güçlendirdiğinden acıyı toplumsal hafızadan kalıcı olarak silmesi
- C) Gerçekliği olduğundan güzel göstererek insanları kandırabilme potansiyeline sahip olması
- D) İstemeyi kalıcı olarak ortadan kaldırarak bireyin duygularından tamamen arınmasına neden olması
- E) Bireysel arzuları askıya alarak bireyin istemenin buyruğundan geçici olarak kurtulmasını sağlaması

42. Kant'a göre bir eylemin yalnızca kendisine bakıp ahlaki olup olmadığını çıkarmak mümkün değildir. Örneğin Ahmet ve Mehmet adında iki manav düşünelim. Ahmet'in hayattaki esas gayesi zenginleşmektir. Bu nedenle müşterilerine hakkaniyetli davrandığına dair bir izlenim oluştursa uzun vadede daha çok para kazanacağını düşünür. Dolayısıyla müşterilerine her zaman doğru para üstü vermek için çok titiz davranır. Mehmet ise müşterilerini dolandırmanın ahlaken yanlış olacağına hükmetmiştir. Bu karar onun her zaman doğru para üstü verme davranışını benimsemesine yol açmıştır. Böyle davrandığında çok para kazanıp kazanmayacağı da umrunda değildir. Dışarıdan bakıldığında bu iki manavin "doğru para üstü verme" eylemleri birbirinden farksız görünebilir. Oysa Kant açısından ahlaki olan Mehmet'in eylemidir.

Bu parçaya göre Kant'ta bir eylemin ahlaki olması temel olarak neye bağlıdır?

- A) Mutluluk sağlamasına
- B) Ölçülü olmasına
- C) Sağladığı faydaya
- D) Kaynağındaki ilkeye
- E) Toplumsal kabul görmesine

43. Bir şirkette müdür yardımcısı olarak çalışan Nejat Bey terfi almış ve müdür olmuştur. Buna rağmen evrak imzalarken ünvanını müdür yardımcısı olarak yazmaya bir süre daha devam etmiştir.

Bu durum aşağıdakilerden hangisine örnektir?

- A) İleriye doğru ket vurma
- B) Geriye doğru ket vurma
- C) Bellek izinin silinmesi
- D) Olumlu transfer
- E) Olumsuz pekiştirme

44. Birey olarak hepimiz toplumun bir parçası olduğumuzdan toplumsal sorunların dışında yer almamız mümkün gözükmemektedir. Dolayısıyla göçün neden ve sonuçlarıyla ilgili hemen herkesin bir fikri olabilir. Örneğin Anadolu'dan İstanbul'a taşınan biri göç etmesinin nedenini kendi deneyimlerinden hareketle işsizlik olarak belirtebilir. Oysa ki göç sadece işsizlikle açıklanabilecek bir sosyal olgu değildir. Bu nedenle sosyolojinin bireysel kanıların ötesine geçen bir kavrayışla toplumu incelediğini söylemek mümkündür.

Bu parçada sosyolojiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Bilimsel yöntemler dışında elde edilen verilere itibar etmez.
- B) Toplumsal olayları tek tek ele alarak genellemelerden kaçınır.
- C) Sosyal gerçekliği tek bir boyutuyla değil tüm boyutlarıyla inceler.
- D) Bireysel tutum ve davranışları dikkate almaz.
- E) Toplumun üzerinde uzlaştığı konuları doğru olarak kabul eder.
45. Toplumsal değişme; toplumsal yapı, kurum, toplumsal ilişkiler ağı, davranış kalıpları, toplumsal norm ve değerlerin zaman içinde geçirdiği dönüşümler olarak açıklanabilir. Yönü ve boyutu ne olursa olsun tüm toplumlar da görüldüğünden hiçbir toplumsal grup değişimden kaçamaz. Ancak toplumların değişmesine yol açan faktörler değişkenlik gösterebilir. Örneğin bazı toplumlar da hızlı nüfus artışı, yaşlılık oranının yükselmesi ve göçlerden kaynaklı toplumsal hareketlilikler toplumsal değişmeyi etkilemektedir. Özellikle Avrupa ülkelerinde yaşlı nüfus oranının artmasının toplumsal anlamda bir krize neden olduğu iddia edilmektedir. Yaşlı nüfus, çocuk sahibi olamayacağından nüfusun yenilenmesi gerçekleşmemekte ve sonuç olarak üretime katılacak nüfus azalmakta, çalışan nüfusa bağımlı nüfus oranı ise artmaktadır.

Bu parçada toplumsal değişmeyi etkileyen hangi faktör vurgulanmaktadır?

- A) Fiziki çevre B) Kültürel unsurlar
- C) Bilim ve teknoloji D) Demografi
- E) Modernleşme

46. Aşağıdakilerden hangisi bir önerme değildir?

- A) Bazı elmalar kırmızıdır.
- B) Evden çıkmadan odanı temizle.
- C) Bugün yağmur yağdı.
- D) Roma Hindistan'ın başkentidir.
- E) İki kere iki dört eder.

2026 ALAN YETERLİLİK TESTLERİ (AYT)

2026 YKS 2. OTURUM ALAN YETERLİLİK TESTLERİ (AYT)

21-06-2026

SOSYAL BİLİMLER-2 TESTİ

1. C
2. E
3. A
4. A
5. C
6. B
7. B
8. A
9. B
10. C
11. D
12. C
13. B
14. E
15. A
16. D
17. B
18. B
19. C
20. A
21. D
22. E
23. C
24. E
25. C
26. C
27. A
28. D
29. D
30. E
31. E
32. A
33. D
34. C
35. D
36. E
37. C
38. B
39. A
40. C
41. E
42. D
43. A
44. C
45. D
46. B